
LISAD

**Lisa 1. Ekspertarvamus Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringuga kavandatava tegevuse
mõjust linnustikule**

LINNUEKSPERT OÜ

EKSPERTARVAMUS KARDLA BAASI
MAAÜKSUSE JA LÄHIALA
DETAILPLANEERINGUGA KAVANDATAVA
TEGEVUSE MÕJUST LINNUSTIKULE

Tellijaja:

Kobras AS

Riia 35, Tartu

Esindaja: Noela Kulm

Teostaja:

Linnuekspert OÜ

Tuulepesa, Üksnurme küla

Saku vald 75513

e-post aarne.tuule@gmail.com

Esindaja: Aarne Tuule

Sisukord

1. TÖÖ TEOSTAMISE ASJAOLUD	3
2. TÖÖ LÄHTEÜLESANNE	3
3. PLANEERINGUALAL JA LÄHIPIIRKONNAS TEADAOLEVAD KAITSEALUSED LINNULIIGID	3
3.1 VÄIKE-KONNAKOTKAS	3
3.2 VALGESELG-KIRJURÄHN.....	5
3.3 HÄNDKAKK	6
3.4 KESKKONNAREGISTRISSE KANDMATA KAITSEALUSTE LIKIDE JUHUVAATLUSED	6
4. KAVANDATAV TEGEVUS	7
4.1 PRAEGUNE OLUKORD	7
4.2 KAVANDATAVA TEGEVUSE KIRJELDUS	7
5. KAVANDATAVA TEGEVUSE MÕJU PIIRKONNA LINNUSTIKULE.....	8
5.1 KAVANDATAVA TEGEVUSE MÕJU PIIRKONNAS TEADAOLEVATELE KAITSEALUSTELE LIKIDELE	9
5.2 KAVANDATAVA TEGEVUSE MÕJU PIIRKONNA TAVALINNUSTIKULE	10
6. ETTEPANEKUD KAVANDATAVA TEGEVUSE MÕJU VÄLTIMISEKS JA LEEVENdamISEKS	10
6.1 KAVANDATAVA TEGEVUSE MÕJU VÄLTIMINE.....	10
6.2 KAVANDATAVA TEGEVUSE MÕJU LEEVENdamINE JA KOMPENSEERIMINE	11
7. SOOVITUSED EDASPIDISEKS	11

1. Töö teostamise asjaolud

Käesolev ekspertarvamus on koostatud vastavalt Kobras AS tellimusele seoses Tartu linnas Kardla külas Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamisega. Vastavalt planeeringule soovitakse maaüksusel võtta kasutusele sinna rajatud asfaltbetoonisegisti.

2. Töö lähteülesanne

Töö lähteülesandeks on selgitada välja Tartu linnas Kardla külas Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringuga kavandatava tegevuse mõju lähipiirkonna linnustikule. Töö on tellitud 2020.a augustis, valmimise tähtajaga 2020.a oktoobris ning tugineb keskkonnaregistri ja muude avalike andmebaaside andmetele. Välitöid kaitsealuste liikide võimalike uute leiukohtade otsimiseks ei olnud käesoleva töö ajaraamides (väljaspool pesitsusaega) võimalik ega mõistlik teha.

3. Planeeringualal ja lähipiirkonnas teadaolevad kaitsealused linnuliigid

Planeeringuala lähipiirkonnas on mitmeid kaitsealasid - omavahel osaliselt kattuvad Kärevere looduskaitseala (KLO1000600), Kärevere linnuala (RAH0000633), inventeeritud Natura elupaik (9050 rohunditerikkad kuusikud) ja IBA linnuala (EE055). Keskkonnaregistri andmetel jäävad detailplaneeringuga kavandatava tegevuse mõju lähteallikast ehk asfaltbetoonisegisti asukohast 1,5 km raadiusesse järgmiste kaitsealuste linnuliikide leiukohad:

1. väike-konnakotkas (1 leiukoht 1200m mõjuallikast; teine 1350m);
2. valgeselg-kirjurähn (1 leiukoht; 1150m mõjuallikast);
3. händkakk (1 leiukoht; vähemalt 1100m mõjuallikast)

Kärevere linnuala on rahvusvahelise tähtsusega linnuala, mis on oluline rändepeatuspaik erinevatele linnuliikidele, lisaks asuvad alal mitmete kaitsealuste liikide pesitsuspaigad. Eelkõige on Kärevere linnuala oluline ala rohunepile (*Gallinago media*), sest siin asuvad liigi ühed olulisemad mängu- ja pesitsusalad Eestis. Planeeringuala lähipiirkonda (kuni 1,5 km kaugusele) jääb Kärevere looduskaitseala Kardla sihtkaitsevöönd, mille kaitse-eesmärk on kaitsealuste liikide elupaikade ja metsakoosluste säilimise tagamine. Kaitseala teised sihtkaitsevööndid, sh rohunepi pesitsusalad, jäävad planeeringualast ca 4 km kaugusele, kus kavandatava tegevuse mõju on väga ebatõenäoline ja seetõttu ei kuulu need käesolevas töös käsitlemisele.

3.1 Väike-konnakotkas

Väike-konnakotkas (*Clanga pomarina*) on Eestis I kaitsekategooriasse arvatud ning Euroopa Liidu Linnudirektiivi I lissasse kuuluv liik, kes on 500-600 pesitseva paariga meil pesitsevatest kotkaliikidest arvukaim (Eltis *et al* 2019). Rändlinnuna saabub enamik asurkonnast meile aprilli alguses ja lahkuvad sügisrändele septembri teises pooles. Väike-konnakotka kodupiirkonnaks võib üldistatult pidada 2 km raadiusega ringikujulist ala ümber pesa, just selles raadiuses toimub suurem osa kotkaste igapäevategevusest. Kodupiirkonna suurust mõjutavad nii pesitsusedukus kui ka pesa läheduses paiknevate sobivate toitumisalade osakaal. Väike-konnakotka pesapuud asuvad

enamasti üle 70 aasta vanuses puistus, eelistatud toitumisbiotoopideks on erinevad rohumaad, kuid nad peavad jahti ka teistel avamaakõlvikutel. Väike-konnakotkaste pesitsusterritooriumitel on rohumaad ja teisi avatud põllumajandusbiotoope (haritav maa, külvikultuurid ja rohumaad) rohkem, kui juhupunktide alusel hinnatuna eeldatav oleks. Leitud on pikaajaliste rohumaade positiivne mõju väike-konnakotkaste elupaigavalikule ehk mida rohkem on pikaajalisi rohumaad, seda tõenäolisem on väike-konnakotka esinemine piirkonnas. (Kotkaklubi 2018)

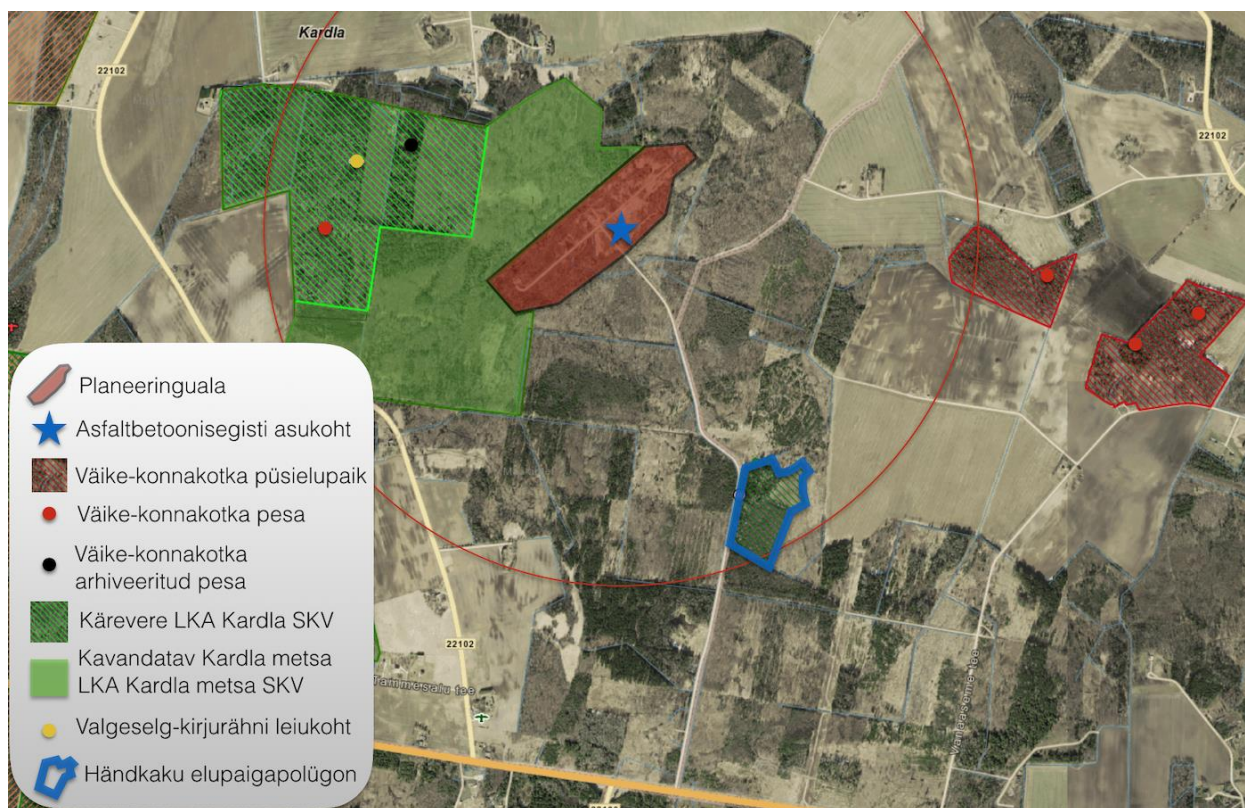
Väike-konnakotka elupaik, mis üldistatult on ala, mille ressursid ja tingimused võimaldavad organismil seda kasutada, seal ellu jääda ja paljuneda, koosneb kahest komponendist – pesitsuspiirkonnast ja toitumisalast. Pesapaiga kaitseks on looduskaitseaduse alusel määratud püsielupaik, mis on osadel juhtudel 100m raadiusega ring pesapuu ümber, mõnel juhul mööda looduslikke piire (metsa välispiir, metsaeralduste piirid) piiritletud ala.

Vastavalt LKS § 50 lõikele 5 on ajavahemikul 15. märtsist 31. augustini keelatud inimeste viibimine väike-konnakotka püsielupaigas, mille peamine eesmärk on välistada häirimine kaitsealuse pesa ümbruses. 2005 ja 2017. a läbiviidud uuringute käigus selgus, et 300 m ulatuses teostatud raietel on liigi pesitsusele negatiivne mõju. Seetõttu saab väike-konnakotka häirimistundliku ala suuruseks pidada vähemalt 300m pesapuust (Kotkaklubi 2005 & 2017).

Väike-konnakotka kaitse tegevuskava kohaselt on Eesti väike-konnakotkapopulatsiooni suurim mõjutegur seni teadmata pesapaikade hävimine, mis on tingitud väike-konnakotkaste eelistusest rajada pesi just vanematesse, raieküpssetesse puistutesse. Sama oluliseks teguriks peetakse toitumisalade hävimist ja kvaliteedi langust. Pesitsusaegne häirimine on hinnatud keskmise tähtsusega ohuteguriks. (Kotkaklubi 2018)

Planeeringuala lähipiirkonnas asub kaks teadaolevat väike-konnakotka elupaika. Asfaltbetoonisegisti asukohast läänes asub Kardla nimeline elupaik, kus ajalooliselt teada kaks pesa. Põhjapoolne pesa (EELIS ID 498243362) leiti 2002.a ja pesitsus oli siis ka edukas. Vahepealsest ajast info puudub, 2007.a pesa arhiveeriti, põhjuseks pesa varisemine. Pesapuu asub segistist 900m kaugusel. Teine pesa Kardla elupaigas (EELIS ID -1792580864 / KLO9102451) leiti 2008.a ning on olnud vahelduva eduga asustatud ja ka edukas. 2016.a oli pesitsus viimati edukas, 2017.a oli pesas asustatud aga edutu ning 2018.a asustamata. 2019. ja 2020.a ei ole pesa kontrollitud (EELIS). Pesapuu kaugus segistist on 1200m. Mõlemad pesad jäävad Kärevere looduskaitseala Kardla sihtkaitsevööndi koosseisu. Kaitseala välispiir ulatub lähimas kohas 600m kaugusele mõjuallika asukohast, kogu vahemaa on kaetud metsaga (joonis 1).

Vorbuse nimelises elupaigas on teada kolm väike-konnakotka pesa - leitud vastavalt aastatel 2013 (KLO9117195), 2015 (KLO9121481) ja 2018 (KLO9125275). Kolm pesa asuvad kahes metsatukas keset kultuurmastikku, moodustades ühe territooriumi. 2020.a oli asustatud ja edukas viimati ehitatud pesa ehk idapoolseim (Vorbuse 2018). Pesade kaugused segisti asukohast on vastavalt 1800, 2200 ja 2400 meetrit ja läänepoolseima pesa püsielupaiga välispiir ulatub lähimas kohas 1350m kaugusele mõjuallika asukohast, 90% vahemaast moodustab metsamaa (joonis 1).

Joonis 1. Planeeringuala lähiumbruse kaitsealuste liikide leiukohad ja kaitstavad alad keskkonnaregistris. Punane joon tähistab 1,5 km raadiust mõjuallikast. Andmed: EELIS, aluskaart Maa-ameti ortofoto 2019.

3.2 Valgeselg-kirjurähn

Valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*) kuulub II kaitsekategooriasse, liigi arvukus on 4000 – 6000 paari, arvukus on stabiilne (Elts *et al* 2019). Asustab peamiselt vanemaid niiskeid leht- ja segametsi, okasmetsi võib kasutada enamasti vaid pesitsusvälisel ajal ja need ei oma tema kaitse korraldamisel olulist tähtsust. Elupaigavalikul on talle tähtsaim piisava hulga seisvate surnud lehtpuude olemasolu, milles elavad putukad ja nende vastsed on valgeselg-kirjurähni põhitoiduks. Seetõttu asustab ta sageli veekogudeäärseid metsi, kus liigniiskuse tõttu on rohkelt seisvaid surnud puid ning raiepiirangute tõttu on enamasti säilinud ka vanad puistud.

Valgeselg-kirjurähni peamised ohutegurid on vanade lehtmetsade raie ja lehtpuistute vanuselise struktuuri muutus. Samuti metsa loodusliku uuenemise asendamine okaspuukultuuri rajamisega ja surnud seisva ja lamapuidu eemaldamine metsamajanduse käigus, energiapuidu saamise vm eesmärgil. Häirimistundlikkuse kui ohuteguri kohta info puudub.

Valgeselg-kirjurähni leiukoht (KLO9100229) pärineb 2008.a vaatlusest, hilisem info puudub. Ei ole täpsustatud, kas tegu on pesa asukoha või liigi kohtamisega pesitsusajal pesitsemiseks sobivas biotoobis, kuid arvestades vaatluse vanust ja rähnide pesaõõnsuste kasutust, ei saa eeldada, et rähn pesitseb ka käesoleval ajal leiukoha punktis. Liigile on elupaigana sobilik suur osa Kärevere LKA Kardla SKVst, eriti selle kesk- ja lääneserv suuremate vanemate lehtpuudega. Liigi leiukoht ja elupaik jäävad Kärevere looduskaitseala Kardla sihtkaitsevööndi koosseisu Leiukoha kaugus mõjuallika asukohast on 1150m, sobiliku elupaiga (SKV välispiiri) kaugus 600m, 90% sellest moodustab metsamaa.

3.3 Händkakk

Händkakk (*Strix uralensis*) kuulub III kaitsekategooriasse, liigi arvukus on 1000-1500 paari, arvukus on kerges languses või stabiilne (Eltis *et al* 2019). Händkakk on klassikaline suurte metsamassiivide liik, kes vajab metsamaad nii pesapaigana kui jahialana. Pesitseb vanemates metsades või noorema majandusmetsa vanemas osas, sest kasutab pesakohaks suuri (vanade puude) õõnsusi, murdunud jämedaid (vanade puude) tüükaid või teiste liikide (peamiselt hiireviu, kanakull) risupesi.

Keskkonnaregistrisse kantud Lokaatorite tee äärne leiukoht (KLO9120036) paistab registriandmete järgi olema väga stabiilne ja pikaajaline pesapaik – esmakanne keskkonnaregistrisse 8. aprillil 2008, seejärel vaatlused 2016. ja 2019.a (vanalind pesal). Viimased andmed pärinevad 2021. a kevadest, mil kuuldi lindu pesitsusajal häälitsemas (31.03.21). Piiritletud elupaigapolügon on pea igast küljest ümbritsetud noorendike või lankidega, seega on tegu ilmselt minimaalse elupaigakilluga, kus liik veel pesitseda saab. Piiritletud elupaigapolügoni välispiir ulatub lähimas kohas 1100m kaugusele mõjuallika asukohast, 90% sellest moodustab metsamaa (joonis 1).

Händkaku elupaik jääb väljapoole Kärevere linnuala piire, kuid elupaika kaitseb Looduskaitseeaduse § 55 lg 6, mille kohaselt on pesa, munade ja poegade hävitamine või linnu häirimine pesitsemise ajal keelatud. Välistatud on kõik linnu häirivad tegevused, sh raie, raiet ettevalmistavad tööd (võsa eemaldamine) ja pinnasetööd. Händkaku pesitsusajaks on piiritletud ajavahemik 15.02-30.06.

3.4 Keskkonnaregistrisse kandmata kaitsealuste liikide juhuvaatlused

Planeeringuala asub Tartu linna vahetus läheduses ja lisaks kaitsealade ja kaitsealuste liikide leiukohtadele on piirkonnast teada küllalt palju linnuharrastajate poolt tehtud juhuvaatlusi, mis on kantud PlutoF andmebaasi, mille eElurikkuse liidesest on vaatlused avalikult kättesaadavad. Elurikkuse andmebaasi andmetel on detailplaneeringuga kavandatava tegevuse mõju lähteallikast ehk asfaltbetoonisegisti asukohast 1,5 km raadiuses viimase 10 aasta jooksul tehtud 193 vaatlust, millel on määratud pesitsuskindluseks vähemalt „võimalik pesitsemine“. Enamik vaatlusi puudutab harilikke üldlevinud linnuliike, kohatud on ka nelja III kaitsekategooriasse kuuluvat linnuliiki: laanepüü (*Tetrastes bonasia*), hiireviu (*Buteo buteo*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), väike-kirjurähn (*Dendrocopos minor*) (Elurikkus, 2021).

Ükski kaitsealuste liikide vaatlustest ei viita nimetatud liikide kindlale pesitsusele. Ükski kaitsealuste liikide vaatlus ei jää planeeringualale (Kardla baasi maaüksusele) või selle vahetusse lähedusse. Et tegu on III kaitsekategooria liikide nõrga pesitsuskindlusega ja keskkonnaregistrisse kandmata juhuvaatlustega väljaspool planeeringuala, ei arvestata nende liikide esinemiskohti edaspidises töös.

4. Kavandatav tegevus

4.1 Praegune olukord

Planeeringuala katastriüksus kuulub Kaitseliidule, alal tehakse taktikalist väljaõpet. Ala edelanurgas on alates 1997. aastast Päästeameti alaline lõhkamiskoht. Lõhkamised toimuvad ebaregulaarselt olenevalt lõhkekehade leidmisest - vahel mitmeid päevi järjest, vahel on paus kuu aega. Asfaltbetoonisegisti rajamise järel on kavas nii taktikalist väljaõpet kui ka Päästeameti lõhkamisi jätkata. Planeeringualale viiv Lokaatorite tee kuulub RMK-le. Tee ei ole läheduses asuvatele taludele juurdepääsuks, seega tõenäoliselt toimub teel lisaks Kaitseliidu ja Päästeameti logistikale ajutine metsa majandamisega seotud liiklus.

Kehtiva üldplaneeringu kohaselt on alale planeeritud rajada krossisõidurajad, luua sportimis- ja õppetreeningukeskus erinevate mootorispori- ja tehnikaalade harrastamiseks (motokross, maastikuratta treeningud, vibu- ja ammulaskmine, *paintball*, sõjalis-sportlikud tegevused jmt).

2019.a viidi läbi Lokaatorite tee rekonstrueerimistööd, tee äärsed kraavid on puhastatud ja süvendatud ning rajatud uued truubid ja mahasõidud metsasihtidele. Sh on rajatud potentsiaalse möödasisõidutaskuna kasutatav mahasõit händkaku piiritletud elupaiga looduruga vahetusse lähedusse.

2021.a mai seisuga on segisti plats rajatud ja segisti paigaldatud, kuid ei tööta.

4.2 Kavandatava tegevuse kirjeldus

Kavandatavad ehitustööd on eelkõige seotud juurdepääsuteega, tööde maht ei ole veel teada.

Kavandatud on maakabelliini rajamine händkaku elupaigast põhjas mööda ida-läänesuunalist sihti.

Asfaltbetoonisegisti kohta on teada järgnev:

Suurus. Asfaltbetoonisegisti ja materjali laoplatši pindala on kokku ca 1 ha. Segisti torni fillerihooldla maksimaalne kõrgus on 24 m.

Kasutusaeg. Segisti aktiivne tootmistegevus toimub eelkõige perioodil aprill kuni november. Selle perioodi jooksul on tegelik tootmise aktiivsus tellimustest. Täpset töömahtu on seega raske ette näha, kuid aasta maksimaalne tööaeg on 1200 h, millest 800 h on segisti reaalne töö ja ülejäänud on abitegevused. Töö toimub päevasel ajal.

Liiklus. Toodangut veetakse keskmiselt 25 t kandevõimega kaetud kalluritega. Keskmiselt on tootmisega seotud liiklusedus hinnanguliselt 40 sõidukit ööpäevas, st edasi-tagasi liikumisel 80 sõidukit ööpäevas.. Suurte tellimuste korral on liiklusedus lühiajaliselt suurem. Segisti maksimaalse tootmisvõimsuse korral võib see olla kuni 10 autot tunnis.

Lokaatorite teel jätkub RMK metsamajandamisega seotud liiklus. Metsa väljavedu toimub iga 5 aasta järel, mil liiklusintensiivsus on paari kuu jooksul tavapärasest kõrgem ehk kokku ca 130 metsaveoautot perioodi kohta.

Müra. Raadil asuva asfaltbetoonisegisti analoogse seadme puhul näitas müra mõõtmine, et 100 m kaugusel heliallikast (puittaimetiku ega rajatise vahele ei jäänud) on L_{CF} maksimaalne müratase 80dB, L_{CF} keskmine väärtus 76 dB ja L_{AF} keskmine väärtus oli 56 dB. Segisti tootja andmetel võib maksimaalne helirõhutase ulatuda kuni 118dB. Teenindavate kallurite müratase ei saa ületada 80 dB.

Lõhn ja õhusaaste. Puistematerjali ladu ja filleri hoidla on tolmu allikad. Toodangu laadimine ja bituumeni hoidla on LOÜ ja lõhna allikas. Kuivatustrummel, mille kütmiseks kasutatakse põlevkiviõli, on tolmu, NOx, SO4, CO2, LOÜ, raskmetallide ja lõhna allikas.

Valgustus. Pimedal ajal on kavas asfaltisegisti ümbrus valgustada. Tehase torni valgustamiseks kasutatakse 4 LED-prožektorit, võimsusega kuni 150 W, kõrgusega kuni 20 m, suunatud alla. Tehase ülejäänud ala/hoonete/käiguteede valgustamiseks ca 20 LED prožektorit (liikumisanduritega), võimsusega 10-30W, kõrgus kuni 3 m, suunatud alla.

Juurdepääsuteed ei ole kava valgustada.

5. Kavandatava tegevuse mõju piirkonna linnustikule

Kavandatava tegevuse kirjeldusest nähtub, et linnustiku seisukohast on tegu pesitsusajaga täielikult kattuva tegevusega, mille käigus eraldub täiendavat müra nii segisti töö kui sõidukite liikumise näol. Et lõhna ja õhusaaste mõju linnustikule on sisuliselt võimatu hinnata, jäävad need mõjurid edasisest analüüsist kõrvale.

Kavandatava tegevusega kaasnevatest mõjudest on linnustiku seisukohast põhiline müra. See jaguneb kaheks – segisti töötamisega kaasnev ja transpordist tekkiv. Varem toodud andmete põhjal kokkuvõtlikult: segisti töötamise müra = kuni 118dB müra kuni 1200h aastas (150 päeva) päevasel ajal. Transpordimüra = keskmiselt 40 veokit päevas, kuni 80dB, päevasel ajal.

Asfaldisegisti emiteerib kohinalaadset laiaribalist müra. Kuigi müra leviku modelleerimist ei ole antud allika kohta tehtud, võib, arvestades metsamaastiku summutavat efekti, hinnata maksimaalset mürataset 1 km kaugusel heliallikast mitte kõrgemaks kui 40dB. Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ viis 2017. aastal Tartu vallas Tila külas AC Tehased OÜ samaväärse asfaltbetoonitehase poolt tekitatud müra mõõtmised 100 m kaugusel tehastest. Mõõtmistulemuste kohaselt oli 100 m kaugusel A-korrigeeritud müratase (L_{AF}) 56 dB (Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ, 2017). Helirõhk väheneb pöördvõrdeliselt kaugusega: kui kaugus kümnekordistub, väheneb rõhk kümnendikuni (helitase langeb 20 dB) (Ökokratt, 2010). Vabavarana kasutatava mürakalkulaator (<https://noisetools.net/>) võimaldab ligikaudselt hinnata mürataset soovitud kaugusel, kui on teada müratekitaja sagedus, müraallika kõrgus ja müraallika poolt tekitatud müratase. Lisades algandmed kalkulaatorisse, jääb kõnealuse asfaltbetoonitehase poolt tekitatud müratase 100m kaugusel 62 dB, 500m kaugusel 46 dB ja 1 km kaugusel 39 dB.

Seejuures ei ole arvestatud müra sumbumise, hajumise ja peegeldumisega maapinna ja taimestiku mõjul.

5.1 Kavandatava tegevuse mõju piirkonnas teadaolevatele kaitsealustele liikidele

Ükski kavandatava tegevusega seotud mõjudest ei ole otseses vastuolus piirkonnas teadaolevate kaitstavate liikide kaitsekorraga. Nii Vorbuse väike-konnakotka püsielupaik, Kärevere looduskaitseala Kardla sihtkaitsevöönd kui händkaku keskkonnaregistrisse kantud piiritletud elupaigapolügon asuvad väljaspool planeeringuala. Piirkonna teadaolevate kaitsealuste liikide ja alade kaitsekorrad ei ole seadnud müra- ega valgusreostuse piirväärtusi.

Kavandatava tegevusega kaasnevatest mõjudest on **väike-konnakotka** pesapaikadel tõenäoliselt võimalik tuvastada asfaltbetoonisegisti töömüra. Segisti tööaeg kattub täielikult konnakotka pesitsusajaga, müra täiendavalt summutavad lehed ilmuvad puudele alles kõige häiringukriitilisema pesitsusfaasi ajal maikuuks. Kardla pesapaiga pesapuu kaugus segistist on 1200m, elupaiga välispiir ulatub lähimas kohas 600m kaugusele mõjuallika asukohast, kogu vahemaa on kaetud metsaga. Kavandatava Kardla metsa looduskaitseala Kardla metsa sihtkaitsevööndi (PLO2001756) jõustumisel on kogu heliallika ja kotka elupaiga vaheline mets kaitstav ehk uuendusraieid ei toimu. Vorbuse elupaiga pesade kaugused segisti asukohast on vastavalt 1800, 2200 ja 2400 meetrit (viimati asustatud) ja läänepoolseima pesa püsielupaiga välispiir ulatub lähimas kohas 1350m kaugusele mõjuallika asukohast, 90% vahemaast moodustab kaitsmata metsamaa. Mõlema kotkapaari pesitsusedukust ning pikemas perspektiivis pesapaigavalikut mõjutab ilmselt suuremal määral pesast 2km raadiusesse jäävate põllumajanduskõlvikute kasutus, sh erinevate põllukultuuride ja püsirohumaade pindala (ptk 3.1). Planeeringuala koos müra-allikaga jääb pesa ja jahiala vaheliste lendude trajektooridelt eemale.

Kuigi müra mõõtmist või modelleerimist ei ole piirkonnas tehtud, saab müra tõenäolist levikut, pesade kaugust heliallikast, heliallika ja pesade vahelist metsasust ja liigi teadaolevat häirimistundlikkust arvesse võttes hinnata müra mõju väike-konnakotka Kardla ja Vorbuse pesapaikadele tõenäoliselt tajutavaks, kuid pigem väheoluliseks.

Valgeselg-kirjurähnile on elupaigana sobilik suur osa Kärevere LKA Kardla SKVst, eriti selle kesk- ja lääneserv suuremate vanemate lehtpuudega. Koos kavandatava Kardla metsa looduskaitseala Kardla metsa sihtkaitsevööndiga on kogu kunagise leiukoha ümbrus 185ha ulatuses kaitstav ehk uuendusraieid ei toimu. Heliallika ja teadaoleva leiukoha vahe on 1150m, kogu vahemaa katab kaitsealune mets.

Kuigi müra mõõtmist või modelleerimist ei ole piirkonnas tehtud, saab müra tõenäolist levikut, leiukoha kaugust heliallikast, sobiliku elupaiga suurust ja paiknemist arvesse võttes hinnata müra mõju valgeselg-kirjurähni elupaigale tõenäoliselt tajutavaks, kuid pigem väheoluliseks.

Händkaku leiukoht on väga stabiilne ja pikaajaline pesapaik – asustatud vähemalt 13 aastat. Piiritletud elupaigapolügon on pea igast küljest ümbritsetud majandusmetsa noorendike või lankidega, seega on tegu ilmselt minimaalse elupaigakilluga, kus liik veel pesitseda saab.

Piiritletud elupaigapolügoni välispiir ulatub lähimas kohas 1100m kaugusele mõjuallika asukohast, 90% sellest moodustab kaitseta metsamaa.

Elupaik asub vahetult Lokaatorite tee ääres (joonis 1) ning elupaiga pikaajalisest asustusest saab järeldada, et senine liikluskoormus on kaku jaoks olnud vastuvõetav. Et kogu väljaspool piiritletud elupaigapolügoni asuv sobilik elupaik on raiutud, ei ole kakul teeliikluse intensiivsuse kasvu eest ka kuhugi taganeda.

Kuigi müra mõõtmist või modelleerimist ei ole piirkonnas tehtud, saab müra tõenäolist levikut, leiukoha kaugust heliallikast, sobiliku elupaiga suurust ja paiknemist arvesse võttes hinnata asfaltbetoonisegisti müra mõju händkaku elupaigale tõenäoliselt tajutavaks, kuid pigem väheoluliseks. Kasvanud liikluskoormusest tekkivat müra ja visuaalset häiringut saab hinnata oluliseks ja pesitsusajal toimuvat teehooldust ja/või elektrikaabli trassi rajamist kriitiliseks mõjuks.

Asfaltbetoonisegisti töö, veokitranspordi, Päästeameti demineerimistöode ja Kaitseliidu väljaõppetevuse müra koosmõju ei ole võimalik täpselt hinnata. Mitme mõju koos ilmnmisel liikide (konnakotkad, valgeselg-kirjurähn ja händkakk) jaoks väga häirimistundlikul ajal (märts-mai) ei pruugi oluline negatiivne mõju olla välistatud.

Planeeringuala valgustamist kirjeldatud mahtudes ei saa pidada kaitsealustele liikidele oluliseks häiringuks. Tartu linna valguskuma foon on tõenäoliselt olulisem häiring.

5.2 Kavandatava tegevuse mõju piirkonna tavalinnustikule

Kavandatava tegevusega kaasnev müra toob planeeringuala piires ja selle lähiümbruses ca 250 m raadiuses kaasa üldise häiringu kõikidele seal pesitsevatele linnuliikidele. Tõenäoliselt muutub planeeringuala mõne seal pesitseva liigi jaoks vastuvõetamatuks ning haudelinnustiku asustustihedus planeeringualal langeb. Kuna tegu on eeldatavalt arvukate üldlevinud liikidega, saab selle mõju hinnata ebaoluliseks.

6. Ettepanekud kavandatava tegevuse mõju vältimiseks ja leevendamiseks

6.1 Kavandatava tegevuse mõju vältimine

Kavandatava tegevuse võimalikku olulist mõju händkaku pesitsuselupaigale saab vältida,

1. kavandades Lokaatorite tee teehoolduse tööd keskkonnaregistris piiritletud elupaigaga piirneval lõigul väljapoole händkaku pesitsusaega (15.02-30.06).
2. kavandades planeeritava maakabelliini rajamise tööd keskkonnaregistris piiritletud händkaku elupaigaga piirneval lõigul väljapoole händkaku pesitsusaega (15.02-30.06).

6.2 Kavandatava tegevuse mõju leevendamine ja kompenseerimine

Kavandatava tegevuse mõjusid on võimalik leevendada, vältides täiendavaid uuendusraieid planeeringuala edela- ja idakülje metsades. Neil külgedel kasvav mets on selle suuna ainus mürabarjäär ning niigi hõredad lehtmetsad on küllalt intensiivselt majandatud.

Kavandatava tegevuse mõjusid on võimalik leevendada,

1. kavandades Lokaatorite tee võimaliku täiendava möödasõidulaienduse keskkonnaregistris piiritletud händkaku elupaigast kaugemale kui 150m;
2. kavandades vastavalt Looduskaitseaduse § 55 lg 6 kogu piirkonna metsatööd väljaspool lindude pesitsusaega (15.03-31.07),
3. kavandades vastavalt Looduskaitseaduse § 55 lg 6 kogu piirkonnas uue maakabelliini rajamise tööd väljaspool lindude pesitsusaega (15.03-31.07).

Händkaku elupaigale avaldub kavandatava tegevuse elluviimisel oluliselt kasvanud liikluskoormusest tekkiv müra ja visuaalne häiring, mille mõju saab hinnata oluliseks. Et kogu väljaspool piiritletud elupaigapolügoni asuv sobilik elupaik on raiutud, ei ole kakul teeliikluse intensiivsuse kasvu eest ka kuhugi taganeda. Elupaigapolügoni piires on kakule määrava tähtsusega sobilike pesakohtade arv ja asukoht. Liigile sobilikke murdunud tüükaid või väga suuri õõnsusi leidub ka majandamata metsas vähe.

Händkaku jaoks olulise mõju (liiklusmüra, visuaalne häiring) osaliseks kompenseerimiseks võib olemasoleva elupaiga teest kaugemasse ehk idaosasse paigaldada händkakule sobivad pesakastid, pakkudes liigile võimaluse sobiliku elupaiga piires pesitseda häiringuallikast võimalikult kaugel. Pesakastid peavad olema händkakule spetsiifiliselt sobivad (põhi ca 35x35cm; kõrgus ca 65cm, lennuava ca 20cm või pool-lahtise esiseinaga) ja nende disaini, asukohavaliku ning paigaldamise juures peab konsulteerima händkaku elupaiganõudlust hästi tundva liigiekspertiga. Ka sel juhul ei ole kindel, et kakk kasti asustab ja seetõttu tuleb elupaika paigaldada 3 kasti, andes kakule rohkem valikuvõimalusi.

7. Soovitused edaspidiseks

Alljärgnevalt toodud soovituste elluviimine ei ole seotud alal koostatava detailplaneeringu ja sellega paralleelselt koostatava KSHga, vaid lähtub üleüldisest lähenemisest uuendada alal olemasolevaid andmeid linnustiku kohta, viies läbi linnustiku eel- ja järeluuringu.

Eeluuring, mis peegeldab praegust situatsiooni, võiks aset leida soovitatavalt 2022.a kevadel. Kaitsealuste metsaliikide (kakud, rähnid, laanepüü) inventeerimiseks kasutada Natura 2000 linnualade linnustiku inventeerimise standardiseeritud metoodikat 1 km raadiuses planeeringuala välispiirist kahekordse loendusega märtsis ja aprillis. Tavalinnustiku inventeerimiseks kasutada lausloendust 300m raadiuses planeeringuala piirist kahekordse loendusega mais ja juunis.

Asfaltbetoonisegisti tööle hakkamise järgse situatsiooni iseloomustamiseks läbiviidavat järeluuringut võiks korrata täpselt sama metoodikaga võimalikult samadel kuupäevadel võimalusel sama loendaja poolt kahe aasta jooksul peale tehase käivitamist.

Ekspert hinnangu koostanud
Aarne Tuule
22.10.2020, täiendatud 20.05.2021

Kasutatud materjalid

Elts, J., Leito, A., Leivits, M., Luigujõe, L., Nellis, R., Ots, M., Tammekänd, I., Väli, Ü. 2019. Eesti lindude staatus, pesitsusaegne ja talvine arvukus 2013-2017. Hirundo 32: 1-39. https://www.eoy.ee/pics/757_Elts_et_al_2019-1.pdf

EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem-Keskkonnaregister) : Keskkonnaagentuur, 21.10.2020

eElurikkuse andmebaas, <https://elurikkus.ee/>, 20.05.2021

Looduskaitseseadus. <https://www.riigiteataja.ee/akt/LKS>, 21.10.2020

Kotkaklubi. 2018. Väike-konnakotka (*Aquila pomarina*) kaitse tegevuskava. https://www.envir.ee/sites/default/files/vaike-konnakotka_ktk_15012018.pdf

Noise tools, <https://noisetools.net/noisecalculator2?source>

Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ. Lõhna- ja saasteainete mõõtmised AC Tehased OÜ, 16.10.2017.

Ökokratt OÜ. Keskkonnamüra hindamine ja müra leviku tõkestamine. 2010.

Lisa 2. Tartu linnas Kardla külas Kardla baasi maaüksuse ja lähiala DP KSH VTK

Asukoha koordinaadid (L-Est'97) X 6479945
Y 651120

**TARTU LINNAS KARDLA KÜLAS
KARDLA BAASI MAAÜKSUSE JA
LÄHIALA DETAILPLANEERINGU

KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE
HINDAMISE VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUS**

ETTEPANEKUTEGA ARVESTATUD

Objekti aadress: *TARTU MAAKOND, TARTU LINN,
KARDLA KÜLA, KARDLA BAAS (KÜ
TUNNUS 83101:001:0277)*

Tellija: *TARTU LINNAVALITSUS*

Töö täitja: *KOBRRAS AS*

Juhataja: *URMAS URI*

Juhtekspert: *URMAS URI*

KSH juhteksperti abi: *NOEELA KULM*

KSH juhteksperti abi: *MARIS PALO*

Kontrollija: *ENE KÕND*

Üldinfo

TÖÖ NIMETUS:	Tartu linnas Kardla külas Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus
OBJEKTI ASUKOHT:	Tartu maakond, Tartu linn, Kardla küla, Kardla baas (kü tunnus 83101:001:0277)
TÖÖ EESMÄRK:	Tartu linnas Kardla külas Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringuga kavandatava tegevuse keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine
TÖÖ LIIK:	Keskkonnamõju strateegiline hindamine
TÖÖ TELLIJAJ:	Tartu Linnavalitsus Raekoja plats 1a 50089 Tartu
Kontaktisik:	Janne Schasmin Tel +372 736 1261 Janne.Schasmin@raad.tartu.ee
HUVITATUD ISIK:	AS TREV-2 Grupp Registrikood 10047362 Harju maakond, Tallinn, Nõmme linnaosa, Pärnu mnt 463, 10916
Kontaktisik:	Taivo Nebokat Tel +372 517 1740 taivo.nebokat@trev2.ee
TÖÖ TÄITJAJ:	Kobras AS Registrikood 10171636 Riia 35, 50410 Tartu Tel 730 0310 http://www.kobras.ee
Eksperdid:	Urmas Uri – juhtekspert Tel +372 730 0310 urmas@kobras.ee Noeela Kulm – keskkonnaekspert Tel +372 730 0310 noeela@kobras.ee Maris Palo – keskkonnaekspert Tel +372 730 0310 maris@kobras.ee
Kontrollija:	Ene Kõnd – tehniline kontrollija

Kobras AS litsentsid / tegevusload:

1. Keskkonnamõju hindamise tegevuslitsents:
KMH0046 Urmas Uri
2. Keskkonnamõju strateegilise hindamise juhteksperdid:
Urmas Uri;
Teele Nigola
3. Hüdrogeoloogiliste tööde tegevusluba nr 379.
Hüdrogeoloogilised uuringud.
Hüdrogeoloogiline kaardistamine.
4. Maakorraldustööd. Tegevuslitsents 15 MA-k.
5. MTR-i majandustegevusteated:
  - Ehitusuuringud EG10171636-0001;
  - Ehitusprojekti ekspertiis EK10171636-0002;
  - Omanikujärelevalve EO10171636-0001;
  - Projekteerimine EP10171636-0001.
6. Maaparandusalal Tegutsevate Ettevõtjate Registri (MATER) registreeringud:
  - Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve MO0010-00;
  - Maaparandussüsteemi projekteerimine MP0010-00;
  - Maaparanduse uurimistöö MU0010-00;
  - Maaparanduse ekspertiis MK0010-00.
7. Muinsuskaitseameti tegevusluba E 377/2008. Vastutav spetsialist Teele Nigola (VS 606/2012, tähtajatu). Ehitismälestiste, ajaloomälestiste, tööstusmälestiste ja UNESCO maailmapärandi nimekirja objektile konserveerimise ja restaureerimise projektide ning muinsuskaitse eritingimuste koostamine, uuringud ja muinsuskaitsealine järelevalve (s.h muinsuskaitsealadel) maastikuarhitektuuri valdkonnas.
8. Veeuuringut teostava proovivõtja atesteerimistunnistus (reoveesetest, pinnaveest, põhjaveest, heit- ja reoveest proovivõtmine) Noela Kulm - Nr 1536/18, Tanel Mäger – Nr 1535/18.
9. Kutsetunnistused:
  - Diplomeeritud mäeinsener, tase 7, kutsetunnistus nr 095665 – Urmas Uri;
  - Diplomeeritud mäeinsener, tase 7, kutsetunnistus nr 116662 – Tanel Mäger;
  - Volitatud hüdrotehnikainsener, tase 8, kutsetunnistus nr 106122 – Erki Kõnd;
  - Volitatud hüdrotehnikainsener, tase 8, kutsetunnistus nr 131647 – Oleg Sosnovski;
  - Diplomeeritud hüdrotehnikainsener, tase 7, kutsetunnistus nr 120446 – Martin Võru;
  - Diplomeeritud hüdrotehnikainsener, tase 7, kutsetunnistus nr E000481 – Ervin R. Piirsalu;
  - Diplomeeritud veevarustuse- ja kanalisatsiooniinsener, tase 7, kutsetunnistus nr E000482 – Ervin R. Piirsalu;
  - Diplomeeritud hüdrotehnikainsener, tase 7, kutsetunnistus nr E004017 – Kert Kartau;
  - Diplomeeritud veevarustuse- ja kanalisatsiooniinsener, tase 7, kutsetunnistus nr E004029 – Kert Kartau;
  - Volitatud maastikuarhitekt, tase 7, kutsetunnistus nr 142815 – Teele Nigola;
  - Ruumilise keskkonna planeerija, tase 7, kutsetunnistus 109264 – Teele Nigola;
  - Geodeet V (EKR tase: 7), kutsetunnistus nr 083232 – Ivo Maasik;
  - Geodeet V (EKR tase: 7), kutsetunnistus nr 083233 – Marek Maaring;
  - Maakorraldaja, tase 6, kutsetunnistus nr 141508 – Ivo Maasik;
  - Markšeider, tase 6, kutsetunnistus nr 135966 – Ivo Maasik.

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	5
1.1 DETAILPLANEERINGU ALGATAMISELE EELNENUD ASJAAJAMINE JA KIRJAVAHETUS KAVANDATAVA TEGEVUSE ELLUVIIMISEKS	6
2. PLANEERINGU ISELOOM JA SISU	8
3. PLANEERINGUALA	11
4. SEOSD STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA JA ALAL TOIMUVATE TEGEVUSTEGA.....	12
5. EELDATAVALT MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS	18
6. KARDLA BAASI DETAILPLANEERINGU ELLUVIIMISEGA EELDATAVALT KAASNEV OLULINE KESKKONNAMÕJU	20
6.1 KSH ULATUS	20
6.2 MÕJU INIMESE HEAOLULE JA TERVISELE	20
6.3 MÕJU LOODUSKESKKONNALE, SH VÕIMALIK MÕJU NATURA 2000 VÕRGUSTIKU ALALE	21
6.4 PIIRIÜLENE KESKKONNAMÕJU ESINEMISE VÕIMALIKKUS	22
6.5 MUUD ASJAOLUD.....	22
7. KOOSTÖÖ JA KAASAMINE.....	23
7.1 KSH VTK SEISUKOHTADE KÜSIMINE JA AVALIKUSTAMINE	23
8. DETAILPLANEERINGU JA KSH AJAKAVA	24
9. KASUTATUD MATERJALID.....	25
LISA 1. ETTEPANEKUD	26

1. SISSEJUHATUS

Tartu Linnavolikogu on 20.02.2020 otsusega nr 229 algatanud Kardla küla Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi ka *KSH*). Detailplaneeringu algatamise taotluse esitas Kaitseliidu (Kardla baasi maaüksuse omanik) nõusolekul TREV-2 Grupp AS. **Detailplaneeringu eesmärk** on kaaluda võimalusi üldplaneeringut muutva detailplaneeringu koostamiseks, maakasutuse juhtfunktsiooni muutmiseks ja ehitusõiguse määramiseks.

Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 14¹ lõikest 4⁴ tulenevalt kehtivad haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava vastuvõtmiseni ja üldplaneeringu kehtestamiseni ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste arengukavad ja üldplaneeringud nendel territooriumitel, kus need enne ühinemist või liitumist kehtestati. Detailplaneeringu ala asub Tartu linnas Kardla külas endise Tähtvere valla aladel, kus kehtib Tähtvere valla üldplaneering (2006). Detailplaneeringu ala on üldplaneeringu kohaselt puhke- ja virgestusala, mille puhul kehtib detailplaneeringu koostamise kohustus.

Tartu Linnavolikogu 20.02.2020 otsuse nr 229 põhjal on detailplaneeringu koostamine kohustuslik, sest soovitakse muuta kehtiva üldplaneeringuga määratud maakasutuse üldpõhimõtteid (planeerimisseadus (edaspidi ka *PlanS*) § 142 lõige 1). *PlanS* § 142 lõike 2 järgi lähtutakse üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut sisaldava detailplaneeringu koostamisel üldplaneeringu koostamisele ettenähtud menetlust ning § 142 lõike 3 järgi lähtutakse sellise detailplaneeringu menetlemisel üldplaneeringu menetlemisele ette nähtud nõuetest, kui on nõutav keskkonnamõju strateegilise hindamise korraldamine.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi ka *KeHJS*) § 33 lõike 2 punkti 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkust kaaluda ja anda selle kohta eelhindang, kui tehakse muudatusi strateegilises planeerimisdokumendis (üldplaneeringus). *PlanS* § 4 lõike 2 punkti 5 kohaselt peab planeerimisalase tegevuse korraldaja hindama planeeringu elluviimisega kaasnevat asjakohaseid majanduslikke, kultuurilisi, sotsiaalseid ja looduskeskkonnale avalduvaid mõjusid. Tartu Linnavolikogu 20.02.2020 otsuse nr 229 põhjal on Tartu Linnavalitsus seisukohal, et planeeringuga soovitud tegevuste mõju suurust, ruumilist ulatust ja muid mõjusid tuleb hinnata detailplaneeringu *KSH* koostamise käigus.

Detailplaneeringu ja *KSH* algatamise otsuses on esile tõstetud järgmised probleemteemad, millest lähtuvalt on põhjendatud *KSH* algatamise ja läbiviimise vajalikkus:

- planeeringuala asub Tähtvere valla üldplaneeringuga määratud rohevõrgustiku tuumalas, Natura 2000 võrgustiku ja mitme I kaitsekategooria liigi leiukoha läheduses;
- Kardla baasi maaüksuse piiri ääres on algatatud looduskaitseala moodustamine;
- asfaltbetooni tootmisega kaasneb eeldatavalt õhusaaste, mis mõjutab välisõhu kvaliteeti;
- asfaldi tootmise (sh liikluskoormus tõusuga), lõhkamiste ja taktikaliste väljaõpetega kaasneb eeldatavalt mürataseme tõus, mis eeldatavalt toob kaasa mürareostuse;
- alal asub Nõukogude Liidu sõjaväelinnak ja radarijaam, millest põhjustatud pinnasereostuse esinemine on ebaselge;

- kavandatavate tegevustega kaasneb jäätmete tekke ning vajadus jäätmete ladustamiseks ja äraveoks.

Tartu Linnavalikogu hinnangul võib kavandatav tegevus eeldatavalt lisaks kaitsealale kaasa tuua mõju ka inimeste tervisele ja heaolule, mistõttu on Tartu Linnavalikogu 20.02.2020 otsusega nr 229 algatatud detailplaneeringuga kavandatava tegevuse KSH, mille käigus tuleb selgitada mõjude täpsem suurus, ruumiline ulatus, sagedus ja kestus, sealhulgas geograafiline ala ja eeldatav mõjutatav elanikkond ning pakkuda meetmeid planeeritavate tegevustega kaasnevate mõjude leevendamiseks.

1.1 Detailplaneeringu algatamisele eelnenud asjaajamine ja kirjavahetus kavandatava tegevuse elluviimiseks

- AS TREV-2 Grupp teavitas 18.10.2018 kirjaga Tartu Linnavalitsust asfaltbetoonisegisti paigaldamise kavatsusest ning palus omavalitsusel väljastada tehnilised tingimused segisti paigaldamiseks.
- Tartu Linnavalitsuse 14.11.2018 vastuskirja nr 9-6.2/LEN-18-126 põhjal ei pidanud linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond võimalikuks projekteerimistingimuste andmist, kuna taotletu on vastuolus kehtiva Tähtvere valla üldplaneeringuga ning taotletud rajatis ei ole osakonna hinnangul olulise avaliku huviga rajatis. Tartu Linnavalitsus on ehitusseadustiku (edaspidi ka *EhS*) § 38 lõikele 3 tuginedes väljendanud seisukohta, et asfaltbetoonisegisti paigaldise ehitamiseks on vajalik ehitusprojekti koostamine ja ehitusloa taotlemine, kuna asfaltbetoonisegisti ohtlikkus, mõju avalikule ruumile ja isikute õigustele on sarnane (samaväärne) mitmete EhS lisas 1 ehitusloa kohustuslikuks määratud rajatiste paigaldamisele.

Tartu Linnavalitsus juhtis lisaks tähelepanu, et objekti rajamist reguleerib lisaks EhS-ile ka atmosfääriõhu kaitse seadus (edaspidi ka *AÕKS*). AÕKS § 79 lõike 6 põhjal peab õhusaasteloa kohustusega paikse heitallika käitleja enne vastava heiteallika ehitusloa taotlemist omama õhusaasteluba.

- 21.01.2019 esitas AS TREV-2 Grupp Keskkonnaametile õhusaasteloa taotluse, mille menetluse raames teavitas Tartu Linnavalitsus 28.03.2019 kirjaga nr 8-13.2/02644 Keskkonnaametit, et kavandatav tegevus ei vasta kehtivatele strateegilistele planeerimisdokumentidele.
- Tartu Linnavalitsuse 17.04.2019 kirja nr 9-6.2/LEN-18-126 kohaselt on kavandatav vastuolus kehtiva üldplaneeringuga ja linnavalitsus on seisukohal, et asfaltbetoonisegisti püstitamiseks Kardla maaüksusele tuleb koostada üldplaneeringut muutev detailplaneering.
- AS TREV-2 Grupp 16.05.2019 kirja nr T800-1/7105 põhjal on ettevõtte olnud veendunud, et asfaltbetoonisegisti püstitamiseks on vajalik esitada kohalikule omavalitsusele ehitusteatis, mitte aga taotleda ehitusluba.
- Tartu Linnavalitsus on 23.07.2019 kirjas nr 9-3.2/06996 esitanud ettevõtte selgitustaotluste vastusena põhjalikumad selgitused, miks leitakse, et asfaltbetoonisegisti püstitamiseks on vajalik ehitusprojekti koostamine ja ehitusloa taotlemine.

- Õhusaasteloa taotluse menetlus lõpetati Keskkonnaameti 31.07.2019 korraldusega nr 1-3/19/1545, kuna ettevõtte teavitas 03.07.2019 Keskkonnaametit varasemalt taotletud maksimaalse tööaja vähendamisest 450 tunnini aastas, mille korral ei ole õhusaasteluba nõutav¹.
- AS TREV-2 Grupp on 03.07.2019 kirjas nr T800-1/7430 Tartu Linnavalitsusele väljendanud soovi, et asfaltbetoonisegisti püstitamise toimuks õiguspäraselt ning esitas 30.07.2019 Tartu Linnavalitsusele detailplaneeringu algatamise taotluse. Detailplaneeringu algatamise ajaks on ehitustegevusega alustatud, kuna eelnevalt oli detailplaneeringu koostamise vajadus ebaselge ning selle koostamise kohustuse selgumisel ei olnud ettevõtjal enam võimalik taganeda seadmete tootjaga ja tarnijaga varasemalt sõlmitud kokkulepetest.

---

¹ Keskkonnaministri 14.12.2016 määrus nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ § 3 lõige 2.
Algatatud detailplaneeringuga kavandatud tegevuse puhul on planeeritud käitise maksimaalseks tööajaks 1200 tundi aastas, milles asfaltbetoonisegisti tööaeg moodustab maksimaalselt 800 tundi.

2. PLANEERINGU ISELOOM JA SISU

Kardla baasi katastriüksus (kü tunnus 83101:001:0277) kuulub Kaitseliidule, kelle poolt volitatud TREV-2 Grupp AS on esitanud detailplaneeringu koostamise algatamise taotluse. AS TREV-2 Grupp omab pikaagest kogemust asfaltbetooni tootmise valdkonnas ning kasutab hetkel nelja eraldiseisvat asfaltbetoonisegistit üle Eesti.

Ettevõtte soovib kasutama hakata paikset asfaltbetoonisegistist (mudel Benninghoven TBA 3000), mis liigitub oma tehnoloogilise lahenduse poolest *Batch mix asphalt plant*iks, mis eesti keelde tõlgituna tähendab asfalditehast, kus asfaldisegu valmistamine toimub partiide kaupa (Joonis 1).

Joonis 1. Lubatud heitkoguste projektis esitatud asfaltbetoonisegisti visualiseering (OÜ GeoKes, 2019)

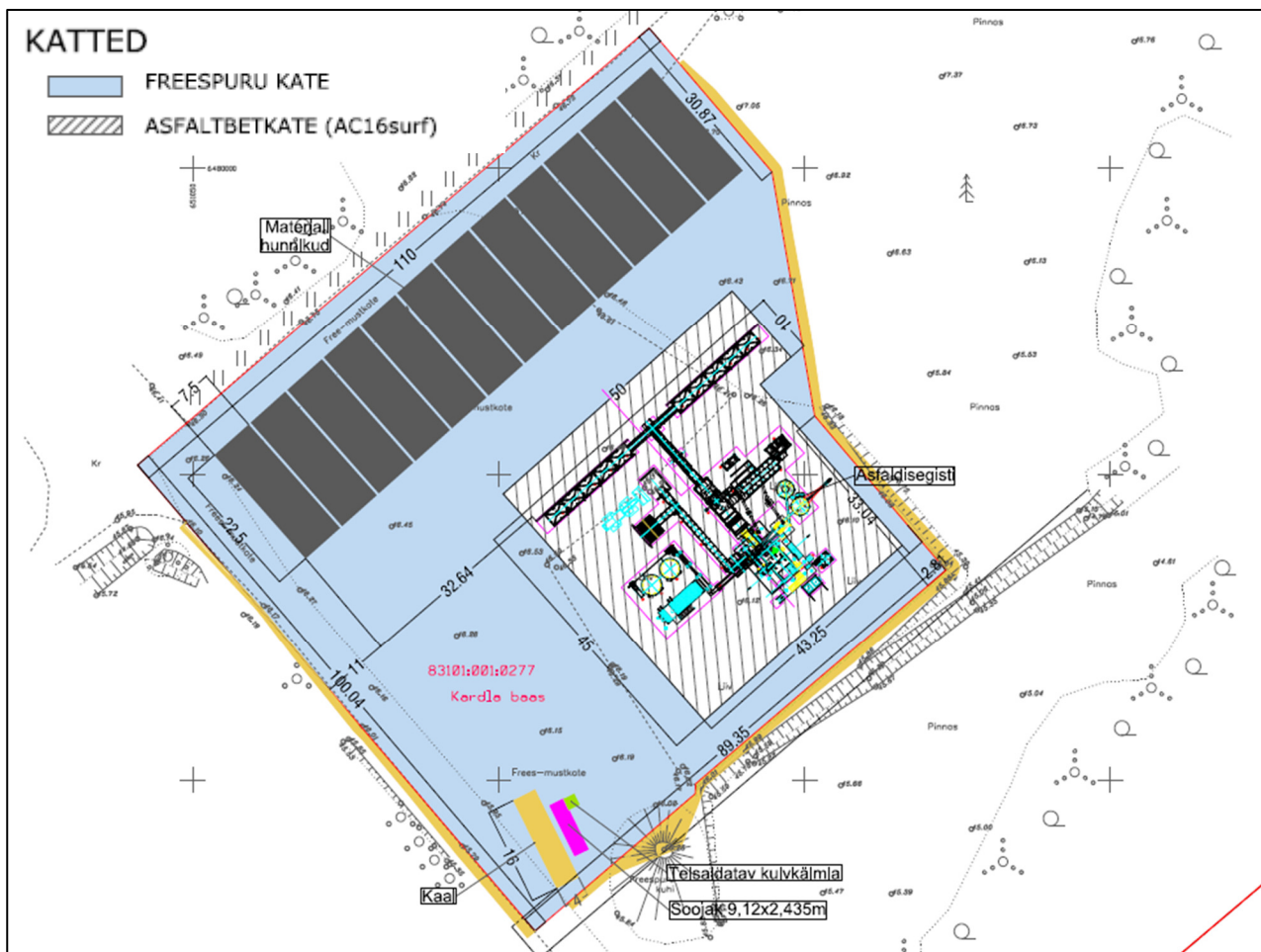
Asfaltbetoonisegisti paigaldamiseks on OÜ TINTER-PROJEKT 2018. aastal koostanud projekti (töö nr 44-18-TP). Platsi planeerimisel on arvestatud olemasolevate maapinna kalletega: platsi langus on edela ja kagu suunas. Platsile nähti ette liivast katend (h=40 cm) ja freespurukatend (h=30 cm), asfaltbetoonisegisti seadmete ja mahutite alla ning nende ümbrusesse jäävale platsile nähti ette asfalkate (Joonis 2). Sademeveed voolavad osaliselt olemasolevatesse kraavidesse ning imuvad osaliselt maapinda. Platsi äärde on kavandatud 30 cm kõrgune liivast vall, mis on filtriks platsilt valguvale sademeveele.

Projektis on määratletud kaalu, soojaku ja teisaldatava kuivkäimla asukoht. Olmevesi (joogivesi) tuuakse kohapeale kanistrite-/vaatidega. Hiljem on kavas rajada puurkaev veevarustuse tagamiseks ja võtta kasutusele kogumismahuti reovee kogumiseks.

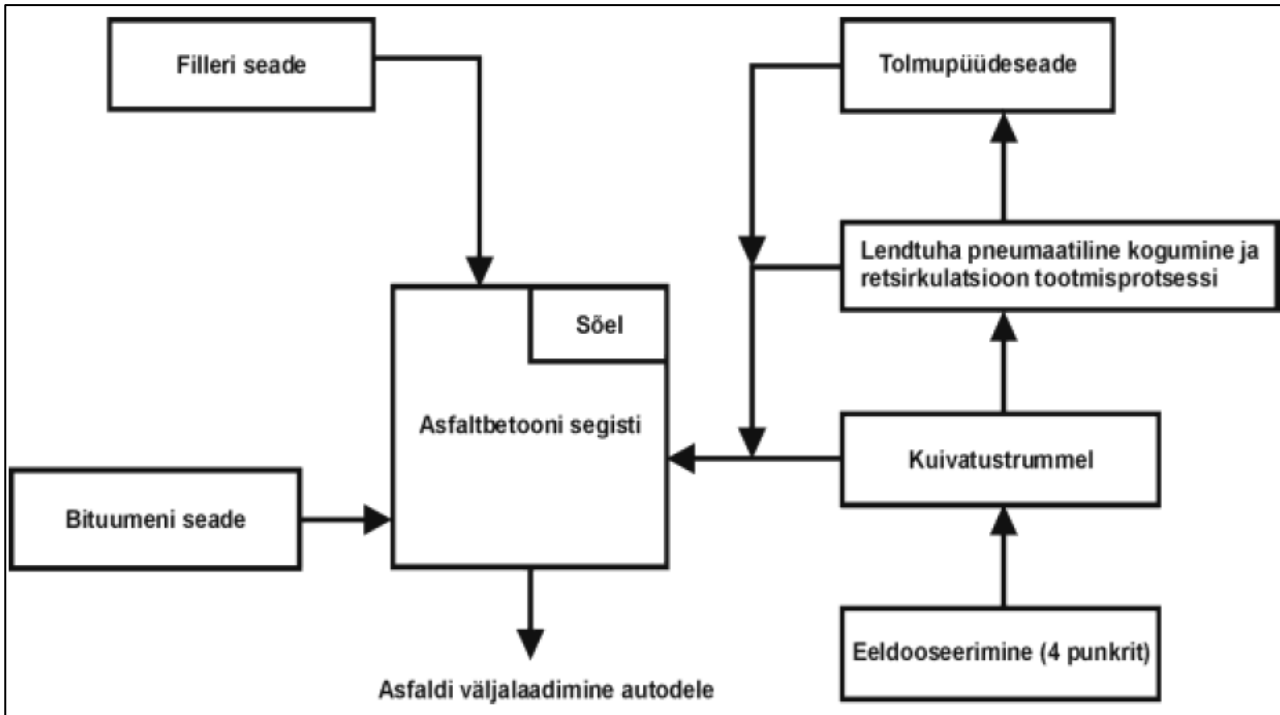
Elektrivajaduse rahuldab rajatav 10 kV maakaabelliin ja ehitatav alajaam ning jaotusjaam.

Asfaltsegude valmistamiseks lisatakse täiteainena lubjakivist valmistatud peeneteralist fillerit, mis on valmistatud lubjakivi sõelmetest. Lubjakivifiller laaditakse kivimaterjalisilosse, kust see liigub segistisse.

Segistis toimub naftabituumeni, eelkuumutatud kivimaterjali (killustikud, liivad, sõelmed), filleri ja tolmu segamine asfaltbetoonseguks. Asfaltbetoonisegisti tehnoloogiline skeem on toodud allpool joonisel (Joonis 3).

Joonis 2. Asfaltbetoonisegisti ehituse projektis (OÜ TINTER-PROJEKT, 2018) esitatud asendiplaan (joonis nr 2-1)

Joonis 3. Lubatud heitkoguste (LHK) projektis esitatud asfaltbetoonisegisti tehnoloogiline skeem (OÜ GeoKes, 2019)

Õhusaasteloa taotluse jaoks koostati lubatud heitkoguste (LHK) projekt (OÜ GeoKes, 2019), mille kohaselt on tootmisega seotud heiteallikad kuivatustrumli põleti, bituumenimahuti, filleri hoidla, puistematerjali ladu ja asfaltbetooni laadimine.

Kuivatustrumli põleti ja filleri hoidla on varustatud kottfiltriga, mis on võimeline hoidma välisõhku eralduva tolmu gaasisegu tolmusisalduse alla 20 mg/Nm³. Kuivatustrumli põleti võimsus on 18,9 MW. Kasutatav põlevkiviõli kogus on 800 tonni aastas. Käitise maksimaalne tööaeg on 1200 tundi aastas, millest maksimaalselt 800 tundi moodustab asfaltbetoonisegisti tööaeg ja ülejäänud tegevused nagu materjali vedu, seadmete remont jms.

Tootmistegevusega seotud transport on kavandatud Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa mnt ja Lokaatorite tee kaudu. Liikluskorralduse ja juurdepääsude lahendamiseks tehakse liiklusuuring koos ristmiku läbilaskvusarvutustega. Ristmik ehitatakse ümber nii, et lahendus vastaks majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ nõetele. Selleks tuleb ristmik ümber ehitada minimaalselt täiskanaliseeritud ristmikuks koos aeglustus- ja kiirendusradade rajamisega põhimaanteele.

Asfaltbetoonisegisti töötamine oleneb TREV-2 poolt samal ajal tehtavatest töödest, mistõttu on tootmisega kaasnev liiklussagedus on muutlik. Aktiivne tootmistegevus toimub eelkõige perioodil aprill kuni november, mil keskmine tootmistegevusega kaasnev liiklussagedus on tööpäeviti ca 20–30 veoautot ööpäevas.

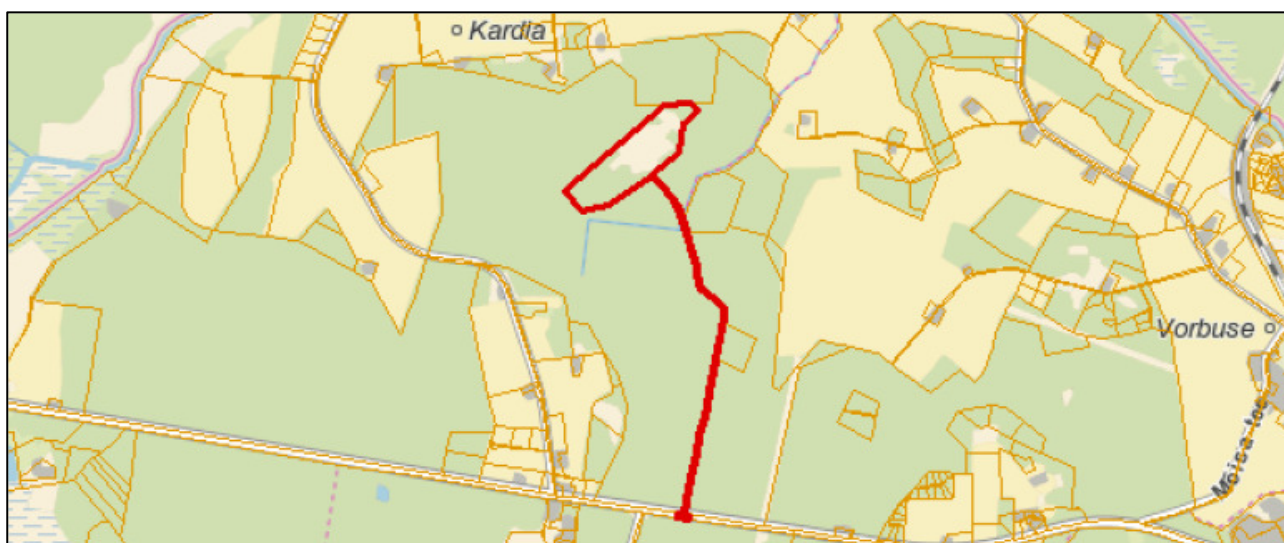
3. PLANEERINGUALA

Planeeringuala asub Tartu linnas Kardla külas (Joonis 4). Ligi 25 ha suurune Kardla baasi katastriüksus (kü tunnus 83101:001:0277) kuulub Kaitseliidule. Katastriüksuse sihtotstarve on 100% maatulundusmaa. (Maaamet, 18.02.2020)

Planeeringuala hõlmab ka maaüksusele juurdepääsuks kasutatavat Lokaatorite teed (Joonis 5).

Joonis 4. Kardla baasi katastriüksuse asukoht Tartu linnas Kardla külas (Maa-amet, 18.02.2020)

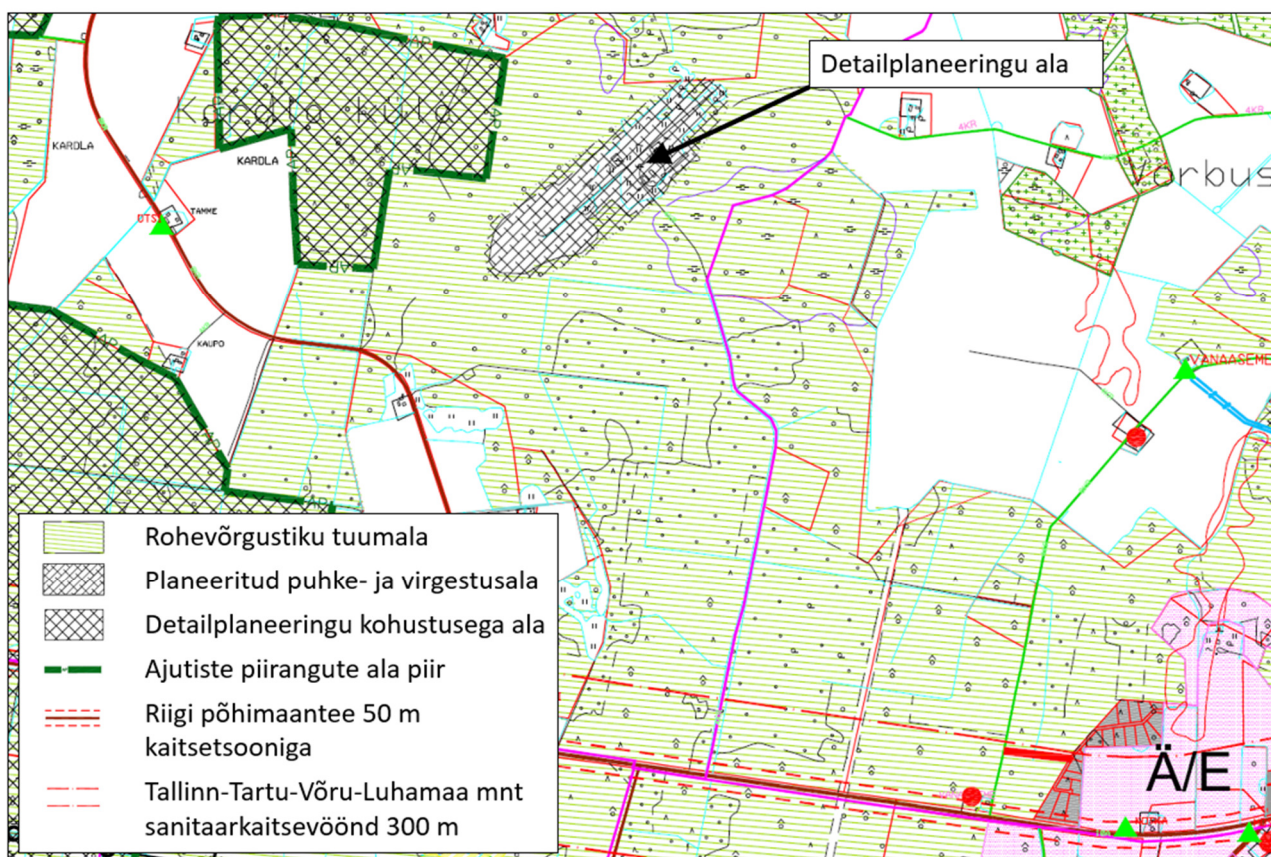
Joonis 5. Tartu Linnavolikogu 20.02.2020 otsuse nr 229 lisa "Kardla küla Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu situatsiooniskeem" joonis

4. SEOSD STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA JA ALAL TOIMUVATE TEGEVUSTEGA

Kehtivaid detailplaneeringud Kardla baasi katastriüksusel (kü tunnus 83101:001:0277) ei ole.

Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 14¹ lõikest 4⁴ tulenevalt kehtivad haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava vastuvõtmiseni ja üldplaneeringu kehtestamiseni ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste arengukavad ja üldplaneeringud nendel territooriumidel, kus need enne ühinemist või liitumist kehtestati. Detailplaneeringu ala asub Tartu linnas Kardla külas endise Tähtvere valla aladel, kus eeltoodust tulenevalt kehtib **Tähtvere valla üldplaneering (2006)**.

Detailplaneeringu ala asub endise Nõukogude Liidu sõjaväeosa polügooni alal. Üldplaneeringu kohaselt on metsade vahel asuval ca 20 ha suurusel endisel sõjaväelinnakul maastikuliste eelduste tõttu head väljavaated saada omanäoliseks spordi- ja vabaajakeskuseks. Alale on planeeritud rajada krossisõidurajad, luua sportimis- ja õppetreeningukeskus erinevate mootorisporti- ja tehnikaalade harrastamiseks (motokross, maastikuratta treeningud, vibu- ja ammulaskmine, *paintball*, sõjalis-sportlikud tegevused jmt). Ala on üldplaneeringu põhijoonisel märgitud puhke- ja virgestusalana (Joonis 6), mille puhul kehtib detailplaneeringu koostamise kohustus (üldplaneeringu peatükk 6.1.). Üldplaneeringuga on lubatud üldkasutatavate puhkekohtade maa-alale püstitada ainult sihtotstarbelisi ehitisi, mille maksimaalne lubatav ehitusalune pind on 10% katastriüksuse pinnast.

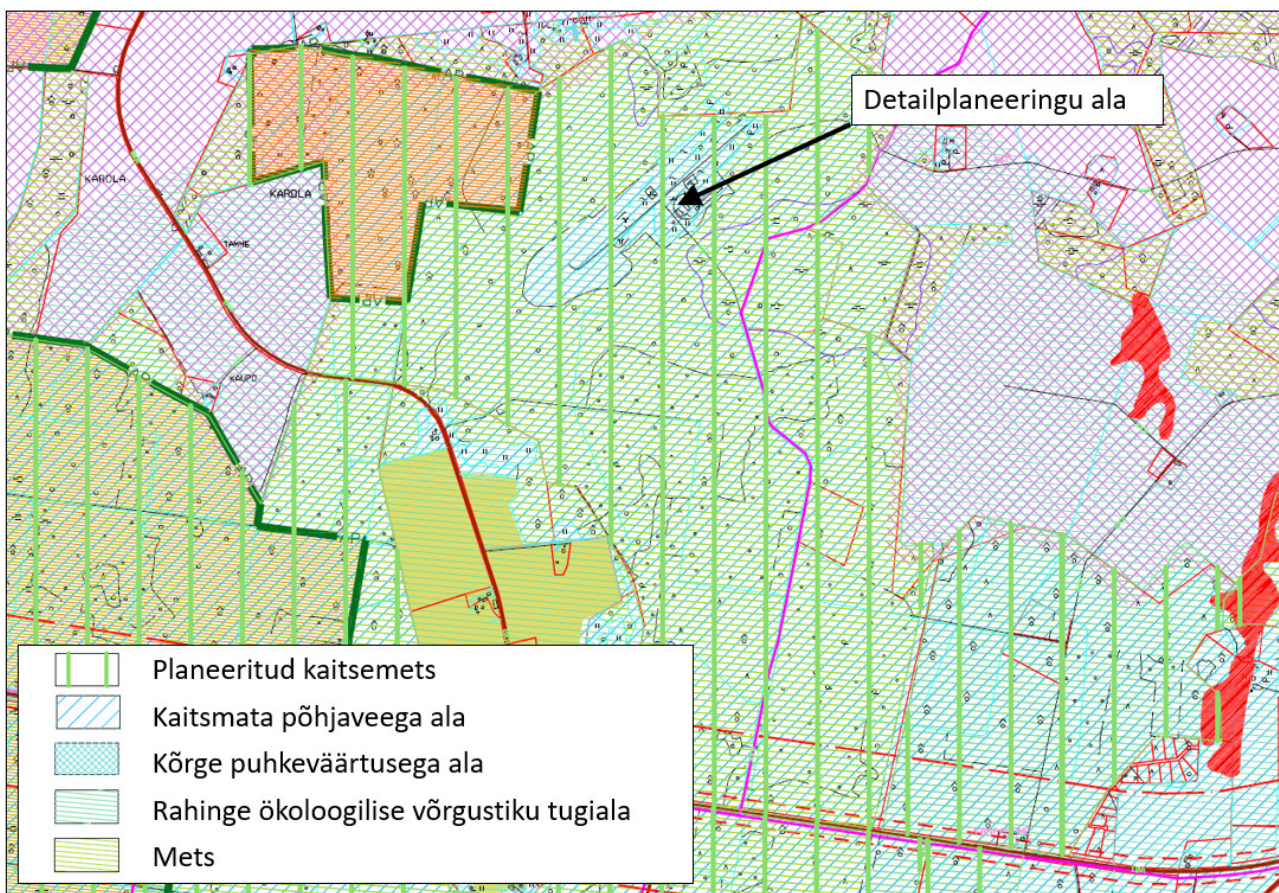
Joonis 6. Detailplaneeringu ala Tähtvere üldplaneeringu (2006) põhijoonisel

Ala on ümbritsetud rohevõrgustiku tuumalaga ja üldplaneeringu joonise "Piirangud ja keskkonkategurid" põhjal on piirkond laiemalt märgitud planeeritud kaitsemetsa alana (Joonis 7). Üldplaneeringu põhjal on roheline

võrgustiku määratlemise peamine eesmärk kujundada looduslikest ja inimtegevusest vähem mõjutatud aladest ühtne ökoloogiline võrgustik. Maakasutuse planeerimisel tuleb rohevõrgustiku alad hoida võimalikult puutumatuks, et kindlustada koosluste areng looduslikkuse suunas, toetada bioloogilist mitmekesisust ja keskkonna loodusliku iseregulatsiooni toimimist. Üldplaneeringu põhijoonisel on rohevõrgustiku tuumalaks märgitud Kardla baasi katastriüksust ümbritsevad metsad ja detailplaneeringu ala tuumala koosseisu ei kuulu. Seega tõenäoliselt on ekslikult piirangute ja keskkonnategurite joonisel detailplaneeringu ala (Kardla baasi mü) märgitud Rahinge ökoloogilise võrgustiku tugiala koosseisu. Tuginedes üldplaneeringu põhijoonisele peaks Rahinge ökoloogilise võrgustiku tugiala planeeringuala ümbritsema.

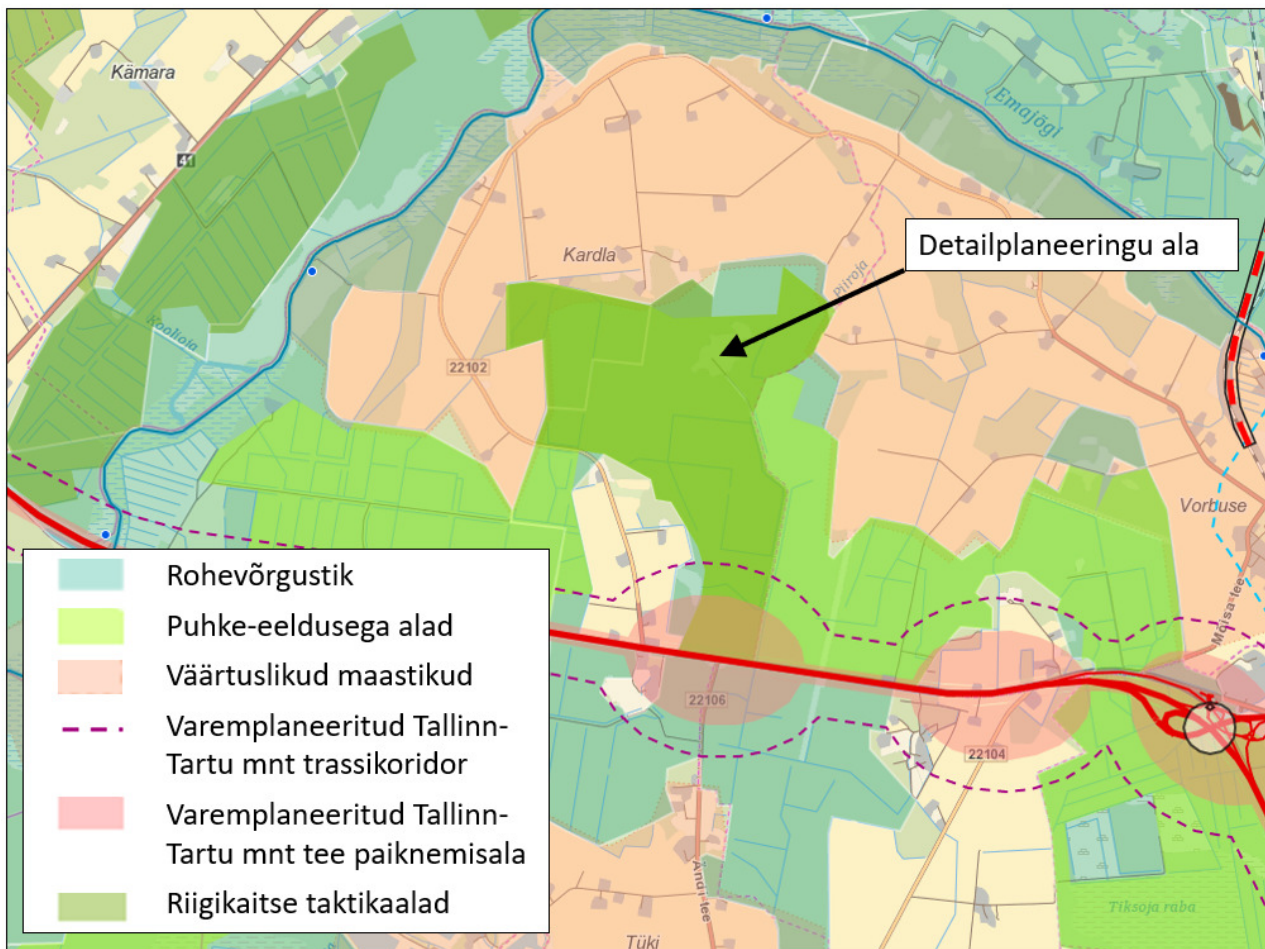
Detailplaneeringu algatamise otsuses on ühtlasi ekslikult välja toodud, et Kardla baas on üldplaneeringu joonisel "Piirangud ja keskkonnategurid" määratud ka kõrge puhkeväärtusega alaks. Tõenäoliselt on eksimus tekkinud leppemärkide tõlgendamisega.

Joonis 7. Detailplaneeringu ala Tähtvere üldplaneeringu (2006) joonisel "Piirangud ja keskkonnategurid"

Üldplaneeringu kohaselt on valla põhjaossa jääv ulatuslik metsamassiiv **üleriigilise planeeringuga Eesti 2010** loetud rahvusvahelise tähtsusega tuumalaks. Ala on oluline nii ökoloogilise tasakaalu ja maastikulise mitmekesisuse säilitamise kui ka avalikult kasutatava Tartu linna lähipuhkealana kasutamise aspektist.

Alal kehtib **Tartu maakonnaplaneering 2030+** (vastu võetud 27.01.2017 Tartu maavanema korraldusega nr 1-1/98, kehtestatud Rahandusministeeriumi 27.02.2019 käskkirjaga nr 1.1-4/29). Tegemist on puhke-eeldustega alaga ja roheline võrgustiku toimimise tagamiseks olulise alaga (Joonis 8).

Joonis 8. Detailplaneeringu ala asukoht Tartu maakonnaplaneering 2030+ (2019) põhijoonisel

Puhke-eeldustega alad on mõeldud puhkealana kasutamiseks ja valitud kohtades puhke- ja virgestusaladeks kujundamiseks. Puhkealade üheks eesmärgiks on arendada lähipuhkealade võrgustikku, mida saab Tartust külastada jalgsi või jalgrattaga. Üldiste kasutustingimustena on nimetatud avaliku kasutatavuse tagamine ja puhkamist välistavate või selleks eeldusi vähendavate ehitiste püstitamisest hoidumine.

Maakonnaplaneeringus on selgitatud, et roheline võrgustiku toimimiseks vajalikud alad on põhiosas määratud maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonningimused“² koostamisel, neid on täpsustatud üldplaneeringutes ja kehtivas maakonnaplaneeringus. Maakonnaplaneeringu põhjal tuleb roheline võrgustiku toimimise tagamiseks säilitada rohelist võrgustikku moodustavate maa-alade omavaheline barjäärideta ühendus ja eritähelpanu vajab võrgustiku ala kavandamine Tartu linna lähialal, kus roheline võrgustiku säilitamise ja puhkeala funktsioonid ühilduvad ning toimub üleminek linnaruumi rohelsele mikrovõrgustikule.

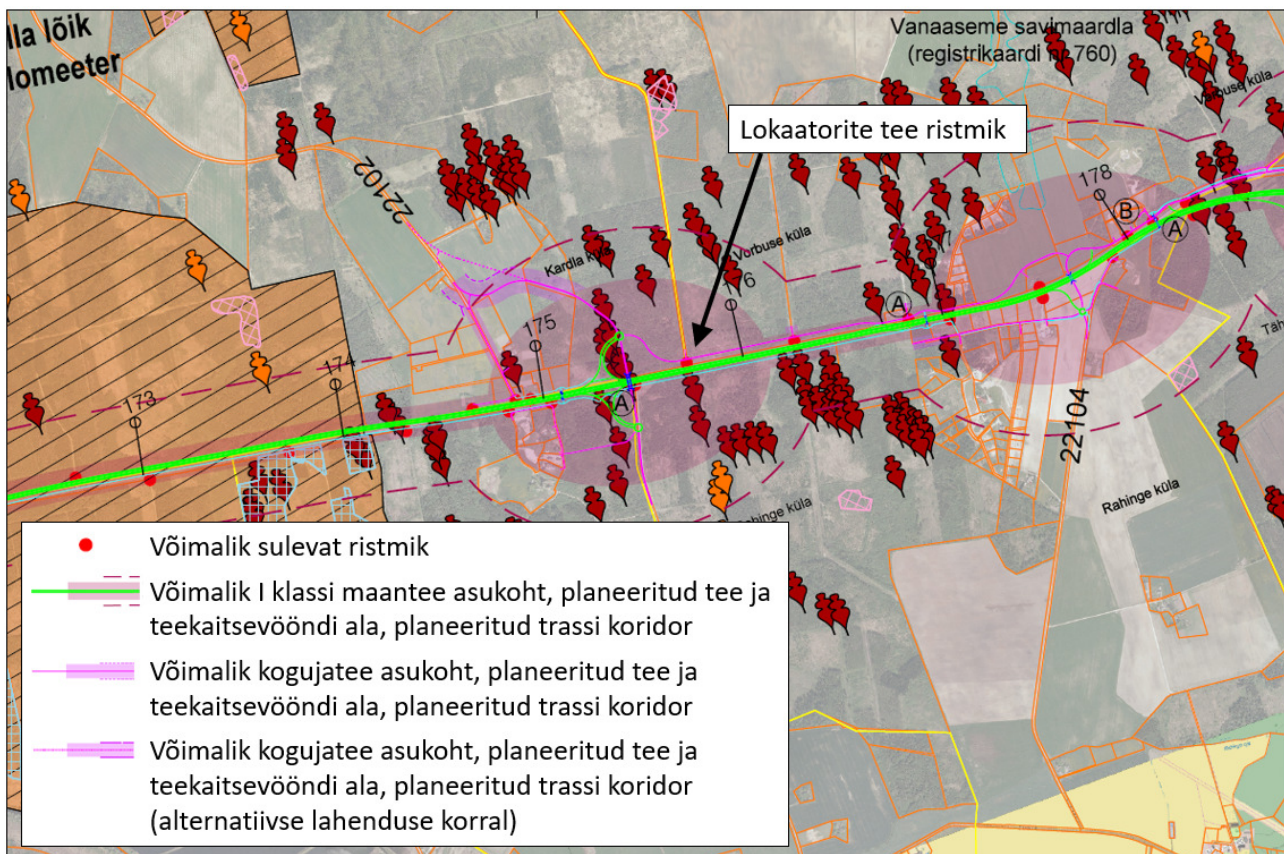
Toimimist tagavate ja sidusust tugevdavate meetmete juures on välja toodud, et teedevõrgu kavandamisel tuleb tagada võrgustiku võimalikult konfliktivaba toimimine ning olulise ruumilise mõjuga objektide rajamisel roheline võrgustiku aladele tuleb hinnata kaasnevat mõju roheline võrgustiku toimimisele ja negatiivse mõju ilmnemisel kavandada leevendusmeetmed.

² Teemaplaneering kaotas kehtivuse maakonnaplaneeringu kehtestamisega 2019. aastal.

Tartu maakonnaplaneeringus 2030+ on Kardla baasi nimetatud riigikaitsealana ja piirkond laiemalt on määratud riigikaitse taktikaalana. Riigikaitsealade üldiste kasutamistingimuste juures on märgitud, et alad võivad olla avalikkusele ajutiselt või alaliselt suletud ja et metsaaladel, kus toimub taktikaline väljaõpe, tuleb arvestada võimaliku müra leviku ning rasketehnika ja inimeste liikumisega.

Maakonnaplaneeringu kehtestamisel jäi kehtima Tartu maavanema 21.11.2012 korraldusega nr 686 kehtestatud maakonnaplaneeringu teemaplaneering „Põhimaantee nr 2 (E263) Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa trassi asukoha täpsustamine km 92,0–183,0“. Teemaplaneering näeb detailplaneeringu ala läheduses ette 2+2 sõidurajaga tee rajamise. Maanteelõik Tähtvere vallas on valdavalt kavandatud endises maanteekoridoris, kuid vajalik on koridori laiendamine. Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa mnt ja Lokaatorite tee ristmik on teemaplaneeringu kohaselt võimalik suletav ristmik (Joonis 9). Tee-ehitusprojekti koostamise staadiumis tuleb teha mürataseme modelleerimine (kogu Tähtvere valda jääval lõigul, v.a olemasoleva maantee kilomeetritel 172–174,5), et töötada välja meetmed liikluse müra normväärtuste tagamiseks.

Joonis 9. Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa mnt ja Lokaatorite tee ristmik teemaplaneeringu „Põhimaantee nr 2 (E263) Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa trassi asukoha täpsustamine km 92,0–183,0“ põhijoonisel 5

Maanteeameti 08.10.2019 kirja nr 15-2/19/42359-2 kohaselt ei kuulu teemaplaneeringu Tähtvere valda jääva lõigu realiseerimine kehtivasse Riigimaanteedee teehoiukavasse aastateks 2018–2022. Teehoiukava järgmise perioodi objektide valikul tuleb lõik tõenäoliselt arutlusele ja võib saada teehoiukava objektiks. Maanteeamet hinnangul ei võimalda ristmik ohutult teenindada planeeritava tootmisega kaasnevat liikluskoormust ja majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruses nr 106 „Tee projekteerimise normid“ kehtestatud normide põhjal tuleb ristmik ümber ehitada minimaalselt täiskanaliseeritud ristmikuks koos aeglustus- ja kiirendusradade rajamisega põhimaanteele.

Kardla baasi katastriüksuse omanik on Kaitseliit. Kaitseliit on detailplaneeringu algatamisel teatanud, et kavatseb jätkata Kardla baasi kinnisasja kasutamist riigi- ja sisekaitse ülesannete täitmiseks. Kaitseliit on andnud nõusoleku (30.07.2019 kiri nr K-4.2-1/19/15182 ja Kaitseministeeriumi 21.10.2019 kiri nr 12-3/19/3642) detailplaneeringu algatamiseks tingimusel, et asfaltbetoonisegisti rajamisega ei kavandata krundile lahendusi, mis piiravad maa-alal episoodiliselt läbiviidavat taktikalise tasandi väljaõpet.

Kardla baasi katastriüksusele on seatud Päästeameti kasuks isiklik kasutusõigus, mis on kantud kinnistusraamatusse. Päästeametil on õigus kasutada maaüksust tähtajatult demineerimistööl lõhkematerjali lõhkamiseks lepingus kokkulepitud alal. Päästeamet on välja toonud, et demineerimistöö on päästeseadusest tulenev Päästeametile pandud ülesanne ja tegemist on vajaduspõhise siseturvalisuse teenusega ning alalise lõhkamiskoha olemasolu Tartus on sisejulgeoleku toetamiseks ja korrakaitse ülesannete täitmiseks oluline. Lõhketööde tegemine on üldohtlik ja kiireloomulise iseloomuga ning ajaliselt piiritlemata, see võib toimuda igal päeval ja igal kellaajal. Veel hiljuti viidi lõhketöid läbi Kardla baasi katastriüksuse keskosas, praeguse asfaltbetoonisegisti lähedal. Seoses asfaltbetoonisegisti paigaldamisega leiti demineerimistöode tegemiseks uus asukoht, mis jääb Kardla baasi katastriüksuse edelaossa. Sinna on rajatud TREV-2 abiga vastav rajatis ohutumaks demineerimistöode tegemiseks ja juurdepääsutee (Joonis 10). Päästeamet peab vajalikuks detailplaneeringu koostamisel arvestada Päästeameti vajadusega pääseda sõidukiga lepingus kokkulepitud alale. Juurdepääs alale toimub läbi asfaltbetoonisegisti tootmisterritooriumi.

Joonis 10. Rajatis Päästeameti demineerimistöode tegemiseks Kardla baasi katastriüksuse edelaosas (Maa-ameti ortofoto, lennuaeg 03.04.2019)

Tähtvere valla arengukava 2013–2025 põhjal nägi Tartu maakonna arengustrateegia kuni 2014. aastani ette sportimisvõimaluste mitmekesistamist ja kvaliteedi parandamist, uute spordibaaside ja aktiivse puhkuse kohtade rajamist, millest tulenevalt kavandati Tähtvere vallas sõjaliste ja tehniliste spordialade keskuse rajamist endise sõjaväepolügooni territooriumile. Arengukava kohaselt taotles vald endale ca 30 hektari suurusel endiste sõjaväeobjektidega maatükki, millel planeeriti rajada koos eraettevõtjatega sõjaliste ja

tehniliste spordialade kompleks, kus oleksid rajad ATV-dega sõitmiseks ja võistlemiseks, krossi- ja matkarajad, suusarajad ning vibu ja ammu lasketiirud. Samas ei näinud Tähtvere vald rahaliste vahendite piiratuse tõttu võimalust projekti toetamiseks.

Detailplaneeringuga kavandatavad tegevused, juba praeguseks toimunud ehitustegevus asfaltbetoonisegisti paigaldamiseks ja ka Kaitseliidu ja Päästeameti tegevus Kardla baasi maaüksusel ei ole kooskõlas kehtiva üldplaneeringuga ette nähtud maakasutusega, mille kohaselt on tegemist puhke- ja rekreatsioonialaga. Ka maakonnaplaneeringu kohaselt on tegemist puhke-eeldustega alaga. Lisaks tuleb tegevuse planeerimisel (sh ligipääsu kavandamisel) arvestada paiknemisega maakonnaplaneeringuga määratletud rohevõrgustiku alal ja maakonnaplaneeringu teemaplaneeringuga ette nähtud liikluskorralduslike muutustega.

5. EELDATAVALT MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS

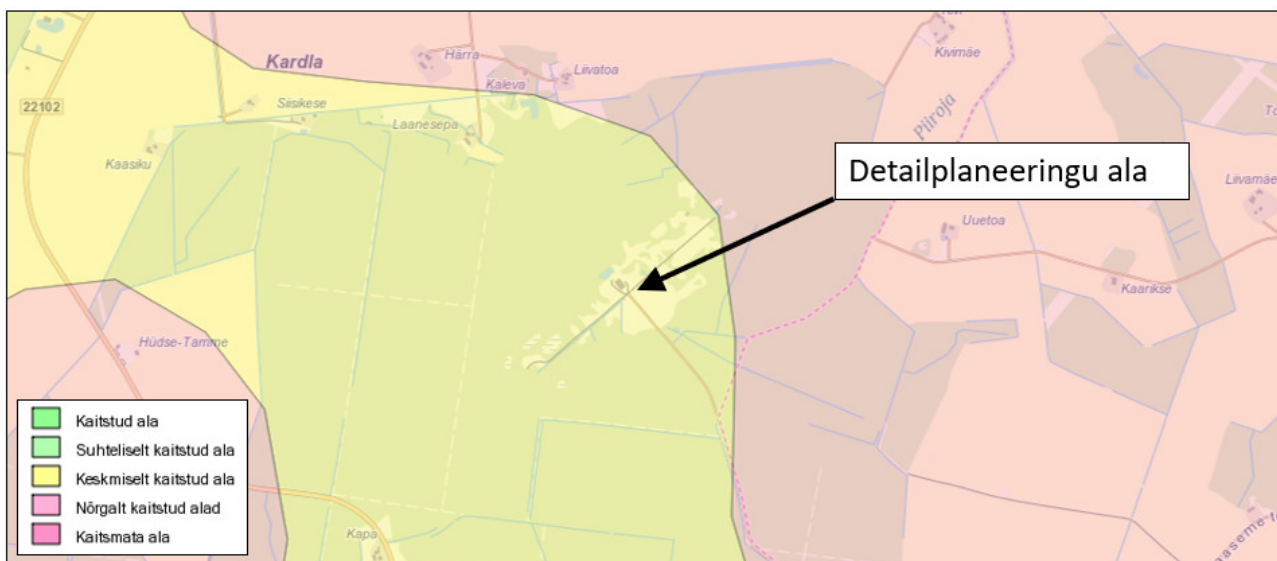
Kardla baas asub Tartu linnas Kardla külas suhteliselt madala asustustihedusega piirkonnas. Lähimad eluhooned asuvad Kardla baasi katastriüksuse piirist vähemalt ca 570 m kaugusel loodes ja jäävad asfaltbetoonisegisti asukohast vähemalt ca 780 m kaugusele. Idas, põhjas ja edelas jäävad eluhooned asfaltbetoonisegisti asukohast 1–1,3 km kaugusele ja kirdes ca 1,4 km kaugusele. Lokaatorite tee ümbruses asuvad lähimad eluhooned teest ca 800 m kaugusel läänes. Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa mnt jääb asfaltbetoonisegisti asukohast ca 2,2 km ja katastriüksuse piirist ca 1,8 km kaugusele. Lokaatorite tee ristmik asub Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa mnt 176. kilomeetril. (Maa-amet, 28.02.2020)

Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa mnt lõigul 168,37 km kuni 178,344 km oli 2019. aasta andmetel keskmine ööpäevane liiklussagedus 6510 autot/ööp. Veoautode ja autobusside liiklussagedus oli 235 autot/ööp ja autorongide liiklussagedus 825 autot/ööp, raskeliiklus moodustas seega ca 16,3% liiklussagedusest. (Teede Tehnokeskus AS, 2020)

Alal on osaliselt säilinud sõjaväepolügooni rajatised (angaar, kasarmute varemed, laskeavadega betoonist rajatised, laskeharjutusplatsid), millel praegu kasutus puudub. Maaüksuse edelaosas on rajatis Päästeameti demineerimistöde ohutuks läbiviimiseks.

Asfaltbetoonisegisti jaoks on juba rajatud plats, mille projekteerimisel arvestati olemasolevate kalletega, platsi langus on edela ja kagu suunas. Platsist kagus asub kraav, mis suubub 5,6 km pikkusesse ja 13,1 km² suuruse valgalaga Piiraja peakraavi (ka Vorbuse pkr, VEE1044000), mis suubub omakorda ca 4 km allavoolu Emajõkke (VEE1023600). Kardla baas asub maaparandussüsteemi 2102360010650 (KUUSIKU) alal, eesvooluks on eelnimetatud Vorbuse pkr (Maa-amet, 19.02.2020).

Tähtvere valla üldplaneeringu joonisel "Piirangud ja keskkonnategurid" on ala märgitud kaitsmata põhjaveega alana (Joonis 7). Maa-ameti andmetel on tegemist keskmiselt kaitstud põhjaveega alaga (Joonis 11).

Joonis 11. Põhjavee kaitstud detailplaneeringu alal (Maa-amet, 02.03.2020)

Kardla baasi katastriüksus on suures osas kaetud puittaimestikuga, kõlvikuliselt jaguneb maaüksus metsamaaks (ca 57%) ja muuks maaks (ca 43%) (Maa-amet, 02.03.2020). Nii Kardla baasi kui ka Lokaatorite

tee ümbruses on põhiliselt riigomandis olevad metsad, mida haldab RMK. RMK metsatööde kaardi põhjal on Lokaatorite tee ääres märgitud harvendusraiete alasid, kuid Kardla baasi katastriüksusel raiete alasid märgitud ei ole (Maa-amet, 28.02.2020).

Kardla baasist läänes asuvad omavahel osaliselt kattuvad Kärevere looduskaitseala (KLO1000600), Kärevere linnuala (RAH0000633), inventeeritud Natura elupaik (9050 rohunditerikkad kuusikud) ja IBA linnuala (EE055), mis jäävad Kardla baasi katastriüksuse piirist ca 200 m kaugusele ja asfaltbetoonisegisti kavandatud asukohast ca 600 m kaugusele. Kärevere linnuala on rahvusvahelise tähtsusega linnuala, mis on oluline rändepeatuspaik erinevatele linnuliikidele, lisaks asuvad alal mitmete kaitsealuste liikide pesitsuspaigad. Eelkõige on Kärevere linnuala oluline ala rohunepile (*Gallinago media*), sest siin asuvad liigi ühed olulisemad mängu- ja pesitsusalad Eestis. Ohtudena on välja toodud võsastumine, veerežiimi muutmine (kraavitamine), metsamajandus ja puhkemajandus. Kärevere looduskaitseala Kardla sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste liikide elupaikade ja metsakoosluste säilimise tagamine. Asfaltbetoonisegisti kavandatud asukohast rohkem kui 1 km kaugusel Kärevere linnualal asub I kategooria kaitsealuse liigi väike-konnakotka (*Aquila pomarina*) (KLO9102451, viimane kinnitatud vaatlus toimus 2018. aastal) ja II kategooria kaitsealuse liigi valgeselg-kirjurähni (*Dendrocopos leucotos*) (KLO9100229) leiukoht. Asfaltbetoonisegisti asukohast 2,5 km raadiusesse jääb teisigi väike-konnakotka leiukohti ja Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa mnt läheduses asuv must-toonekure (*Ciconia nigra*) leiukoht (KLO9101823). Lokaatorite tee läheduses asfaltbetoonisegisti asukohast rohkem kui 1 km kaugusel asub III kategooria kaitsealuse liigi händkakk (*Strix uralensis*) sigimispaik (KLO9120036, viimane kinnitatud vaatlused toimusid 13.05.2016 ja 15.05.2019). (EELIS, 07.04.2020)

Elurikkuse andmebaasi kohaselt on 2019. aastal nähtud planeeringuala läheduses ka III kaitsekategooriasse kuuluvat hiireviud (*Buteo buteo*) ja 2018. aastal III kategooria kaitsealust väike-kirjurähni (*Dendrocopos minor*).

Läänes ulatub Kardla baasi katastriüksuse piirini kavandatav Kardla metsa looduskaitseala Kardla metsa sihtkaitsevöönd (PLO2001756). Vastav täiendavate salu- ja laanemetsa looduskaitsealade kaitse alla võtmise ja kaitse-eeskirja menetlus on algatatud keskkonnaministri 12.12.2017 käskkirjaga nr 1-2/17/1204. (EELIS, 28.02.2020)

Piirkonnas on mitmeid III kategooria kaitsealuseid taimi, need jäävad asfaltbetoonisegisti asukohast rohkem kui 400 m kaugusele. Mõned kaitsealuste taimede leiukohad asuvad Lokaatorite tee lähistel ja lisaks asub tee ääres kaks vääriselupaigana määratud ala (VEP141059 ja VEPL00279). (EELIS, 21.02.2020)

Keskkonnaregistri andmetel ei asu alal jääkreostusobjekte (EELIS, 21.02.2020), kuid Tähtvere valla arengukavas (2013–2025) on ära märgitud, et valla suurimaks jääkreostusobjektiks on Kardla baas. Keskkonnaamet on 04.10.2019 kirjaga nr 6-5/19/194-2 viidanud, et Tähtvere Vallavolikogu 15.10.2010 otsusega nr 1-2/25 on Kardla baasi alale algatatud detailplaneering ja KSH jäätme keskuse rajamiseks, mille puhul oli KSH algatamise põhjuseks amortiseerunud kütusehoidlatest lähtuva võimaliku jääkreostuse esinemine. Keskkonnaamet on 06.04.2020 kirjaga nr 6-2/20/3026-3 viidanud, et 2014. aastal eemaldati KIK toetuse abil jääkreostuse ohtu põhjustanud maa-alused kütusehoidlad. Asfaltbetoonisegisti rajamiseks praeguseks toimunud ehitustööde käigus jääkreostuse jälgi ei tuvastatud. Seda ei tuvastatud ka detailplaneeringu koostaja ja keskkonnaekspertide poolt läbi viidud objekti paikvaatlusel (29.01.2020).

6. KARDLA BAASI DETAILPLANEERINGU ELLUVIIMISEGA EELDATAVALT KAASNEV OLULINE KESKKONNAMÕJU

6.1 KSH ulatus

Kavandatava tegevusega kaasnevad mõjud on erineva ajalise ja ruumilise ulatusega. Kavandatava ehitustegevuse puhul kaasnevad lühiajalised, kuid intensiivsed mõjud, mis ilmnevad eelkõige planeeringuala lähiümbruses. Käitamisaegsete mõjude ulatuse määrab asfaltbetoonisegisti ja tootmistegevusega kaasnevast transpordist tingitud õhusaaste ja müra levimise ulatus. Rajatav asfaltbetoonisegisti avaldab kontaktvõõndis mõju maakasutuse muutuse ja rajatise ruumilise mõju kaudu (sh mõju rohevõrgustikule). KSH aruandes käsitletakse ka asfaltbetoonisegisti asukohas maa-ala võimalikku kasutamist tootmistegevuse lõpetamise järel.

6.2 Mõju inimese heaolule ja tervisele

Kavandatava tegevusega kaasneb õhusaaste (sh lõhnaäirring) ja müra teke. Lähimad elamud asuvad asfaltbetoonisegisti asukohast vähemalt 780 m kaugusel ja käitis on ümbritsetud metsase alaga, mis eeldatavalt vähendab võimaliku õhusaaste ja müra levikut. Võimalik mõju inimese heaolule ja tervisele on mürast ja õhusaaste leviku tingimustest (peamiselt ilmastikutingimustest) ja koosmõjust Päästeameti demineerimistöodega. KSH raames analüüsitakse õhusaasteloa taotluse jaoks koostatud lubatud heitkoguste projekti andmeid, sarnaste käitiste puhul kaasnevat müra ja õhusaaste teket ning hinnatakse mõju võimalikku ulatust. Lisaks analüüsitakse leevendusmeetmete rakendamise vajadust ja võimalusi.

Tootmisega seotud transpordi tõttu kasvab piirkonna liiklussagedus ja ka raskeliikluse osakaal, mis võib periooditi Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa mnt äärsete elamute juures mõnevõrra tõsta mürataset ja halvendada õhukvaliteeti. Tootmistegevusega kaasnev liiklussagedus on tööpäeviti ca 20–30 veoautot ööpäevas, mis moodustab Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa mnt olemasolevast liiklussagedusest alla 1% ning olemasoleva raskeliikluse sagedusest alla 3%. Arvestades lisanduvat liiklusvoogu, ei ole põhjustatud häiring mürataseme ja õhukvaliteedi halvenemise näol oluline.

Liiklussageduse kasv mõjutab ka liiklusohutust. Maanteeamet on 08.10.2019 kirjas 15-2/19/42359-2 väljendanud seisukohta, et tulenevalt Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa mnt kõrgest liiklussagedusest tuleb Lokaatorite tee ristmik välja ehitada minimaalselt täiskanaliseeritud ristmikuks koos aeglustus- ja kiirendusradade rajamisega põhimaanteele. Lisaks tuleb planeeringu lahenduse väljatöötamisel koostada liiklusuuring koos ristmiku läbilaskvusarvutustega, millest selgub vasakpöörde teostatavus asfaltbetooni tootmisega seotud liikluskoosseisu (rasked ja aeglased veokid) alusel. Võib selguda, et ohutult on võimalik rajatava kanaliseeritud ristmiku kaudu teenindada vaid parempöördeid sisse ja välja ning vasakpöörde välja tuleb keelata. Maanteeamet on lisaks juhtinud tähelepanu, et riigitee liikluslahendus ja teedevõrgustik tulevikus muutub, mistõttu ei säili tõenäoliselt juurdepääs riigiteele tänase metsatee ristmiku asukohas. Detailplaneeringu algatamise otsuse kohaselt on Maanteeameti poolt antud tingimustega arvestamine ja vastavate kokkulepete sõlmimine planeeringu kehtestamise ja realiseerimise eeldus. Uue ristmiku väljaehitamine võib liikluskorralduse muutumise tõttu olla lühiajaline lahendus, kuid see on tootmistegevuse võimaldamiseks vajalik. KSH raames analüüsitakse väljatöötava liikluslahenduse mõju ohutuse aspektist.

Detailplaneeringu alal on tegemist endise sõjaväepolügooni alaga, mis on Tähtvere valla üldplaneeringuga (2006) määratud puhkeväärtusega alaks. Osaliselt säilinud rajatiste tõttu võib piirkonda pidada kultuuriliselt huvitavaks ja see on lisandväärtuseks ala kasutamisel rekreatiivse funktsiooniga. Kavandatava tegevuse tõttu ei ole küll edaspidi ala kasutamine puhke- ja virgestusalana võimalik, kuid pika aja jooksul ei ole üldplaneeringuga kavandatud tegevusi soovitud ellu viia ja ka ala praegune kasutus (eelkõige Päästeameti lõhkamistööd) ei võimalda ala kasutamist rekreatiivseteks tegevusteks.

6.3 Mõju looduskeskkonnale, sh võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Keskkonnaamet on 04.10.2019 kirjas nr 6-5/19/194-2 väljendanud seisukohta, et Natura 2000 võrgustiku ala ja planeeringualaga piirneva planeeritava looduskaitseala kaitse-eesmärgid ei välista planeeringuga kavandatud tootmistegevuse elluviimist, kuid tuleks välja selgitada kaitsealuste liikide häirimine võimaliku müra tõttu.

Kärevere linnualal asuvate kaitsealuste liikide leiukohad asuvad planeeringualast ca 1 km kaugusel ja händkaku sigimispaik asub Lokaatorite tee lähisel. Kärevere linnuala kaitsealuste lindude leiukohtade läheduses tegevusi ei kavandata ja leiukohad on planeeringualast eraldatud metsase alaga, seega on olulisel määral õhusaaste ja müra levik kaitstavate aladeni vähe tõenäoline, kuid võimalik häiring oleneb ka müra ja saasteainete levimistingimustest ning koosmõjust Päästeameti demineerimistöödega. KSH raames analüüsitakse õhusaaste ja müra teket ja levikut ning hinnatakse mõju võimalikku ulatust. Lisaks analüüsitakse leevendusmeetmete rakendamise vajadust ja võimalusi.

KSH käigus viiakse läbi Natura eelhindamine ja vajadusel (sõltuvalt eelhinnangu tulemustest) ka asjakohane hindamine.

Maakonnaplaneeringu kohaselt asub planeeringuala roheline võrgustiku toimimise tagamiseks vajalikul alal. Kavandatava tegevusega ei kaasne raietöid ja kasutatakse juba varasemalt inimtegevusest mõjutatud ala. Ala ümbrus on igas suunas ümbritsetud ulatuslike metsamaadega, mistõttu kavandatav tegevus võrgustiku toimimist ei takista, kuid asfaltbetoonisegisti rajamise ja käitamisega kaasneb inimtegevuse intensiivisumine, transport, müra ja õhusaaste, mis loomade ja lindude liikumist piirkonnas võib mõjutada. Asfaltbetoonisegisti rajamisel võetakse kasutusele varasemalt kasutuseta olnud rohumaa, mis asfaltbetoonisegisti käitamisel kaasneva inimtegevuse ja müra tõttu enam lindude toitumisalaks ei sobi. KSH raames hinnatakse asfaltbetoonisegisti käitamise ja kaasneva transpordi mõju loomade ja lindude liikumisele.

Asfaltbetoonisegisti veekasutus on seotud vaid olmetarbega ja reoveekäitlus on kavas lahendada kogumismahuti abil. Võimalik mõju pinna- ja põhjaveele on seega eelkõige seotud tootmistegevusega kaasneva kütuste ja bituumeni kasutamisega. Kütuste kasutamine peab vastama veeseaduses ja selle alamaktides sätestatud nõuetele³. Kütuste ja kemikaalide kasutamisest tulev oht pinna- ja põhjavee saastumiseks on eelkõige seotud võimalike õnnetusjuhtumitega, sest tavapärase tootmistegevuse puhul on ohtlike ainete keskkonda sattumise oht minimaalne. KSH raames hinnatakse kütuste ja kemikaalide kasutamisega seonduvat võimalikku mõju pinna- ja põhjaveele ning analüüsitakse leevendusmeetmete rakendamise vajadust ja võimalusi.

³ Keskkonnaministri 01.10.2019 määrus nr 42 "Naftasaaduse, põlevkiviõli, selle saaduse või biokütuse hoidla ehitamise ja kasutamise nõuded ning kuja täpsustatud ulatus".

6.4 Piiriülene keskkonnamõju esinemise võimalikkus

Planeeringu elluviimisega ei kaasne eeldatavalt piiriülest mõju.

6.5 Muud asjaolud

Võimaliku jääkreostuse esinemise kohta täpsemad andmed puuduvad, kuid seni toimunud tööde käigus ei ole reostust tuvastatud. Suuremaid pinnasetõid uutele aladele ei kavandata, mistõttu on ebatõenäoline, et kavandatava tegevuse puhul esineks oht jääkreostuse levikuks. On tõenäoline, et reostus on aja jooksul lahjenenud ja ei pruugi enam esineda ohtlikus kontsentratsioonis. Kui järgneva ehitustegevuse või asfaltbetoonisegisti käitamise perioodil jääkreostust siiski tuvastatakse, siis tuleb reostunud pinnas ja vesi nõuetele vastavalt käidelda, kuid olemasoleva info põhjal ei ole tegemist olulise mõjuga.

Detailplaneeringu koostamise juures tuleb läbi mõelda kavandatava tegevusega kaasnev jätmete teke ning tekkinud jätmete ladustamine ja äravedu, kuid eeldatavalt ei ole jäätmekäitluse korraldamine olulise mõjuga. Pigem on oluline viidata vastavasisulistele õigusaktidele ja korrale, mis jäätmekäitlust reguleerivad, ning välja tuua olulisemad nõuded.

7. KOOSTÖÖ JA KAASAMINE

Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Tartu Linnavalitsus. Detailplaneeringu ja KSH koostaja on Kobras AS.

Liikluslahenduse kavandamiseks kaasatakse planeeringu või paralleelselt Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa mnt ja Lokaatorite tee ristmiku projekti koostamisse valdkonna ekspert.

Detailplaneeringu koostamisel tehakse osapooli rahuldava lahenduse väljatöötamiseks koostööd Kaitseliiduga (maaüksuse omanik), Päästeametiga (kinnistusraamatusse märgitud isiklik kasutusõigus demineerimistöde läbiviimiseks) ja Maanteeametiga (Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa mnt ja Lokaatorite tee ristmiku liikluslahenduse planeerimisel).

Detailplaneeringu ja KSH koostamisel kaasatavateks isikuteks ja asutusteks, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandata tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu, on lisaks Keskkonnaamet, Riigimetsa Majandamise Keskus, naaberkinnistute omanikud ja mõjuala elanikud.

Üldplaneeringut muutva detailplaneeringu ja selle KSH koostamisel kaastakse Rahandusministeerium.

Laiemat avalikkust kaasatakse detailplaneeringu ja KSH koostamisse planeerimisseaduses ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses sätestatud menetluskorra alusel.

7.1 KSH VTK seisukohtade küsimine ja avalikustamine

PlanS § 81 lõike 1 kohaselt esitab planeeringu koostamise korraldaja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse ettepanekute saamiseks kaasatavatele asutustele ja isikutele ning määrab ettepanekute esitamiseks tähtaja, mis ei tohi olla lühem kui 30 päeva.

Tartu Linnavalitsus saatis 16.03.2020 kirjaga nr 9-3.2/DP-19-012 Kardla külas asuva Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu KSH VTK ettepanekute tegemiseks Rahandusministeeriumile, Kaitseministeeriumile, Keskkonnaametile, Päästeametile, Maanteeametile ja Riigimetsa Majandamise Keskusele ning 06.04.2020 kirjaga nr 9-3.2/DP-19-012 Kaitseliidule. Lisaks saadeti KSH VTK ettepanekute tegemiseks naaberkinnistute omanikele ja mõjuala elanikele.

Ettepanekuid KSH VTK täiendamiseks esitasid Rahandusministeerium, Keskkonnaamet ja Tartu Linnavalitsus. Naaberalal kinnistute omanikelt ja mõjuala elanikelt ettepanekuid ei laekunud.

Esitatud ettepanekuid, nendega arvestamist ja mittearvestamist on käsitletud lisa 1. Ettepanekute põhjal on KSH VTK-d vajadusel täiendatud.

8. DETAILPLANEERINGU JA KSH AJAKAVA

Detailplaneeringu (DP) ja KSH etapp		Toimumise aeg / täitmine
	DP ja KSH algatamine (Tartu Linnavalikogu)	Tartu Linnavalikogu 20.02.2020 otsus nr 229
1	KSH väljatöötamise kavatsus (VTK) koostamine (Kobras AS)	Veebruar–märts 2020
	KSH VTK kohta ettepanekute küsimine (<i>ettepanekute esitamise tähtaeg ei tohi olla lühem kui 30 päeva</i>) (Tartu Linnavalitsus)	Märts 2020
	Ettepanekute laekumine ja vajadusel VTK täiendamine (Kobras AS)	Aprill–mai 2020
	KSH VTK ja esitatud ettepanekute avalikustamine planeeringu koostamise korraldaja veebilehel (Tartu Linnavalitsus)	Mai 2020
2	DP ja KSH aruande eelnõu koostamine (Kobras AS)	Mai–november 2020
	DP ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek (<i>vähemalt 30 päeva</i>) ja arutelu (<i>45 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppemist</i>) ning eelnev teavitamine vastavalt PlanS § 82 lg 4, 5 ja 6 ning § 83 lg 2 nõuetel (Tartu Linnavalitsus)	November 2020 – jaanuar 2021
	DP ja KSH aruande eelnõu täiendamine vastavalt avaliku väljapaneku ja arutelu tulemustele (Kobras AS)	Jaanuar–veebruar 2021
3	DP ja KSH aruande eelnõu esitamine kooskõlastamiseks ning arvamuse avaldamiseks (<i>loetakse kooskõlastatuks 30 päeva jooksul eelnõu saamisest</i>) (Tartu Linnavalitsus)	Veebruar 2021
	KSH aruande tulemuste lisamine DP-sse (Kobras AS)	Veebruar–aprill 2021
4	DP ja KSH aruande vastuvõtmine (Tartu Linnavalikogu)	Eeldatavalt aprill 2021, kuid sõltub detailplaneeringu menetlusest
	DP avalik väljapanek (<i>vähemalt 30 päeva</i>) ja arutelu (<i>45 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppemist</i>) ning eelnev teavitamine vastavalt PlanS § 87 lg 5, 6 ja 7 ning § 87 lg 3 nõuetel (Tartu Linnavalitsus)	<i>Peale detailplaneeringu vastuvõtmist</i>
	DP täiendamine vastavalt avaliku väljapaneku ja arutelu tulemustele (Kobras AS)	
	DP esitamine heakskiitmiseks (<i>60 päeva jooksul DP esitamisest</i>) (Tartu Linnavalitsus)	
	DP kehtestamine ja teavitamine (Tartu Linnavalikogu)	

9. KASUTATUD MATERJALID

Õigusaktid, eeskirjad, arengukavad jmt:

Atmosfääriõhu kaitse seadus, Riigikogu poolt vastu võetud 15.06.2016.

Eesti territooriumi haldusjaotuse seadus, Riigikogu poole vastu võetud 22.02.1995.

Ehitusseadustik, Riigikogu poolt vastu võetud 11.02.2015.

Järvamaa, Jõgevamaa ja Tartumaa maakonnaplaneeringuid täpsustav teemaplaneering „Põhimaantee nr 2 (E263) Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa trassi asukoha täpsustamine km 92,0–183,0“ (2012), kehtestatud Tartu maavanema 21.11.2012 korraldusega nr 686.

Kardla küla Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine, Tartu Linnavolikogu 20.02.2020 otsus nr 229

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus, Riigikogu poolt vastu võetud 22.02.2005.

Planeerimisseadus, Riigikogu poolt vastu võetud 28.01.2015.

Tartu maakonnaplaneering 2030+ (2019), vastu võetud 27.01.2017 Tartu maavanema korraldusega nr 1-1/98, kehtestatud Rahandusministeeriumi 27.02.2019 käskkirjaga nr 1.1-4/29.

„Tee projekteerimise normid“, majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määrus nr 106.

„Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“, keskkonnaministri 14.12.2016 määrus nr 67.

Tähtvere valla arengukava (2013-2025), Tähtvere Vallavolikogu 25.10.2012 määrus nr 1–3/ 6.

Tähtvere valla üldplaneering (2006), Tähtvere Vallavolikogu 21.07.2006 määrus nr 14.

Andmebaasid:

EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem-Keskkonnaregister) : Keskkonnaagentuur, 21.02.2020

Elurikkuse andmebaasi, <https://elurikkus.ee/>, 21.02.2020

Maa-ameti fotoladu, <https://fotoladu.maaamet.ee/>, 2020

Maa-ameti kaardirakendus, <https://xgis.maaamet.ee/maps/XGis>, 2020

Muud allikad:

OÜ GeoKes, 2019. Lubatud heitkoguste projekt. Tartu maakond, Tartu linn, Kardla küla. Kardla baas.

OÜ TINTER-PROJEKT, 2018. Kardla baas, Kardla küla, Tartu maakond. Asfaltisegisti ehitus (töö nr 44-18-TP).

Teede Tehnokeskus AS, 2020. Liiklusloenduse tulemused 2019. aastal.

LISA 1. ETTEPANEKUD

Laekunud ettepanekud Tartu linnas Kardla külas Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu KSH VTK-le ning nendega arvestamine		
Esitaja ja kuupäev	Ettepanek või küsimus	Ettepanekuga arvestamine/mittearvestamine
Rahandusministeerium, 23.03.2020 nr 14-11/1372-3	Tutvunud esitatud materjalidega ning lähtuvalt PlanS § 81 lõikest 2 märgime, et esitatud dokument tervikuna on asjakohane ja ammendav.	Ettepanek teatavaks võetud.
	PlanS § 80 lõike 1 kohaselt koostab keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse üldplaneeringu koostamise korraldaja. VTK tiitellehel on tellijaks märgitud AS TREV-2 Grupp. Palume VTK-d korrigeerida.	Ettepanekuga arvestatakse. KSH VTK on korrigeeritud.
	Samuti tuleb tagada planeerimisseaduses sätestatud põhimõte, mille kohaselt üldplaneeringut muutva detailplaneeringu ning selle keskkonnamõju strateegilise hindamise tellijaks saab olla üksnes kohalik omavalitsus.	Ettepanekuga arvestatakse. KSH VTK on korrigeeritud.
	Palume kaaluda kogu VTK leheküljel 3 oleva teabe asjakohasust keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise suhtes.	Ettepanekuga ei arvestata, kuna tegemist dokumendi koostanud konsultandi (Kobras AS) tööliigist sõltumatu standardse vormistuse juurde kuuluva infoga.
	Detailplaneeringu algatamise otsuses on planeeringu eesmärgiks kaaluda võimalusi üldplaneeringut muutva detailplaneeringu koostamiseks, maakasutuse juhtfunktsiooni muutmiseks ja ehitusõiguse määramiseks. VTK-s on detailplaneeringu eesmärk muuta üldplaneeringuga määratud maakasutusotstarvet ning rajada maaüksusele asfaltbetoonsegisti. Palume kasutada detailplaneeringu algatamise otsuse sõnastust.	Ettepanekuga arvestatakse. KSH VTK on korrigeeritud (VTK ptk 1, lk 5).
	Palume korrigeerida VTK leheküljel 5 toodud loetelus lauset „planeeringuala asub on Tähtvere valla rohevõrgustiku tuumalas“. Korrektne on „... Tähtvere valla üldplaneeringuga määratud rohevõrgustiku tuumalas“.	Ettepanekuga arvestatakse. KSH VTK on korrigeeritud (VTK ptk 1, lk 5).
	Juhul kui detailplaneeringuga kavandatavad maakasutus- ja ehitustingimused on vastuolus Tartumaa maakonnaplaneeringus 2030+ kehtestatuga, tuleb koostamisel olevas Tartu linna üldplaneeringus teha maakonnaplaneeringu muutmissetpanek. Märgime, et maakonnaplaneeringus määratud puhke-eeldustega ala on detailplaneeringu alast oluliselt ulatuslikum.	Ettepanekuga arvestatakse detailplaneeringu ja KSH aruande koostamisel.

<u>Esitaja ja kuupäev</u>	<u>Ettepanek või küsimus</u>	<u>Ettepanekuga arvestamine/mittearvestamine</u>
Keskkonnaamet, 06.04.2020 nr 6-2/20/3026-3	Keskkonnaametile teadaolevalt pärinevad viimased händkaku (KLO9120036) pesitsusandmed 15.05.2019 ja 13.05.2016. Andmed on EELIS-sse kantud 19.03.2020.	Ettepanekuga arvestatakse. KSH VTK on korrigeeritud (VTK ptk 5, lk 19).
	Keskkonnaamet palub ekspertidel hinnata, kas sellise asfaltbetoonitehase püstitamise arvestades ümbritsevat tundlikku keskkonda (kaitsealused liigid, loodav kaitseala jne) on majanduslikult mõistlik, kui kavandatakse kuni 450 tunnise tööaega (VTK ptk 1.1) aastas (8 tunniste tööpäevade puhul alla 3 kuu tööpäevad).	Ettepanekuga ei arvestata, kuna VTK ptk 1.1 kirjeldab detailplaneeringu algatamisele eelnenud asjaajamist ja planeeritav asfaltsegisti maksimaalne tööaeg 1200 tundi aastas on esitatud VTK ptk 2. VTK ptk 1.1 esitatud info juurde on allmärgusena lisatud selgitus detailplaneeringuga kavandatud tegevuse maksimaalse tööaja kohta.
	VTK-s on selgitatud võimaliku jääkreostuse teemat. Asutud on seisukohale arvestades paikvaatluse tulemusi ja olemasolevaid andmeid, et jääkreostuse esinemine on vähetõenäoline. Keskkonnaamet on selgitanud, et KIK toetuse abil on 2014 eemaldatud ka jääkreostuse ohtu põhjustatud maa-alused kütusehoidlad. Samas oleme seisukohal, et VTK ptk 6.5 nimetatud meede peaks ära toodama kehtestatavas detailplaneeringus: „Kui järgneva ehitustegevuse või asfaltsegisti käitamise perioodil jääkreostust siiski tuvastatakse, siis tuleb reostunud pinnas ja vesi nõuetele vastavalt käidelda“.	Ettepanekuga arvestatakse detailplaneeringu ja KSH aruande koostamisel.
	Keskkonnaameti hinnangul on VTK asjakohane ja piisav keskkonnamõju hindamise aruande koostamiseks. Keskkonnaameti hinnangul on ekspertrühm piisav ja pädev hindamise läbiviimiseks Keskkonnaameti pädevusse jäävates valdkondades.	Ettepanek teatavaks võetud.
Kaitseministeerium, 07.04.2020 nr 12-1/20/731	Kaitseministeeriumil ei ole dokumendi kohta vastuväiteid ega täiendavaid ettepanekuid.	Ettepanek teatavaks võetud.
Maanteeamet, 15.04.2020 nr 15-2/20/10275-4	Meil puuduvad ettepanekuid planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusele.	Ettepanek teatavaks võetud.
	Riigitee aasta keskmine ööpäevane liiklussagedus 2019. aasta andmetel on 6510 sõidukit.	Ettepanekuga arvestatakse. KSH VTK on korrigeeritud (VTK ptk 5, lk 18).
Kaitseliit, 21.04.2020	Esitatud KSH VTK on asjakohane ja piisav, täiendavad ettepanekud ning tingimused dokumendile puuduvad. Palume detailplaneeringu lahenduse ja KSH aruande koostamisel juhinduda Kaitseliidu ja Kaitseministeeriumi seisukohtadest, mida oleme avaldanud antud detailplaneeringu algatamisel.	Ettepanek teatavaks võetud.

<u>Esitaja ja kuupäev</u>	<u>Ettepanek või küsimus</u>	<u>Ettepanekuga arvestamine/mittearvestamine</u>
Tartu Linnavalitsus, 23.04.2020 nr 9-3.2/DP-19-012	KSH ulatuse kirjeldamisel ei ole nimetatud võimalikku mõju pinna- ja põhjaveele. Alal pole ühisveevärki ega -kanalisatsiooni, platsi sadeveed juhatakse loodusesse ning platsile kõvakatet ja platsilt koguneva vee puhastamist ei kavandata. KSH raames tuleks hinnata ka kavandatava tegevuse mõju pinna- ja põhjaveele ning leida keskkonnakaitseliselt sobivaim lahendus.	Ettepanekuga arvestatakse. KSH VTK on korrigeeritud (VTK ptk 6.3, lk 21).
	Lisaks kaaluda läbi KSH-ga lahendus(ed) juhaks, kui maakasutaja soovib (10 või enama aasta perspektiivis) kinnistuosal asfaldisegisti demonteerida, tootmistegevuse lõpetada.	Ettepanekuga arvestatakse. KSH aruandes käsitletakse asfaldisegisti asukohas maa-ala edasisi maakasutuse võimalusi pärast asfaltbetoonsegisti demonteerimist ja tootmistegevuse lõpetamist. KSH VTK on korrigeeritud (VTK ptk 6.1, lk 20).

Lisaks laekunud ettepanekute alusel tehtud muudatustele täiendati/korrigeeriti KSH VTK järgmiste teemade osas:

- Tulenevalt lisandunud teabest on korrigeeritud KSH VTK-d müra leviku hindamise osas. Asfaldi tootmisega kaasneva müra ja Päästeameti demineerimistöodest tuleneva kumulatiivse müra mõju hindamiseks ei viida läbi müra modelleerimist.

KSH läbi viimisel lähtutakse asfaldi tootmisega kaasneva mürataseme hindamisel analoogsete asfaltsegistite puhul teadaolevalt kaasnevast müra tekkest. Kardla baasi maaüksusele kavandatav asfaltsegisti on analoogne AC Tehased asfaltsegistiga (Benninghoven TBA 3000), mille puhul on Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ 16.10.2017 läbi viinud müra mõõtmised.

Päästeameti demineerimistöode puhul ei ole demineerimise toimumise iseloomust tulenevalt võimalik määratleda modelleerimiseks vajalike lähteandmeid nagu laengute suurust (ja sellest tulenevalt müra lähtetaset) ja lõhkamiste sagedust.

KSH VTK ptk 6.2 lk 20 ja ptk 7 lk 23 kustutatakse müra modelleerimist käsitlev tekst.

- Parema arusaadavuse huvides on KSH VTK ptk 5 lk 18 ja ptk 6.2 lk 20 täpsustatud eluhoonete kaugust Kardla baasi katastriüksuse piirist ja asfaltsegisti asukohast.
- KSH VTK ptk 2 lk 8 on täpsustatud veekasutuse osas.

Lisa 3. Avalikul väljapanekul laekunud arvamused ja Tartu Linnavalitsuse seisukohad neile

TRANSPORDIAMET

Tartu Linnavalitsus
lv@raad.tartu.ee
Raekoja plats 1a
50089, Tartu, Tartu maakond

Teie 05.07.2021 nr 9-3.2/DP-19-012
Meie 26.07.2021 nr 7.1-2/21/16608-2

Kardla küla Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringust

Olete teavitanud meid Kardla küla Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu (katastritunnus 83101:001:0277, edaspidi *planeering*) avaliku väljapaneku toimumisest 21.07.2021- 24.08.2021.

Planeerimisseaduse § 126 lg 7 kohasel on detailplaneeringu ülesandeks liikluskorralduse põhimõtete määramine. Planeeringu põhijoonisele on kantud meiega kooskõlastamata teeprojekti järgne lahendus, millega me ei saa nõustuda.

Oleme oma 17.06.2021 kirjaga nr 7.1-12112823-2 (vt lisa 1) jätnud kooskõlastamata riigitee nr 2 km 171,773 ning Lokaatorite tee ristmiku projekti (AS TREV-2 Grupp, töö nr 20-100-038). Vastavalt majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „Maanteede projekteerimismid“ alusel tuleb põhimaantee ristmik täielikult kanaliseerida.

Majandus- ja taristuministri 01.01.2021. a määruse nr 82 „Transpordiameti põhimäärus“ § 4 punkti 1 kohaselt on Transpordiameti põhiülesandeks mh riigiteedel ohutuks liiklemiseks tingimuste loomine ning liiklusohutuse suurendamine. Ristmiku väljaehitamine nõuetele vastavaks on detailplaneeringu elluviimise kriitiline nõue, mille täitmata jäämine võib kaasa tuua olulise püsiva negatiivse mõju riigitee ohutusele ja korrakohasele kasutamisele. Lisaks võib ristmiku ruumivajaduse täpsustamisel osutada vajalikus maaüksuste võõrandamine. Peame vajalikuks planeeringus kajastada võimalikult reaalne ruumivajadus riigitee nr 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa km 171,773 ja Lokaatorite tee (tee nr 8310205) ristmikul.

Meile jääb avalikustatud materjalide põhjal arusaamatuks, kas tegemist on kooskõlastamisele või kehtestamisele eelneva avaliku väljapanekuga. Oleme valmis tegema koostööd planeeringu koostajaga ning palume peale ristumiskoha projektile EHS § 99 lõike 3 kohase kooskõlastuse saamist esitada planeering Transpordiametile kooskõlastamiseks PlanS § 133 lõike 1 alusel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marek Lind

juhtivspetsialist

projekteerimise osakonna taristu kooskõlastuste üksus

Lisa: 7.1-12112823-2 17.06.2021 Väljaminev kiri

Kristi Kuuse

58603278, Kristi.Kuuse@transpordiamet.ee

TRANSPORDIAMET

AS TREV-2 Grupp
Artjom.Larjusin@trev2.ee
Teemeistri 2
10916, Tallinn, Harju maakond

Teie 24.05.2021

Meie 17.06.2021 nr 7.1-1/21/12823-2

Tartu linnas Kardla külas Lokaatorite tee ristumiskoha ehitusprojekti kooskõlastamata jätmine

AS TREV-2 Grupp on esitanud Transpordiametile kooskõlastamiseks riigitee nr 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa põhimaantee (edaspidi riigitee 2) km 171,773 ning Lokaatorite tee ristmiku osas töö nr 20-100-038 „Tartu linnas, Kardla külas, Lokaatorite tee ristumiskoha ehitusprojekt“. Ristmiku rekonstrueerimist soovitakse seonduvalt Kardla baasi (katastritunnusega 82101:001:0277) kinnistul AS TREV-2 Grupp asfalditehase juurdepääsuga.

Riigitee 2 on rahvusvahelise tähisega põhimaantee, mille liiklussagedus antud lõigus on 6668 sõidukit ööpäevas. Vastavalt majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „Maanteede projekteerimismid“ (edaspidi Normid) alusel tuleb ristmik antud liiklussageduse puhul lahendada täielikult kanaliseeritud ristmikuna. Ristmiku ümberehitamisel ja lisaradade rajamisel tuleb arvestada nõudeid II klassi maanteele ning lisaradade pikkuste määramisel tuleb lähtuda prognoositavast liiklussagedusest.

Detailplaneeringu koostamise etapis on Maanteeamet andnud seisukoha, et asfaltbetoonisegisti juurdepääs mõjutab otseselt riigitee toimivust ja liiklusohutust. Juurdepääsu tagamiseks Lokaatorite tee kaudu saab nõustuda üksnes juhul, kui riigitee osa projekteeritakse ja ehitatakse ümber normidele vastavalt kanaliseeritud ristmikuks. Asfaltbetoonisegistile kasutusloa väljastamise eelduseks on nõuetele vastava ristmiku olemasolu. Kõik antud tegevusega seotud kulud tuleb kanda huvitatud osapoolel.

Lähtudes Normides toodud nõuetest ning võttes arvesse oluliste puuduste esinemist projektis jätame AS TREV-2 Grupp tööd nr 20-100-038 „Tartu linnas, Kardla külas, Lokaatorite tee ristumiskoha ehitusprojekt“ **kooskõlastamata**. Peale projekti korrigeerimist palume esitada see uuesti kooskõlastamiseks e-posti aadressile maantee@transpordiamet.ee.

Juhime Teie tähelepanu ka sellele, et tulenevalt riigitee 2 kuulumisest TEN-T teede võrku on kohustuslik projekti auditeerimine (Euroopa direktiiv).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marek Lind

juhtivspetsialist

taristu teenuste osakond

Herkki Rõõm

5219446, Herkki.Room@transpordiamet.ee

KESKKONNAAMET

Tartu Linnavalitsus linnaplaneerimise ja
maakorralduse osakond
lpmko@raad.tartu.ee

Teie 05.07.2021 nr 9-3.2/DP-19-012

Meie 04.08.2021 nr 6-5/21/15057-2

Tartu linnas Kardla baasi detailplaneering ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne

Saatsite teavituskirja Tartu linnas Kardla külas Kardla baasi maaüksuse detailplaneeringu ja sellele koostatud keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande avalikustamisest.

Detailplaneering on koostatud Tartu linn, Kardla küla, Kardla baas (katastritunnus 83101:001:0277, registriosa nr 4542104) kinnistule AS TREV-2 Gruppi taotluse alusel eesmärgiga kaaluda võimalusi üldplaneeringu kohase maakasutuse juhtfunktsiooni muutmiseks ja asfaltbetoonsegisti ehitusõiguse määramiseks. Detailplaneering on kehtivat Tähtvere valla üldplaneeringut muutev. Lisaks tootmismaale määratakse Päästeameti lõhkamisplatsile riigikaitsemaa juhtotstarve. Juurdepääs planeeritavale alale on kavandatud mööda riigile kuuluvat Lokaatorite teed (83101:001:0278). Planeeringuala suurus on ca 35 ha.

Kuna planeeringuala maaomanikuks on Kaitseliit, siis on alal osaliselt säilinud sõjaväepolügooni rajatised (angaarid, kasarmute varemed, laskeavadega betoonist rajatised, laskeharjutusplatsid), millel kasutus puudub. Planeeringuala edelanurgas asub alaline lõhkamiskoht, millele on seatud isiklik kasutusõigus Päästeameti kasuks. **Asfaltbetoonsegisti on alale juba ehitatud.**

Kardla baas katastriüksus ei paikne kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas ega kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis. Planeeringuala läheduses asuvad omavahel osaliselt kattuvad Kärevere looduskaitseala (keskkonnaregistri kood KLO1000600), Kärevere loodusala (RAH0000626), Kärevere linnuala (RAH0000633). Detailplaneeringuga ei nähta ette tegevusi Kärevere linnu- ja loodusalal, Natura ala eraldab asfaltbetoonisegistist vähemalt ca 600 m laiune metsavöönd.

KSH tugineb eksperdi („Ekspertarvamus Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringuga kavandatava tegevuse mõjust linnustikule“ (Linnuekspert OÜ, A. Tuule)), arvamusele, milles ei ole alust kahelda. Võib nõustuda järeldusega, et **asfaltbetoonisegistist kaugemale ulatuvad mõjud ei ole intensiivsed ning ei avalda negatiivset mõju Natura alal kaitstavatele liikidele ja elupaikadele ega ala terviklikkusele.**

Kinnistuga piirnevalt on algatatud (koostatud väljatöötamise kavatsus) ala liitmine Raja-Kärevere looduskaitsealaga. Kardla baas maaüksus piirneb Raja-Kärevere looduskaitseala laiendusega katastriüksusel Laeva metskond 101 (83101:001:0282) loode ja edelapiiril. Piirnev ala on planeeritud tsoneerida Kardla metsa sihtkaitsevööndisse laane- ja salumetsade kaitseks. Roheline 64 / 80010 Pärnu / Tel 662 5999 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Kardla metsa sihtkaitsevööndis on Keskkonnaameti nõusolekul peale kaitse-eeskirja kehtestamist lubatud olemasolevate ehitiste, sh teede ja tehnovõrgu rajatiste hooldustööd, maaparandussüsteemide hoiutööd ja loodusliku veerežiimi taastamine ning ehitamine kaitseala tarbeks. Kardla sihtkaitsevöönd liidetakse perspektiivselt Tükikeste sihtkaitsevööndiga. Keskkonnaameti hinnangul ei avalda juba ehitatud asfaltbetoonsegisti oma asukoha tõttu eeldatavalt olulist mõju kaitstavate liikide elutingimustele ega perspektiivse sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärgile.

Kokkuvõtvalt on Keskkonnaamet seisukohal, et KSH ja selle käigus läbi viidud Natura hindamine on asjakohane ja piisav ning nõustume järeldustega.

Esitame detailplaneeringu ja KSH osas täiendava ettepaneku. Detailplaneering sisaldab Lokaatorite teega vahetult piirneva III kaitsekategooria liigi händkaku (*Strix uralensis*) elupaigale (KLO9120036). Kasvavast liikluskoormusest tingitud olulise häiringu leevendusmeetmeid (ehitus- ja teetööde vältimine piirkonnas 15.02-30.06; uue möödasõidu rajamine; kompensatsiooniks pesakastide paigaldamine). Keskkonnaamet on seisukohal, et lisada tuleb arendaja kulul tehtav händkaku elupaiga seire (perioodiga 5 aastat), mille andmed esitatakse Keskkonnaametile. Pesakastide paigaldamine tuleb korraldada arendajal, saades selleks maaomaniku nõusoleku (elupaik jääb eramaale (Tõnise katastriüksus, 83101:001:0144) ja osaliselt riigimaale (Laeva metskond 79, 83101:001:0281).

Rajatud asfaltbetoonisegisti on rajatud ehitusloata ja tegutseb ilma keskkonnaluba või registreeringut omamata viitega, et tegutseb alla 500 h/aastas. Kuna planeering ja KSH kirjeldavad tegevust 800 h/aastas siis on tegevuseks vajalik taotleda keskkonnaluba ning selle väljastamise järel saab tegevuse seadustamiseks anda ehitusloa (atmosfääriõhu kaitse seadus §79 lg 6). Vajadusest muuta kõrgemalseisvaid planeeringuid ja selle võimalikkuse üle otsustab kohalik omavalitus ning selleks Keskkonnaametil seadusega antud pädevus puudub.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Hille Lapp 510 1507 (looduskaitse)
hille.lapp@keskkonnaamet.ee

Jaanika Mölder 56461139 (välisõhk)
jaanika.molder@keskkonnaamet.ee

Ivo Ojamäe 505 7438 (keskkonnakorraldus)
ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee

TARTU LINNAVALITSUS

KORRALDUS

Tartu, Raekoda

07.09.2021 nr 982

Seisukoha võtmine Kardla küla, Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avaliku väljapaneku jooksul esitatud arvamustele ning avaliku arutelu aja ja koha määramine

Tartu Linnavolikogu 20.veebruar 2020. a otsusega nr 229 algatati Kardla küla, Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) eesmärgiga kaaluda võimalusi üldplaneeringut muutva detailplaneeringu koostamiseks, maakasutuse juhtfunktsiooni muutmiseks ja ehitusõiguse määramiseks. Detailplaneeringust huvitatud isik on TREV-2 Grupp AS, detailplaneeringu ja KSH koostaja on Kobras AS.

Vastavalt planeerimisseaduse §-le 82 suunas Tartu Linnavolikogu 01.juuli 2021. a istungi protokollilise otsusega Kardla küla Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu avalikule väljapanekule. Avalik väljapanek toimus 21. juuli – 24.august 2021 a. Avaliku väljapaneku ajal esitasid planeeringulahenduse ja KSH aruande eelnõu kohta arvamusi Transpordiamet ja Keskkonnaamet.

Transpordiamet juhtis tähelepanu sellele, et planeeringu põhijoonisele on kantud nendega kooskõlastamata teeprojekti järgne lahendus, millega nad nõustuda ei saa. Transpordiamet peab vajalikuks planeeringus kajastada võimalikult reaalne ruumivajadus riigitee nr 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa km 171,773 ja Lokaatorite tee (tee nr 8310205) ristmikul.

Keskkonnaamet esitas detailplaneeringu ja KSH osas täiendava ettepaneku. Lisaks KSH-s juba väljatoodud händkaku elupaiga häiringute leevendusmeetmetele tuleb Keskkonnaameti seisukohal lisada juurde arendaja kulul tehtav händkaku elupaiga seire perioodiga 5 aastat. Seire andmed tuleb esitada Keskkonnaametile. Pesakastide paigaldamine tuleb korraldada arendajal, saades selleks maaomaniku nõusolek (elupaik jääb osaliselt eramaale ja osaliselt riigimaale).

Võttes aluseks planeerimisseaduse § 82 lg 8, § 83 lg 1 ja lg 2, ning Tartu Linnavolikogu 28. juuni 2017. a määruse nr 140 "Ülesannete jaotus ehitamise ja planeerimise korraldamisel Tartu linnas" § 8 lg 1 ja lg 2, Tartu Linnavalitsus

o t s u s t a b:

1. Võtta seisukohad Kardla küla, Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avaliku väljapaneku käigus esitatud ettepanekute ja arvamuste osas vastavalt lisale.
2. Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonnal korraldada detailplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste tutvustamiseks avalik arutelu.

3. Määrata avaliku arutelu ajaks 23. september kell 15.00 ja kohaks linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonna nõupidamiste ruum Raekoja plats 3 III korrus.
4. Planeeringu kohta laekunud ettepanekuid ja arvamusi ning linna seisukohti tutvustada linnavolikogu arengu- ja planeerimiskomisjonis.
5. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)
Urmas Klaas
linnapea

(allkirjastatud digitaalselt)
Jüri Mölder
linnasekretär

Esitatud arvamused	Linnavalitsuse seisukohad
<p>1. Transpordiamet, 27. juuli 2021. a:</p> <p>Planeerimisseaduse § 126 lg 7 kohaselt on detailplaneeringu ülesandeks liikluskorralduse põhimõtete määramine. Planeeringu põhijoonisele on kantud meiega kooskõlastamata teeprojekti järgne lahendus, millega me ei saa nõustuda. Oleme oma 17. juuni 2021 kirjaga nr 7.1-12112823-2 (vt lisa 1) jätnud kooskõlastamata riigitee nr 2 km 171,773 ning Lokaatorite tee ristmiku projekti (AS TREV-2 Grupp, töö nr 20-100-038). Vastavalt majandus- ja taristuministri 05.august 2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „Maanteede projekteerimismid“ alusel tuleb põhimaantee ristmik täielikult kanaliseerida.</p> <p>Majandus- ja taristuministri 01.jaanuari 2021. a määruse nr 82 „Transpordiameti põhimäärus“ § 4 punkti 1 kohaselt on Transpordiameti põhiülesandeks mh riigiteedel ohutuks liiklemiseks tingimuste loomine ning liiklusohutuse suurendamine. Ristmiku väljaehitamine nõuetele vastavaks on detailplaneeringu elluviimise kriitiline nõue, mille täitmata jäämine võib kaasa tuua olulise püsiva negatiivse mõju riigitee ohutusele ja korraldajale kasutamisele. Lisaks võib ristmiku ruumivajaduse täpsustamisel osutada vajalikus maaüksuste võõrandamine. Peame vajalikuks planeeringus kajastada võimalikult reaalne ruumivajadus riigitee nr 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa km 171,773 ja Lokaatorite tee (tee nr 8310205) ristmikul.</p>	<p>Arvestada</p> <p>Planeeringuga kavandatav liikluslahendus peab olema kõigile liiklejatele turvaline. Riigitee nr 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa km 171,773 ja Lokaatorite tee (tee nr 8310205) ristmiku lahenduse väljatöötamisel tuleb teha koostööd Transpordiametiga ning kajastada planeeringu põhijoonisel nendega kooskõlastatud teeprojekt.</p>
<p>2. Keskkonnaamet, 04.08.2021. a:</p> <p>Kokkuvõtvalt on Keskkonnaamet seisukohal, et KSH ja selle käigus läbi viidud Natura hindamine on asjakohane ja piisav ning esitatud järeldustega nõustutakse. Esitatud on detailplaneeringu ja KSH osas täiendav ettepanek.</p> <p>Detailplaneering sisaldab Lokaatorite teega vahetult piirneva III kaitsekategooria liigi händkaku (<i>Strix uralensis</i>) elupaigale (KLO9120036). Kasvavast liikluskoormusest tingitud olulise häiringu leevendusmeetmeid (ehitus- ja teetööde vältimine piirkonnas 15.02-30.06; uue möödasõidu rajamine; kompensatsiooniks pesakastide paigaldamine).</p> <p>Keskkonnaamet on seisukohal, et lisada tuleb arendaja kulul tehtav händkaku elupaiga seire (perioodiga 5 aastat), mille andmed tuleb esitada Keskkonnaametile. Pesakastide paigaldamine tuleb korraldada arendajal, saades selleks maaomaniku nõusoleku (elupaik jääb eramaale (Tõnise katastriüksus, 83101:001:0144) ja osaliselt riigimaale (Laeva metskond 79, 83101:001:0281).</p> <p>Rajatud asfaltbetoonisegisti on rajatud ehitusloata ja tegutseb ilma keskkonnaluba või registreeringut omamata viitega, et tegutseb alla 500 h/aastas. Kuna planeering ja KSH</p>	<p>Arvestada</p> <p>Lisaks juba KSH aruande eelnõus väljatoodud leevendusmeetmetele händkaku elupaigale avalduva häiringu leevendamiseks, tuleb planeeringust huvitatud isikul omal kulul teha händkaku elupaiga seire perioodiga 5 aastat, mille andmed tuleb esitada Keskkonnaametile. Pesakastide paigaldamine tuleb korraldada planeeringust huvitatud isikul.</p>

kirjeldavad tegevust 800 h/aastas siis on tegevuseks vajalik taotleda keskkonnaluba ning selle väljastamise järel saab tegevuse seadustamiseks anda ehitusloa (atmosfääriõhu kaitse seadus §79 lg 6).

(allkirjastatud digitaalselt)

Jüri Mölder

linnasekretär

Lisa 4. Avaliku arutelu protokoll ja osalejate nimekiri

Kardla küla, Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik arutelu

Asja number: DP-19-012

Registreeritud: 24.09.2021

Dokumendi omanik: Janne Schasmin

Muu kommunikatsioon

Protokoll		Sari (sarjad):	9-3.2 Kirjavahetus üld- ja detailplaneeringute ning linnaarengu küsimustes (s.h. algamise ettepanekud ja lähteseisukohad) juriidiliste isikutega
Teema:	Kardla küla, Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik arutelu	Teated saata:	Aire Priks/LPMKO/Tartu
Organisatsioon:			
Nimi:			
Isikukood:			

Lisaväljad

Lisad ja märkused:

Dokumendi lisad:

Märkused:

Kardla küla, Kardla baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik arutelu

PROTOKOLL

23.09.2021 kell 15.00

Päevakorras: Kobras AS tutvustas keskkonnamõtjude strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu sisu ja hinnatud mõjude avaldumist, tutvustati detailplaneeringu lahendust ja arutleti jooksvalt tekkinud küsimuste üle.

Otsustati: Kuna esitatud arvamused on arvesse võetud, jätkatakse detailplaneeringu ja KSH koostamisega.

Lõpp: 16.20

Protokollis: Janne Schasmin

Osalejate tabel: 2021.09.23 avalikul arutelul osalejad.pdf

Lisaks osalesid arutelul linnainsener Mati Raamat ja LPMKO juhata Urmas Ahven, kes ei pannud ennast osalejate tabelisse kirja.

Arutelu jaoks Kobras AS poolt koostatud esitlus, mida tutvustati:

Kardla_KSH_aruande_avalik_arutelu_ettekanne_23.09.2021.pdf

TARTU LINNAS KARDLA KÜLAS KARDLA BAASI MAÜKSUSE JA LÄHIALA
DETAILPLANEERINGU JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANDE
AVALIK ARUTELU

KOOSOLEKUST OSAVÕTJATE NIMEKIRI

23. september 2021

Tartu Linnavalitsuse linnaplaneerimise ja
maakorralduse osakond (Raekoja plats 3, III korrus)

Jrk nr	Nimi	Keda esindab ja kontaktandmed	Allkiri
1	Noela Kulm	Kobras AS noela@kobras.ee	
2	Maris Palo	Kobras AS maris@kobras.ee	
3	Valdur Talerik	TREU-2 Grupp AS valdur.talerik@treu2.ee	
4	Peave Selarmin	Tartu LV jaane.selarmin@tartu.ee	
5	Talle Nigola	Kobras AS talle@kobras.ee	
6	Andres Aint	TARTU LV AEO ANDRES.AINT@TARTU.EE	
7	Jire Seiks	Tartu LV	
8			
9			
10			
11			
12			
13			

- Keskkonnakonsultatsioonid
  - Projekteerimine
  - Geodeesia ja maakorraldus
  - Planeerimine ja maastikuarhitektuur
- kobras@kobras.ee

WWW. .ee

TARTU LINNAS KARDLA KÜLAS KARDLA BAASI MAAÜKSUSE JA LÄHIALA DETAILPLANEERINGU KESKKONNAMÖJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANDE

AVALIK ARUTELU

Kontakt: noela@kobras.ee

23.09.2021 Tartu

www.kobras.ee

2

Keskkonnamöju strateegilise hindamise (KSH) osapooled

Tellija:	Tartu Linnavalitsus
Huvitatud isik:	AS TREV-2 Grupp
Otsustaja:	Tartu Linnavalitsus
KSH koostaja:	Kobras AS

KSH ekspertrühm

Kobras AS keskkonnaekspertid:

- Noela Kulm (KSH juhtekspert, Natura hindamise ekspert);
- Urmas Uri (keskkonnaekspert);
- Maris Palo (keskkonnaekspert);
- Ene Kõnd (tehniline kontrollija).

Konsultant

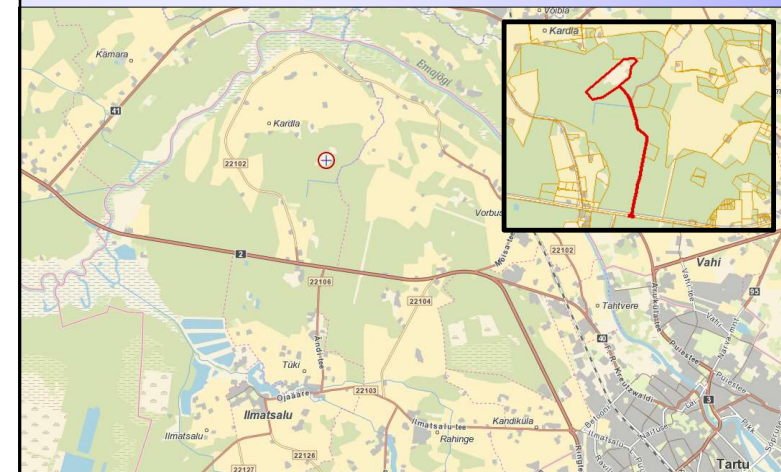
Linnuekspert OÜ: Aarne Tuule.

www.kobras.ee

3

Asukoht

www.kobras.ee

4

Detailplaneeringu ja KSH menetlusprotsess

- DP koostamine ja KSH algatati Tartu Linnavalikogu 20.02.2020 otsusega nr 229.
- KSH algatamise vajalikkust kaaluti ja Tartu Linnavalitsus oli seisukohal, et planeeringuga soovitud tegevuste mõju suurust, ruumilist ulatust ja muid mõjusid tuleb hinnata detailplaneeringu KSH koostamise käigus.
- DP ja KSH algatamisele eelnes asjaajamine ja kirjavahetus seoses ehitusprojekti koostamise, ehitusloa taotlemise vajadusega ning õhusaaste loa taotlemisega.
- Detailplaneeringu algatamise ajaks oli ehitustegevust alustatud.

www.kobras.ee

5

Detailplaneeringu ja KSH menetlusprotsess

- Tartu Linnavalitsus saatis 16.03.2020 kirjaga nr 9-3.2/DP-19-012 KSH VTK ettepanekute tegemiseks Rahandusministeeriumile, Kaitseministeeriumile, Keskkonnaametile, Päästeametile, Maanteeametile ja Riigimetsa Majandamise Keskusele ning 06.04.2020 kirjaga nr 9-3.2/DP-19-012 Kaitseleidule. Lisaks saadeti KSH VTK ettepanekute tegemiseks naaberkinnistute omanikele ja mõjuala elanikele.
- Ettepanekuid KSH VTK täiendamiseks esitasid Rahandusministeerium, Keskkonnaamet ja Tartu Linnavalitsus. Naaberala kinnistute omanikelt ja mõjuala elanikelt ettepanekuid ei laekunud. KSH VTK-d täiendati esitatud ettepanekute põhjal.
- Täiendatud dokumendid on olnud aluseks planeeringu põhilahenduse väljatöötamisele ja KSH aruande koostamisele.
- Detailplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek toimus 21.07.2021 kuni 24.08.2021 Tartu infokeskuses raekojas ning Tartu linna veebilehel.

www.kobras.ee

6

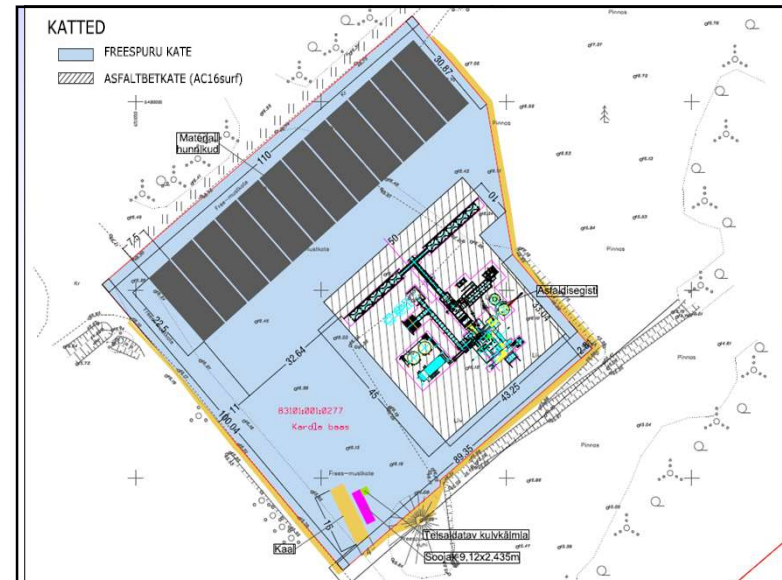
Detailplaneeringu koostamise eesmärk ja kavandatav tegevus

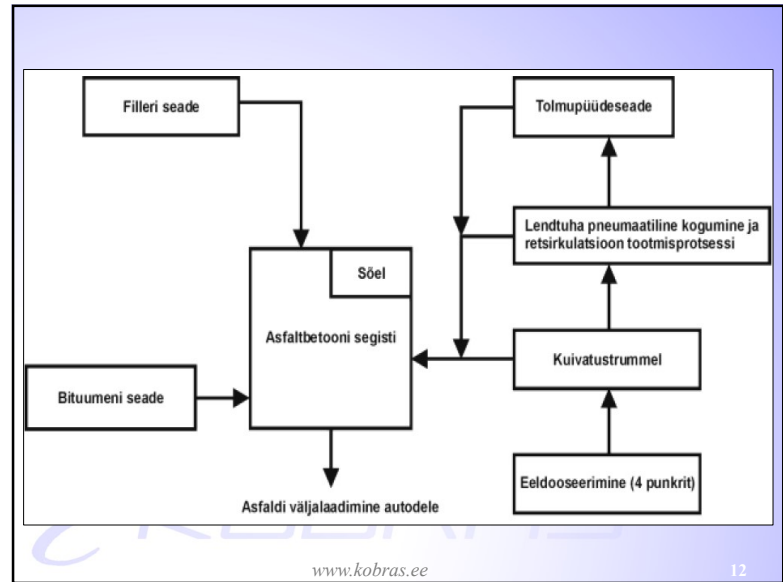
- Detailplaneeringu eesmärk on kaaluda võimalusi üldplaneeringut muutva detailplaneeringu koostamiseks, maakasutuse juhtfunktsiooni muutmiseks ja ehitusõiguse määramiseks.
- AS TREV-2 Grupp soovib Kardla baasi katastriüksusel kasutama hakata paikset asfaltbetoonisegistist (mudel Benninghoven TBA 3000).
- Asfaltbetoonisegisti paigaldamiseks koostas OÜ TINTER-PROJEKT 2018. aastal projekti (töö nr 44-18-TP).
- Detailplaneeringu ja KSH koostamise ajaks on projekti põhjal rajatud asfaltbetoonisegisti plats ja segisti seade on paigaldatud.

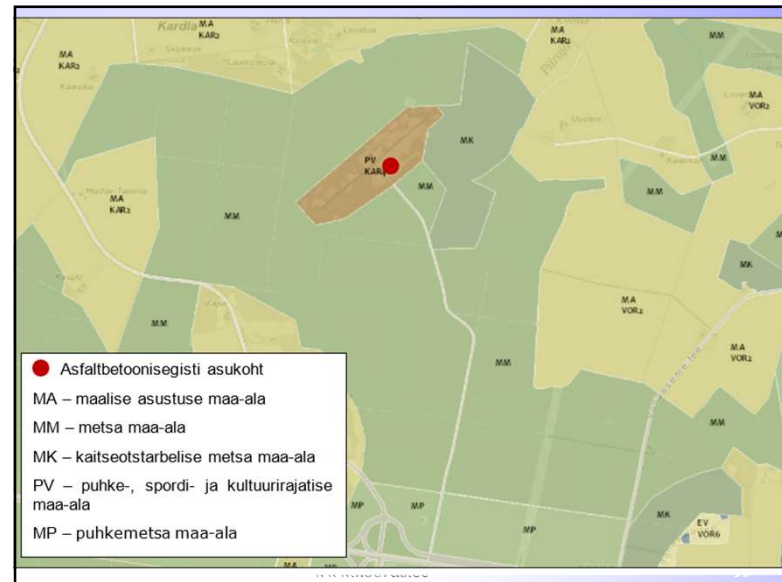
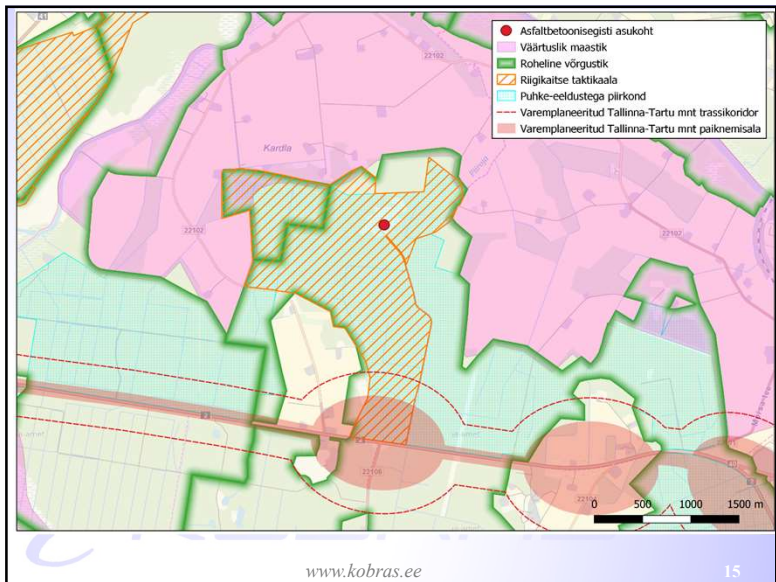
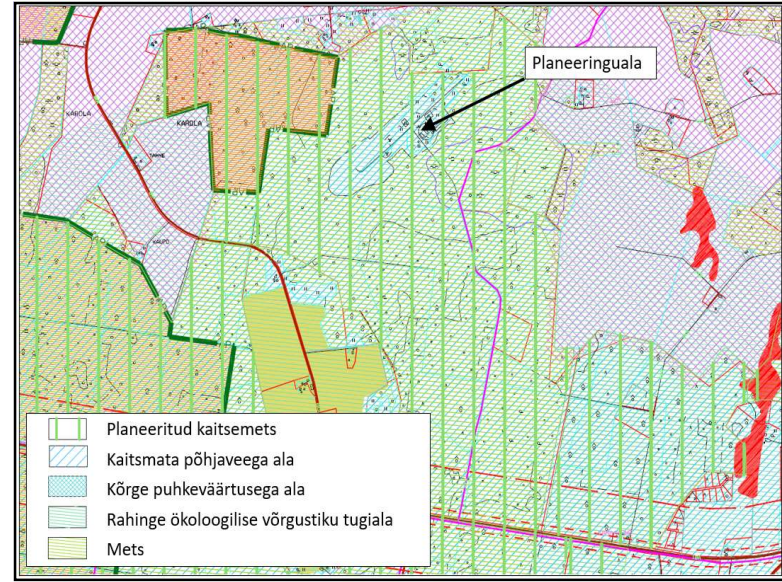
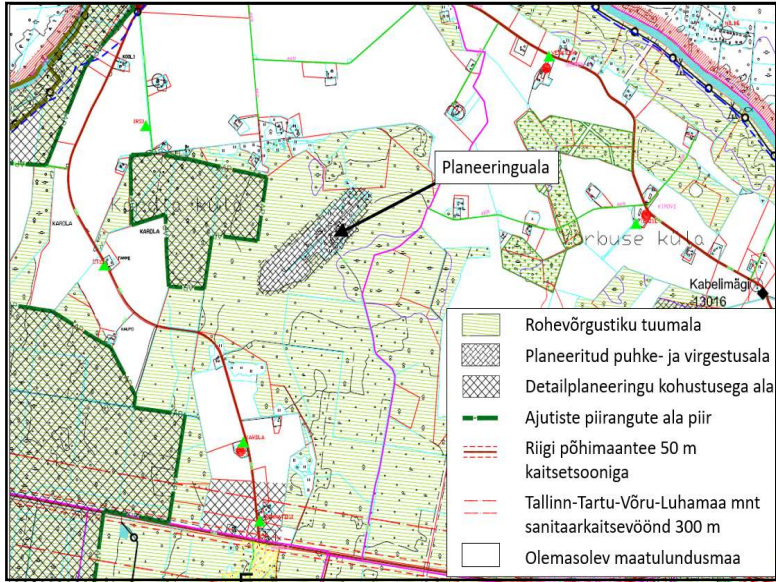
www.kobras.ee

7

Detailplaneeringu mõjuala

- Mõjud jagunevad üldiselt ehitusaegseteks ja kasutusaegseteks mõjudeks.
- Kuna asfaltbetoonisegisti plats on rajatud ja segisti seade on paigaldatud, siis on kavandatavate ehitustööde maht suhteliselt väike. Kavandatava ehitustegevuse puhul kaasnevad lühiajalised, kuid pigem intensiivsed mõjud, mis ilmnevad eelkõige planeeringuala lähimbruses. Ehitustegevus kaasneb ka seoses maakaabelliini rajamisega, mille mõju avaldub trassi lähimbruses.
- Käitamisaegsete mõjude ulatuse määrab asfaltbetoonisegisti ja tootmistegevusega kaasnevast transpordist tingitud õhusaaste ja müra levimise ulatus. Asfaltbetoonisegisti avaldab kontaktvööndis mõju maakasutuse muutuse ja rajatise ruumilise mõju kaudu (sh mõju rohevõrgustikule).

Mõju pinnasele, pinna- ja põhjaveele

Kemikaalide kasutamine

- Tootmistegevusel kasutatakse kütusena põlevkiviõli ja asfaldisegu valmistamiseks bituumenit.
- Asfaltbetoonisegisti on enamikus kinnine süsteem, kus on tavapärase tootmistegevuse puhul ohtlike ainete keskkonda sattumine vähetoenäoline.
- Bituumenit kuumutatakse asfaldisegu tootmiseks.
- Võimalik mõju pinnasele, pinna- ja põhjaveele on seotud eelkõige õnnetusjuhtumitega.
- KMH aruandes on analüüsitud tegevuse vastavust keskkonnaministri 01.10.2019 määruse nr 42 „Naftasaaduse, põlevkiviõli, selle saaduse või biokütuse hoidla ehitamise ja kasutamise nõuded ning kuja täpsustatud ulatus“ nõuetele. KMH aruandes on esitatud meetmed määruse nõuetele vastavuse tagamiseks.

Mõju pinnasele, pinna- ja põhjaveele

Veekasutus

- Olmevesi tuuakse esialgu kohapeale kanistrite/vaatidega, hiljem on kavas rajada puurkaev. Reovesi kogutakse regulaarselt tühjendatavasse kogumismahutisse ja antakse üle reovett käitlevale ettevõttele
- Planeeringulahenduses on näidatud ära puurkaevu planeeritav asukoht ja hooldusala ulatus.
- Puurkaevu rajamisel ei ole ette näha olulist mõju põhjavee kvaliteedile, põhjaveekogumi koguselisele seisundile ega piirkonna kaevude veetasemele.
- Planeeringulahenduses on näidatud ära reovee kogumismahuti planeeritav asukoht. Koht on pargimisauto jaoks hästi ligipääsetav ning asjakohaste õigusaktide nõuete järgimisel ei kaasne mõju pinnasele ega põhja- ja pinnavee kvaliteedile.

Mõju pinnasele, pinna- ja põhjaveele

Jääkreostus

- Tegemist on endise sõjaväepolügooni alaga. 2014. aastal eemaldati KIK toetuse abil alalt reostusohu põhjustanud maa-alused kütusemahutid.
- Olemasoleva info põhjal on võimaliku jääkreostuse esinemine ja levik vähetoenäoline ning olulist mõju pinnasele ega pinna- ja põhjaveele ei ole ette näha.

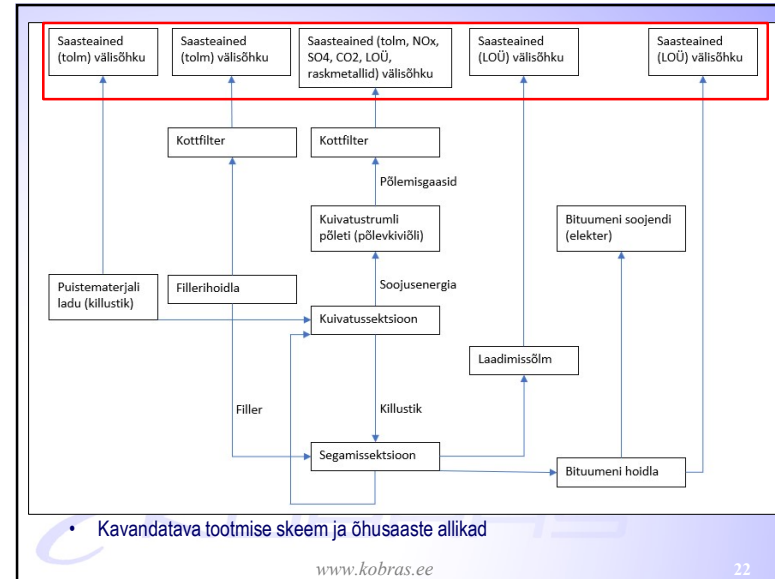
Ehitustööd

- Detailplaneeringu ja KSH koostamise ajaks on asfaltbetoonisegisti alustarind rajatud, seega suuremahulisi ehitustöid detailplaneeringuga kavandatava tegevuse puhul ei toimu.
- Käitise elektrivajaduse rahuldamiseks rajatakse 10 kV maakaabelliin ning alajaam ja jaotusjaam. Maakaabelliini rajamiseks kavandatavate pinnasetööde maht on väike ning tööd toimuvad põhiliselt olemasolevate teede läheduses. Mõju looduslikule pinnasele ning põhja- ja pinnavee kvaliteedile on seega vähene.

Mõju välisõhu kvaliteedile, sh lõhna esinemine

- Keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 § 3 lg 1 ja 2 kohaselt on õhusaasteluba nõutav, kui põletusseadme soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus kütuse põletamisel on 1 MWth või suurem ning põletusseade töötab vähemalt 500 töötundi aastas. Kavandatud asfaltbetoonisegisti käitamiseks on seega vajalik õhusaasteloa taotlemine.
- Käitise kavandatud tegevuse kohta on varasemalt õhusaasteloa taotlemisel koostatud LHK projekt, milles lähtuti keskkonnaministri 24.11.2016 määrusega nr 59 määratletud saasteainete erihedetest ja samaväärse asfaltbetoonisegisti (AC Tehased OÜ Benninghoven TBA 3000) mõõtmistulemusest ning aastasest toodangust 100 000 t. KSH aruandes on välisõhu kvaliteedile avalduva mõju hindamisel lähtunud varasemalt koostatud LHK projektist.

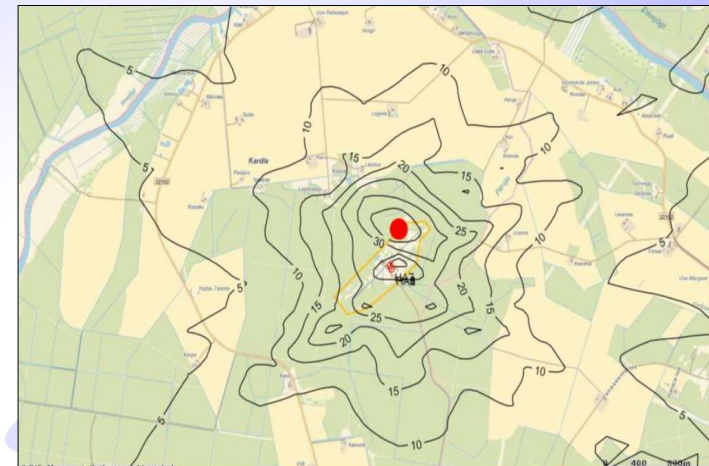

Mõju välisõhu kvaliteedile, sh lõhna esinemine

- AÕKS § 101 lg 1 järgi peab õhusaasteloa omaja tagama, et tema käitises olevast heiteallikast välisõhku väljutatava saasteaine heitkogus ei ületaks õhusaasteloa sätetatut ega AÕKS alusel või tööstusheite seaduse alusel kehtestatud saasteaine heite piirväärtust ega põhjustaks keskkonnaministri 27.12.2016 määrusega nr 75 kehtestatud õhukvaliteedi piir- või sihtväärtuse ületamist väljaspool käitise tootmisterritooriumi.
- LHK projekti põhjal ei esine käitisele lähimate elamute juures õhusaasteainete piirväärtuste ületamist, mis tähendab, et ei ole ette näha elanike tervist mõjutava õhusaaste levikut elamuteni.

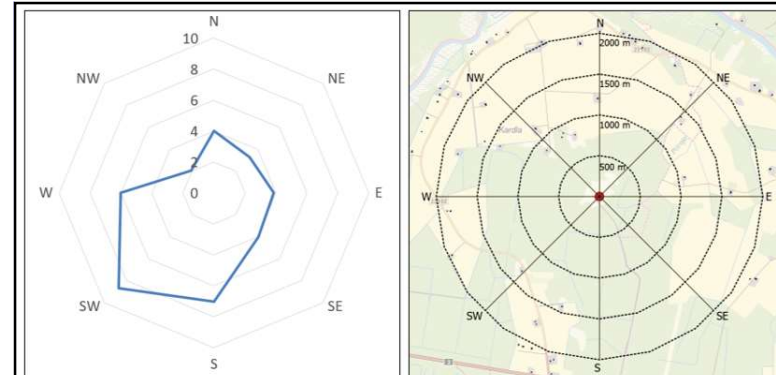

Osakeset (PMsum) maapinnalähedased kontsentratsioonid, $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Keskmistamise ajavahemik on 24 tundi, piirväärtus on $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$

Mõju välisõhu kvaliteedile, sh lõhna esinemine

- Keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 81 „Lõhnaaine esinemise hindamise kord, hindamisele esitatavad nõuded ja lõhnaaine esinemise häiringutasemed” kohaselt loetakse oluliseks keskkonnahäiringuks loetakse seda, kui vastuvõtja juures esineb aastas 1314 lõhnatundi (15% aasta tundidest).
- Lõhna teke sõltub käitise töödünaamikast:
  - käitise töö toimub perioodil aprill kuni november;
  - tööaja täpsem dünaamika sõltub toodangu vajadusest ja ilmaoludest;
  - kogu perioodi jooksul on käitise maksimaalne tööaeg 1200 h, sellest lõhna põhjustavate heiteallikate tööaeg kuni 800 h;
  - käitise tööaeg jääb kellaaja vahemikku 7.00–21.00.
- Lõhna levimine lähimate elamuteni oleneb tuule suunast.
  - KSH aruandes analüüsi piirkonna tuulesuuna jaotust (Tartu-Tõravere vaatlusjaama tuulterooos 2015.-2017. aasta perioodil aprill kuni november kellaaja vahemikus 7.00–21.00) ja käitise läheduses asuvate hoonete paiknemist ilmakaarte suhtes.

- Lähimad elamud asuvad asfaltbetonisegistist loodes, kuhu levib lõhn eelkõige kagutuulte korral, mida esineb käitise tööperioodil ca 4,0% aasta tundidest (ca 353 h).
- Tuule suuna mõttes asuvad kõige ebasoodsamas asukohas käitise kirdes ning põhjas ja idas paiknevad elamud. Käitise tööperioodil valdavaks edelatuuled, mida esineb ca 8,7% aasta tundidest (ca 762 h). Ka lõuna ja lääne suunast puhub tuul käitise tööperioodil suhteliselt palju, vastavalt ca 7,0% ja 6,0% aasta tundidest (ca 616 ja 528 h).

Mõju välisõhu kvaliteedile, sh lõhna esinemine

- Asfaltbetonisegisti kavandatud maksimaalne aastane tööaeg on 1200 h, mis moodustab 13,7% aasta tundidest. Lõhna põhjustavate heiteallikate tööaeg on kuni 800 h, mis moodustab 9,1% aasta tundidest. Lõhnaaine esinemise häiringutase vastuvõtja juures on 15% aasta lõhnatundidest, **seega ei ole ette näha, et segisti käitamisel tekkiv lõhn võiks põhjustada olulist keskkonnahäiringut.**
- Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 14 sätestab, et igaüks peab rakendama meetmeid oma tegevuse või tegevusetusega põhjustatava keskkonnahäiringu vähendamiseks niivõrd, kuivõrd seda on mõistlik eeldada.
- Kui käitise töötamisel selgub, et tegevusega kaasnev lõhnahäiring vastuvõtja juures ei ole talutav, siis on põhjendatud leevendava meetmena alternatiivsete kütuste kasutamise kaalumine. Samas tuleb seejuures arvestada KeÜS paragrahvis 14 esitatud põhimõtet.

Mõju müratasemele

- AÕKS § 59 kohaselt peab tagama mürallaika valdaja, et tema mürallaika territooriumilt ei levi normtasest ületavat müra.
- Tähtvere valla üldplaneeringu (2006) koostamise ajal kehtinud planeerimisseadusest tulenevalt üldplaneeringus mürakategooriaid ei määratud.
- Kehtiva üldplaneeringu kohaselt on Kardla baasi katastriüksus enamikus planeeritav puhke- ja virgustusala ning ümbruses on olemasolevad maatulundusmaad.
- Koostatava Tartu linna üldplaneeringu KSH aruande eelnõu kohaselt tuleks Tartu linnast (asustusüksus) väljas ja maalise asustusega piirkonnas, kus elanike asustustihedus on väiksem ning mürallaikaid võrreldes linnaga ka vähem, paiknevad rohealad määratleda II kategooria aladeks.
- II mürakategooria aladel on päevaseks tööstusmüra piirnormiks 60 dB ja öiseks piirnormiks 45 dB.

Mõju müratasemele

- Benninghoven TBA 3000 asfaltbetoonisegisti käitamisel võib tootja edastatud info kohaselt müra helirõhutase ulatuda kuni 118 dB (A), kuid tegelik mürateke oleneb olulisel määral tootmisvõimsusest ja kasutatavatest materjalidest.
- Analooge AC Tehased OÜ asfaltbetoonitehase (Benninghoven TBA 3000) 2017. aastal tehtud mõõtmiste põhjal oli 100 m kaugusel müra keskmine A-korrigeeritud tase 56 dB (LAF).
- Arvutuslik müratase tootja poolt esitatud maksimaalse mürataseme ja ligikaudsete parameetrite korral on 100 m kaugusel 69,5 dB, 200 m kaugusel 63 dB, 500 m kaugusel 54,4 dB ja 1 km kaugusel 46,9 dB.
- Lähimad eluhooned asuvad Kardla baasi katastriüksuse piirist vähemalt ca 570 m kaugusel loodes ja jäävad asfaltbetoonisegisti asukohast vähemalt ca 780 m kaugusele, seega ei ole II kategooria piirväärtust ületava mürataseme esinemist elamute juures põhjust eeldada.
- Lähimad elamud jäävad Lokaatorite teest vähemalt ca 800 m kaugusele, mistõttu on läheduses elavatele inimestele müra põhjustatud häiringu tekkimine vähetõenäoline.

Mõju liiklusolukorrale

Liikluskoormus

- Aktiivne tootmistegevus toimub perioodil aprill kuni november, mil asfaltbetoonisegisti töötamine ja tootmise intensiivsus oleneb TREV-2 poolt samal ajal tehtavatest teetöödest ja ka ilmaoludest, mistõttu on tootmisega kaasnev liikluskoormus muutlik.
- Liiklus on eelkõige seotud toodangu transpordiga. Sellele lisandub täiendav materjalide vedu ja töötajate transport.
- Maksimaalseks võimalikuks liikluseduseks (edasi-tagasi) on hinnanguliselt 230 sõidukit päevas, seejuures on arvestatud maksimaalse tootmisintensiivsuse ja maksimaalse tööpäeva pikkusega (toodangu pidev äravedu ja 14-tunnine tööpäev).
- Arvestuslik aasta keskmine liiklusedus ööpäevas on 35 autot. Kavandatava tegevusega kaasnev aasta keskmine liiklusedus moodustab Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maantee olemasolevast liiklusedusest 0,5% ning üle 6 m pikkuste sõidukite liiklusedusest 2,9%.

Mõju liiklusolukorrale

Liiklusohutus

- Lokaatorite tee laius ei võimalda kahe veoauto ohutut möödumist üksteisest. Kahest möödajasõidukohast Lokaatorite teel piisab.
- Lokaatorite tee rekonstrueerimisel ei ole arvestatud nii suure liikluskoormusega, kuid tee on heas korras ning pideva hoolduse korral ei ole põhjust eeldada probleemide esinemist.
- Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa maantee Kardla-Tiksoja lõigu 2+2 maantee projekteerimisega lahendatakse ära ka kõikidele nõuetele vastava juurdepääsu võimaldamine Kardla baasi katastriüksusele. Kuni 2+2 maantee rajamiseni tuleb liiklusohutuse tagamiseks rajada Transporidameti nõuetele vastav ristmikulahendus.

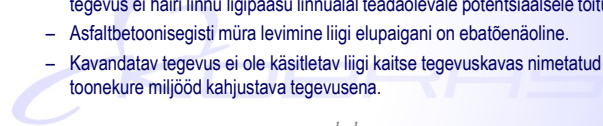
Mõju ala puhkeväärtusele

- Tartumaa maakonnaplaneeringu, Tähtvere valla üldplaneeringu ja koostatava Tartu linna üldplaneeringu eelnõu alusel on ette nähtud ala kasutamist rekreatiivse funktsiooniga.
- Detailplaneeringuga määratakse katastriüksuse sihtotstarbeks 15% ulatuses tootmishoonete maa, 15% ulatuses riigikaitsemaa ja 70% ulatuses eriotstarbelise puhke- ja spordirajatise maa/virgestusmaa.
- Detailplaneeringuga kavandataval tegevusel ei ole püsivat mõju ala puhkeväärtusliku potentsiaali ärakasutamise võimalusele.
- Ala rekreatiivse funktsiooniga kasutusele võtmine on oleneb Kaitseliidu ja Päästeameti tegevusest, kuna taktikalise väljaõpe ja lõhkamistegevuse jätkumisel ei ole ala kasutamine puhke- ja virgestustegevusteks võimalik.
- Detailplaneeringuga kavandatav tegevus ei takista tulevikus ümbritseva ala kasutamist rekreatiivsete tegevuste jaoks.

Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

- Kärevere linnuala (RAH0000633) ja loodusala (RAH0000626) jäävad asfaltbetoonisegistist lähimas punktis ca 600 m kaugusele.
  - **Natura eelhindamise** põhjal on mõju Kärevere loodusala kaitstavatele elupaigatüüpidele välistatud: ei nähta ette tegevusi loodusala, selle läheduses ei kavandata metsamajanduslikku tegevust ega kraavitamist.
  - **Natura asjakohase hindamise** raames käsitleti mõju liikidele, mille isendite elupaiku Kärevere linnualal kaitstakse ja mis jäävad asfaltbetoonisegistist mõjualasse: väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*) ja must-toonekurg (*Ciconia nigra*).
- **Must-toonekurg:**
  - Kärevere must-toonekure elupaiga (KLO9126774) serv on ca 1,8 km kaugusel
  - Detailplaneeringuga kavandatud tegevus ei näe ette metsamajanduslikku tegevust ega häirigut põhjustavat tegevust must-toonekure pesapaiga läheduses.
  - Asfaltbetoonisegistist läheduses ei ole teada must-toonekure tootumisalad ja kavandatav tegevus ei häiri linnu ligipääsu linnualal teadaolevale potentsiaalsele tootumiskohale.
  - Asfaltbetoonisegistist mura levimine liigi elupaigani on ebatõenäoline.
  - Kavandatav tegevus ei ole käsitletav liigi kaitse tegevuskavas nimetatud olulise must-toonekure miljööd kahjustava tegevusena.

Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

- **Väike-konnakotkas**
  - Kärevere linnualal on lähima väike-konnakotka leiukoha ala serv ca 900 m kaugusel.
  - Kavandatav tegevus ei näe ette metsamajanduslikku tegevust ega häirigut põhjustavat tegevust väike-konnakotka pesapaikade läheduses.
  - Kavandatava tegevusega kaasnevatest mõjudest on lähima väike-konnakotka elupaiga alal tõenäoliselt võimalik tuvastada asfaltbetoonisegistist töömura. Mura tõenäoliselt levikut, pesa kaugust heliallikast, heliallika ja pesa vahelist metsasust ning liigi teadaolevat häirimistundlikkust arvesse võttes saab hinnata mura mõju Kardla väike-konnakotka elupaigas tõenäoliselt tajutavaks, kuid pigem väheoluliseks.
  - Pesisusedukust ja pikemas perspektiivis pesapaigavalikut mõjutab ilmselt suuremal määral pesast 2 km raadiusesse jäävate tootumisaladeks olevate põllumajanduskölvikute kasutus, sh erinevate põllukultuuride ja püsirohumaade pindala. Planeeringuala koos muraallikaga jääb elupaiga ja jahiala vaheliste lendude trajektooridelt eemale.

Detailplaneeringuga ei nähta ette tegevusi Kärevere linnu- ja loodusala ning Natura ala eraldab asfaltbetoonisegistist vähemalt ca 600 m laiune metsavöönd.

Asfaltbetoonisegistist kaugemale ulatuvad mõjud ei ole intensiivsed ning ei avalda negatiivset mõju Natura alal kaitstavatele liikidele ja elupaikadele ega ala terviklikkusele.

Mõju kaitsealustele liikidele

(v.a Kärevere linnualal asuvad linnuala kaitse-eesmärgiks olevate liikide leiukohad)

- **Väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*)**
  - Väljaspool Kärevere linnuala on lähima sigimispaiiga välispiir ca 1,35 km kaugusel.
  - Planeeringuala koos muraallikaga jääb Vorbuse väike-konnakotka elupaikade ja jahiala vaheliste lendude trajektooridelt eemale.
  - Mura tõenäoliselt levikut, pesade kaugust heliallikast, heliallika ja pesade vahelist metsasust ning liigi teadaolevat häirimistundlikkust arvesse võttes saab hinnata mura mõju Vorbuse väike-konnakotka elupaikades tõenäoliselt tajutavaks, kuid pigem väheoluliseks.
- **Valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*)**
  - Liigi leiukoht ja elupaik jäävad Kärevere looduskaitseala Kardla sihtkaitsevööndi koosseisu, ca 1,1 km kaugusel asfaltbetoonisegistist. Sobiliku elupaiga (sihtkaitsevööndi välispiiri) kaugus ca 600 m, vahemaast 90% moodustab metsamaa. Koos kavandatava Raja-Kärevere looduskaitsealaga on kogu leiukoha ümbrus 185 ha ulatuses kaitstav metsamaa (uendusraieid ei toimu).
  - Mura tõenäoliselt levikut, leiukoha kaugust heliallikast, sobiliku elupaiga suurust ja paiknemist arvesse võttes saab hinnata mura mõju valgeselg-kirjurähni elupaigale tõenäoliselt tajutavaks, kuid pigem väheoluliseks.

Mõju kaitsealustele liikidele

(v.a Kärevere linnualal asuvad linnuala kaitse-eesmärgiks olevate liikide leiukohad)

- Händkakk (*Strix uralensis*)
  - Händkaku elupaigapolügooni välispiir ulatub lähimas kohas ca 1,1 km kaugusele asfaltbetoonisegisti asukohast Lokaatorite tee ääres.
  - Asfaltbetoonisegisti elektriühenduse jaoks rajatakse 10 kV maakaabelliini, mille trass kulgeb mööda ka händkaku elupaiga lähedusest.
  - Lokaatorite teel on 2019. aastal rajatud kaks möödasõidukohta, millest üks asub händkaku leiukoha vahetus läheduses.
  - Arvestades müra tõenäolist levikut, leiukoha kaugust heliallikast, sobilikku elupaiga suurus ja paiknemist saab hinnata asfaltbetoonisegisti müra mõju händkaku elupaigale tõenäoliselt tajutavaks, kuid pigem väheoluliseks.
  - **Kasvavast liikluskooormusest tekkivat müra ja visuaalset häiringut saab hinnata oluliseks. Pesitsusajal toimuvaid teehooldust ja maakaabelliini rajamist saab pidada kriitiliseks mõjukuks.**

www.kobras.ee

37

Mõju rohevõrgustikule

- Arvestades, et platsi rajamiseks eemaldati alalt üksikuid puid ja võsa ning tootmisala ümbritseb vähemalt 500 m laiune metsane ala, siis asfaltbetoonisegisti ala ulatuses ja asukohas loodusliku ala kadumine rohevõrgustiku toimimist ei sega.
- Asfaltsegisti ümbruses loomade liikumist takistavate aedade püstitamist kavas ei ole.
- Liiklussagedus Lokaatorite teel ei ole suur ning loomade liikumisest tingitud konfliktide esinemine on pigem vähetõenäoline.
- Kavandatav tegevus mõjutab küll mõningal määral loomade ja lindude liikumist, kuid eeldatavalt käitis rohevõrgustiku toimimist oluliselt ei sega.

www.kobras.ee

38

Koostoime Kaitseliidu ja Päästeameti tegevusega

- Detailplaneeringuga määratakse katastriüksuse sihtotstarbeks 15% ulatuses tootmishoonete maa, 15% ulatuses riigikaitsemaa ja 70% ulatuses eriotstarbelise puhke- ja spordirajatise maa/virgestusmaa. Detailplaneeringuga luuakse eeldused ala maakasutuse sihtotstarbe vastavusse viimiseks alal reaalset toimuvate tegevustega.
- Detailplaneeringuga kavandatavad asfaldisegu tootmisega seotud rajatised jäävad asfaltbetoonisegisti platsile või vahetusse lähedusse. Detailplaneeringuga ei nähta ette rajatise, mis takistaksid ala kasutamist riigi- ja sisekaitsealuste ülesannete täitmiseks.
- Päästeameti demineerimistööd peavad toimuma kooskõlas siseministri 01.07.2020 määrusega nr 24, mis sätestab löhkamiskoha ohuala määramise, alalise löhkamiskoha ümbritsemise piirdeaiaga ja tähistamise piirimärgiga. Määruse nr 24 § 9 lg 1 järgi peab löhkamiskoha asetus, rajatised ja tähistus löhkamiskoha kasutamisel tagama seal viibivate ja läheduses olevate isikute ohutuse. Päästeametil on olemasoleva löhkamiskoha juurde kavas rajada lisapunkreid ja löhkamiskohale nõuetele vastav piirdeaed. **Detailplaneeringu lahendus on kantud Päästeameti olemasolevate ja kavandatavate rajatiste.**

www.kobras.ee

39

Kumulatiivsed mõjud

- Kaitseliidu, Päästeameti ja detailplaneeringuga kavandatava tegevuse puhul avaldub vähesel määral kumulatiivne mõju ala kasutamise aktiivsusele ja piirkonna müratasemele, mis võib mõjutada nii ümbruses elavate inimeste elukeskkonda kui ka loomade ja lindude elutingimusi.
  - Tegevuste samaaegse toimumise korral on piirkonna müraolukord ajutiselt kehvem, kuid mõju on lühiajaline.
  - Kui tegevus toimub erinevatel aegadel, siis on piirkonna müratase tegevustest mõjutatud rohkematel päevadel. **Arvestades, et Päästeameti ja Kaitseliidu tegevus toimub suhteliselt harva, siis ei ole tegevuste koosmõju roll piirkonna müraolukorra jaoks oluline.**

www.kobras.ee

40

Ala kasutus käitise tegevuse lõppemisel

- Asfaltbetoonisegisti puhul on tegemist ajutise rajatisega, mis on võimalik tootmistevõime lõppemisel demonteerida ja uude asukohta viia.
- Eeldatavalt jääb käitis kavandatud asukohta vähemalt kümneks aastaks.
- Detailplaneeringuga määratakse alale osaliselt tootmismaa sihtstarve, mis võimaldab alal edaspidi tootmistevõime jätkamist.
- Asfaltbetoonisegisti käitamine ei mõjuta võimalust ala kasutamist rekreatiivseteks tegevusteks tulevikus. Kavandataval tegevusel ei ole püsivat mõju piirkonna puhkeväärtusele.

www.kobras.ee

41

Leevendusmeetmed

Pinnasele, pinna- ja põhjaveele avalduva mõju vältimine ja leevendamine

- Põlevkiviõli ja bituumeni hoidlad ja nende kasutamine peab vastama veeseaduses ja selle alamaktides sätestatud nõuetele, mis võimaldab minimeerida võimalikku negatiivset mõju pinnasele, pinna- ja põhjaveele. Detailplaneeringu koostamisel ja edasisel tegevusel tuleb arvestada järgmiste tingimustega:
  - ehitusprojekti täiendamisel tuleb käsitleda ka naftabituumeni kogumise abinõusid avarii korral (keskkonnaministri 01.10.2019 määruse nr 42 § 4 lg 4);
  - koostada tuleb avarii liikvideerimise kava (keskkonnaministri 01.10.2019 määruse nr 42 § 10);
  - pidada tuleb hoolduspäevik (keskkonnaministri 01.10.2019 määruse nr 42 § 11);
  - hoidlate tankimiskoht tuleb katta asfaltkattega (keskkonnaministri 01.10.2019 määruse nr 42 § 5);
  - tankimiskoht peab kõrvaliste isikute juurdepääsu vältimiseks olema ümbritsetud aiaga. Arvestades käitise küllaltki kompaktsed ülesehitust, võib üksnes tankimisala ümber aia paigaldamine osutada keeruliseks, kuid kõrvaliste isikute juurdepääsu tankimiskohale on võimalik vältida ka laiemat ala ümbritseva aiaga (keskkonnaministri 01.10.2019 määruse nr 42 § 5).

www.kobras.ee

42

Leevendusmeetmed

Välisõhu kvaliteedile, müratasemele ja valgusfoonile avalduva mõju vältimine ja leevendamine

- Müraprobleemide esinemisel tuleb vajadusel teha mürataseme mõõtmised ja rakendada meetmeid müra vähendamiseks. Võimalik on konkreetsete müraallikate isoleerimine ja müra summutavate tõkete kasutamine.
- Käitise tegevuse puhul ei ole ette näha lähimate elanike tervist mõjutava õhusaaste (sh lõhna) esinemist ega vajadust leevendavate meetmete kavandamiseks. Kui käitise töötamisel siiski selgub, et tegevusega kaasnev lõhnahäiring vastuvõtja juures ei ole talutav, siis on põhjendatud leevendava meetmena alternatiivsete kütuste kasutamise kaalumise.
- Kavandatud asfaltbetoonisegisti käitamiseks tööajaga 800 h/aastas on vajalik õhusaasteloa taotlemine. Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 79 lg 6 põhjal saab õhusaasteloa kohustusega paikse heiteallika käitaja alles õhusaasteloa väljastamise järel taotleda heiteallika ehitusluba.

www.kobras.ee

43

Leevendusmeetmed

Linnustikule avalduva mõju leevendamine

Kavandatava tegevuse puhul võib esineda ebasoodne mõju planeeringuala läheduses Lokaatorite tee ääres asuvale händkaku leiukohale. Kavandatava tegevuse võimaliku olulise mõju vältimiseks, leevendamiseks ja kompenseerimiseks tuleb täita järgmisi tingimusi:

- vältida täiendavaid uuendusraieid planeeringuala edela- ja idakülje metsades;
- kavandada vastavalt looduskaitse seaduse § 55 lg 6 kogu piirkonna metsatööd väljaspool lindude pesitsusaega (15.03–31.07);
- käitise tegevusega seotud transpordi jaoks tuleb rajada uus möödasoõidukoht keskkonnaregistris piiritletud händkaku leiukohast vähemalt 150 m kaugusele, olemasoleva möödasoõidukoha kasutamist tuleb piirata vastavate liiklusmärkidega;
- teha Lokaatorite teel teehoolduse töid keskkonnaregistris piiritletud elupaigaga piirneval lõigul väljaspool händkaku pesitsusaega (15.02–30.06);
- kavandada elektritrassi rajamise tööd vastavalt looduskaitse seaduse § 55 lõikele 6 väljaspool lindude pesitsusaega (15.03–31.07) ning väljaspool händkaku pesitsusaega (15.02–30.06);

www.kobras.ee

44

Leevendusmeetmed

- paigaldada elupaiga teest kaugemasse ehk idaosasse händkakule sobivad pesakastid, pakkudes liigile võimaluse sobilikult elupaiga piires pesitseda häiringuallikast võimalikult kaugel. Pesakastid peavad olema händkakule spetsiifiliselt sobivad (põhi ca 35x35 cm; kõrgus ca 65 cm, lennuava ca 20 cm või pool-lahtise esiseinaga) ja nende disaini, asukohavaliku ning paigaldamise juures peab konsulteerima händkaku elupaiganõudlust hästi tundva liigieksperti. Ka sel juhul ei ole kindel, et kakk kasti asustab ja seetõttu tuleb elupaika paigaldada 3 kasti, andes kakule rohkem valikuvõimalusi
- Keskkonnaameti 04.08.2021 kirjast nr 6-5/21/15057-2 tulenevalt tuleb arendaja kulul teha händkaku elupaiga seire (perioodiga 5 aastat), mille andmed esitatakse Keskkonnaametile.

www.kobras.ee

45

Laekunud seisukohad

- **Transpordiamet**, 26.07.2021 nr 7.1-2/21/16608-2
- **Keskkonnaamet**, 04.08.2021 nr 6-5/21/15057-2

www.kobras.ee

46

Laekunud ettepanekud Tartu linnas Kardla külas Kardla baasi maauksuse ja lähiala detailplaneeringu KSH VTK-le ning nendega arvestamine		
Esitaja ja kuupäev	Ettepanek või küsimus	Ettepanekuga arvestamine/mittearvestamine
Transpordiamet, 26.07.2021 nr 7.1-2/21/16608-2	Oleme oma 17.06.2021 kirjaga nr 7.1-12112823-2 (vt lisa 1) jätnud kooskõlastamata riigitee nr 2 km 171,773 ning Lokaatorite tee ristmiku projekti (AS TREV-2 Grupp, töö nr 20-100-038). Vastavalt majandus- ja taristuministri 05.09.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „Maanteede projekteerimismäärused“ alusel tuleb põhimääruse ristmik täielikult kanaliseerida. Majandus- ja taristuministri 01.01.2021. a määruse nr 82 „Transpordiameti põhimääruse“ § 4 punkti 1 kohaselt on Transpordiameti põhülesandeks nii riigiteedel ohutuks liiklemiseks tingimuste loomine ning liiklusehutuse suurendamine. Ristmiku väljahtamine nõuetele vastavaks on detailplaneeringu elluviimise kriitiline nõue, mille täitmata jäämine võib kaasa tuua olulise püsiva negatiivse mõju riigitee ohutusele ja korraohasele kasutamisele. Lisaks võib ristmiku ruumivajaduse läpusamisel osutada vajalikku maauksuste võõrandamine. Peame vajalikuks planeeringus kajastada võimalikult reaalne ruumivajadus riigitee nr 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa km 171,773 ja Lokaatorite tee (tee nr 8310205) ristmikul. Meile jääb avalikustatud materjalide põhjal arusaamatuks, kas tegemist on kooskõlastamise või kehtestamisele eelneva avaliku väljapanekuga. Oleme valmis tegema koostööd planeeringu koostajaga ning palume peale ristmiskoha projektile EHS § 99 lõike 3 kohase kooskõlastuse saamist esitada planeering Transpordiametile kooskõlastamiseks PlanS § 133 lõike 1 alusel.	Seisukoht teatavaks võetud. AS TREV-2 Grupp esitab Transpordiametile kooskõlastamiseks vastavalt Transpordiameti 17.06.2021 kirjale nr 7.1-12112823-2 täiendatud projekti. Transpordiameti poolt kooskõlastatud projekti põhjal täiendatakse detailplaneeringut, mis esitatakse seejärel kooskõlastuse saamiseks Transpordiametile.

www.kobras.ee

47

Laekunud ettepanekud Tartu linnas Kardla külas Kardla baasi maauksuse ja lähiala detailplaneeringu KSH VTK-le ning nendega arvestamine		
Esitaja ja kuupäev	Ettepanek või küsimus	Ettepanekuga arvestamine/mittearvestamine
Keskkonnaamet, 04.08.2021 nr 6-5/21/15057-2	Kardla baasi katastrirüksus ei paikne kaitsealal, hoiuala, püsielupaigas ega kaitsitava looduse üksikobjekti kaitsevööndis. Planeeringuala läheduses asuvad omavahel osaliselt kattuvad Kärevere looduskaitseala (keskkonnaregistri kood KLO1000600), Kärevere loodusala (RAH0000626), Kärevere linnuala (RAH0000633). Detailplaneeringuga ei nähta ette tegevusi Kärevere linnu ja loodusala, Natura ala eraldab asfaltbetoonsestist vähemalt ca 800 m laiene metsavöönd. KSH tugineb eksperti („Eksperiarvamus Kardla baasi maauksuse ja lähiala detailplaneeringuga kavandatava tegevuse mõjust linnustikule“ (Linnueksper OÜ, A. Tuule Tuule)), arvamusele, milles ei ole alust kahelda. Võib nõustuda järeltusega, et asfaltbetoonsestist kaugemale ulatuvad mõjud ei ole intensiivsed ning ei avalda negatiivset mõju Natura alal kaitstavatele liikidele ja elupaikadele ega ala tervikkusele. Kinnistuga piirnevalt on algatatud (koostatud väljatöötamise kavatsus) ala lülitine Raja-Kärevere looduskaitsealaga. Kardla baas maauksus: piirneb Raja-Kärevere looduskaitseala laendusega katastrirüksusel Laeva metskond 101 (83101.001.0282) loode ja edelapidi. Piirne ala on planeeritud tsooneerida Kardla metsa sihtkaitsevööndisse laane- ja salumetsade kaitseks. Kardla metsa sihtkaitsevööndis on Keskkonnaameti nõusolekul peale kaitse-eeskirja kehtestamist lubatud olemasolevate ehitiste, sh teede ja tehnovõrgu rajatiste hooldustööd, maaparandussüsteemide hoiutööd ja loodusliku veerežiimi taastamine ning ehitamine kaitseala tarbeks. Kardla sihtkaitsevööndi liidetakse perspektiivselt Tükiste sihtkaitsevööndiga. Keskkonnaameti hinnangul ei avalda juba ehitatud asfaltbetoonsestist oma asukoha tõttu eeldatavalt olulist mõju kaitstavate liikide elutingimustele ega perspektiivse sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärgile. Kokkuvõtvalt on Keskkonnaameti seisukohal, et KSH ja selle käigus läbi viidud Natura hindamine on asjakohane ja piisav ning nõustume järeldustega.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus KSH aruande täiendamiseks.
		Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus KSH aruande täiendamiseks.

www.kobras.ee

48

Laekunud ettepanekud Tartu linnas Kardia külas Kardia baasi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu KSH VTK-le ning nendega arvestamine		
Esitaja ja kuupäev	Ettepanek või küsimus	Ettepanekuga arvestamine/mittearvestamine
	<p>Esitame detailplaneeringu ja KSH osas täiendava ettepaneku. Detailplaneering sisaldab Lokaatorite teega vahetult piirneva III kaitsekategooria liigi händkaku (<i>Strix uralensis</i>) elupaigale (KL09120036). Kasvavast liikuskoomusest tingitud olulise häiringu leevendusmeetmeid (ehitus- ja teetööde vältimine piirkonnas 15.02-30.06, uue moodsaõku rajamine, kompensatsiooniks pesakastide paigaldamine). Keskkonnaamet on seisukohtal, et lisada tuleb arendaja kullul tehtav händkaku elupaiga seire (perioodiga 5 aastat), mille andmed esitatakse Keskkonnaametile. Pesakastide paigaldamine tuleb korraldada arendajal, saades selleks maaomniku nõusoleku (elupaik jääb eramaale (Tõnise katastrüksus, 83101.001.0144) ja osaliselt riigimaale (Laeva metskond 79, 83101.001.0281)).</p> <p>Rajatud asfalt betoonisegisti on rajatud ehitusloata ja tegutseb ilma keskkonnaluba või registreeringut omamata viitega, et tegutseb alla 500 h/aastas. Kuna planeering ja KSH kirjeldavad tegevust 800 h/aastas siis on tegevuseks vajalik taotleda keskkonnaluba ning selle väljastamise järel saab tegevuse seadustamiseks anda ehitusloa (atmosfäärõhu kaitse seadus §79 lg 6). Vajadusest muuta kõrgemalseisvaid planeeringuid ja selle võimalikkuse üle otsustab kohalik omavalitsus ning selleks Keskkonnaametil seadusega antud pädevus puudub.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. KSH aruande peatükki 7 täiendatakse järgnevalt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pesakastide paigaldamine tuleb korraldada arendajal, saades selleks maaomniku nõusoleku (elupaik jääb eramaale (Tõnise katastrüksus, kü tunnus 83101.001.0144) ja osaliselt riigimaale (Laeva metskond 79, kü tunnus 83101.001.0281)). <p>Keskkonnaamet 04.08.2021 kirjast nr 6-5/21/15057-2 tulenevalt tuleb arendaja kullul leha händkaku elupaiga seire (perioodiga 5 aastat), mille andmed esitatakse Keskkonnaametile.</p> <p>Seisukoht teatavaks võetud. KSH aruande peatükki 7 täiendatakse järgnevalt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kavandatud asfaltbetoonisegisti kaitsemise tööajaga 800 h/aastas on vajalik õhusaasteloa taotlemine. Atmosfäärõhu kaitse seaduse § 79 lg 6 põhjal saab õhusaasteloa kohustusega pakse heitealika kätiga alles õhusaasteloa väljastamise järel taotleda heitealika ehitustuba.
 <p>www.kobras.ee</p> <p style="text-align: right;">49</p>		

